

Sammanträdande organ

Kommunstyrelsen

Tid

2023-10-11 klockan 08:30

Plats

KTS-salen, Vita Huset

Nr**Ärende****Beteckning**

1 Fastställande av dagordning

Ärenden till kommunfullmäktige

2 Delårsrapport 2023 för Katrineholms kommun KS/2023:379

Ärenden till kommunstyrelsen

3 Köpeavtal del av Lövåsen 3:1, Lövåsen-Uppsala KS/2023:395

Johan Söderberg (S)
Ordförande

Delårsrapport 2023 för Katrineholms kommun

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att lägga delårsrapporten för 2023 till handlingarna.
2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att omfördela budget avseende;
 - medel för inflation om 10 000 tkr flyttas från kommunstyrelsen till service- och tekniknämnden, med 9 820 tkr, samt bildningsnämnden med 180 tkr,
 - medel för lönepott om 8 300 tkr flyttas från kommunstyrelsen till finansnämnden,
 - medel för politikerarvoden justeras utifrån förändringar i arvodesbestämmelser samt förändringar mellan nämnderna efter ny mandatperiod,
 - medel för utökad PO (personalomkostnadstillägg) avseende köp av tjänster om totalt 1 676 tkr förs från service- och tekniknämndens till bildningsnämnden med 1 202 tkr samt vård- och omsorgsnämnden med 474 tkr.

Sammanfattning av ärendet

Helårsprognosen visar ett resultat på 2,4 mnkr, vilket är en negativ avvikelse mot budget på 1,5 mnkr. Resultatet för januari till augusti 2023 uppgår till 56,3 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 34,6 mnkr.

Efter år med god tillväxt befinner vi oss i en med stegrande inflation och höjda räntor. Samtidigt implementerades under 2022 ett pensionsavtal som innebar högre avsättningar. Framförallt rusade kostnaderna iväg på grund av att uppräkningsprinciperna för pensionsavsättningen knöts till inflationen. Som en följd av ändrade redovisningsprinciper ökar också kommunens kostnader för både leasing och lokalkostnader. Därutöver medförde årets lönerörelse ett större procentuellt påslag än planerat.

Som motpol till de ökade kostnaderna har prognoserna avseende skattekraften förbättrats. Under året visade det sig att lågkonjunkturen inte påverkade arbetsmarknaden i den omfattning som prognosticerats. Efterfrågan på arbetskraft har legat kvar på en hög nivå och tillsammans med höjda lönenivåer har det inneburit att skattekraften ökat och skatteunderlagsprognoserna förbättrats.

I jämförelse mot samma period föregående år har resultatet minskat med 134 mnkr. En effekt av att nettokostnaderna ökat mer än skatteintäkterna, 11,4 procent jämfört 3,9 procent. Den högsta kostnadsökning står pensionerna för, men också inflation, hyreskostnader samt köpta tjänster har påverkat.

Nämndernas resultat är för perioden positivt, men prognosen visar en negativ avvikelse mot budget på -18,6 mnkr. Socialnämnden står för den största avvikelsen -30 mnkr. Service- och tekniknämnden samt räddningstjänst visar också på negativa avvikelser både gällande utfall och prognos medan vård- och omsorgsnämnden, överförmyndarnämnd och kommunstyrelsen prognostiserar positiva avvikelser. Övriga nämnder har helårsprognoser på samma nivå som budget.

De senaste åren har kommunens befolkning minskat. Den minskande befolkningsutvecklingen har främst påverkat bildningsnämnden samt service- och tekniknämnden och kommunens förskolor under året behövt anpassat verksamheten till lägre barnantal.

Kortsiktigt har koncernen och kommunen utmaningar, men har också goda förutsättningar för en stark ekonomi även framåt. Det förutsätter att kostnadsutvecklingen dämpas och att verksamheternas kostnader anpassas efter volymförändringar, tilldelade ramar samt att investeringstakten minskar. Med en svagare ekonomi minskar handlingsberedskapen för oförutsedda kostnader och möjligheterna att möta förändrade och ökade behov i verksamheterna. Samtidigt kommer fler bostäder att färdigställas under året och flera företag har visat intresse för att etablera sig i Katrineholm, vilket ger goda förutsättningar för en positiv utveckling på längre sikt.

Ärendets handlingar

- Delårsrapport 2023 för Katrineholms kommun

Susanne Sandlund
Ekonomichef

Beslutet skickas till:

Delårsrapport 2023

Katrineholms kommun

Kommunledningsförvaltningen 2023-10-10

Foto: Felicia Sjöblom

Katrineholm

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	3
Inledning	3
Verksamhetens utveckling	3
Den kommunala koncernen	4
Väsentliga organisationsförändringar	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	6
Samhällsekonomiska förutsättningar	6
Verksamhetsrapport	7
Volymutveckling.....	10
Händelser av väsentlig betydelse.....	11
God ekonomisk hushållning och förväntad måluppfyllelse	12
Ekonomisk ställning och prognos.....	16
Budgetföljsamhet	16
Avsatta medel.....	17
Utfall och prognos kommunala bolag	18
Balanskravsresultat	19
Balanskravsutredning för perioden	19
Väsentliga personalförhållanden	20
Förväntad utveckling.....	24
Planerade åtgärder.....	25

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Noter	30
Drift- & investeringsredovisning	31

BILAGOR

Bilaga 1: Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag	39
Bilaga 2: Volymutveckling	40
Bilaga 3: Förväntad måluppfyllelse 2023	46
Bilaga 4: Ord- och begreppsförklaringar samt förkortningar	55

Översikt över verksamhetens utveckling

Inledning

Delårsrapporten innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för perioden den 1 januari till och med den 31 augusti 2023. Både nämnder och bolag har lämnat underlag till kommunens delårsrapport, som dock inte innehåller någon sammanställd redovisning för kommunkoncernen.

I delårsrapporten redovisas och analyseras läge och förväntad utveckling gällande kommunens och de kommunala bolagens verksamhet och ekonomi, i förhållande till de beslutade målen och de ekonomiska ramarna. Det är vad som beslutats i Kommunplan 2023-2026 och Övergripande plan med budget 2023-2025 som delårsrapporten svarar upp gentemot. Syftet med delårsrapporten är att ge underlag för att kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte följer det som planerats. Rapportens huvudsakliga fokus är att beskriva avvikelser i verksamheterna samt åtgärder för att hantera dessa. Det innebär att verksamhet som är i fas med den plan som fastställts för året inte kommenteras i någon större utsträckning.

Verksamhetens utveckling

Efter år med god tillväxt och en pandemi invaderade Ryssland Ukraina. Snabbt förändrades de samhällsekonomiska förutsättningarna för kommunen, med stegrande inflation och höjda räntor. Samtidigt implementerades under 2022 ett pensionsavtal som innebar högre avsättningar. Framförallt rusade kostnaderna iväg på grund av att uppräkningsprincipen av pensionsavsättningen knöts till inflationen. Som en följd av ändrade redovisningsprinciper ökar också kommunens kostnader för både leasing och lokalkostnader. Därutöver medförde årets lönerörelse ett större procentuellt påslag än planerat.

Som motpol till de ökade kostnaderna har samtidigt prognoserna avseende skattekraften förändrats. Under året visade det sig att lågkonjunkturen inte påverkade arbetsmarknaden i den omfattning som prognosticerats. Efterfrågan på arbetskraft har legat kvar på en hög nivå och tillsammans med höjda lönenivåer har det inneburit att skattekraften ökat och skatteunderlagsprognoserna förbättrats.

Helårsprognosen visar ett resultat på 2,4 mnkr, vilket är en negativ avvikelse mot budget på 1,5 mnkr. Resultatet för januari till augusti 2023 uppgår till 56,3 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 34,6 mnkr.

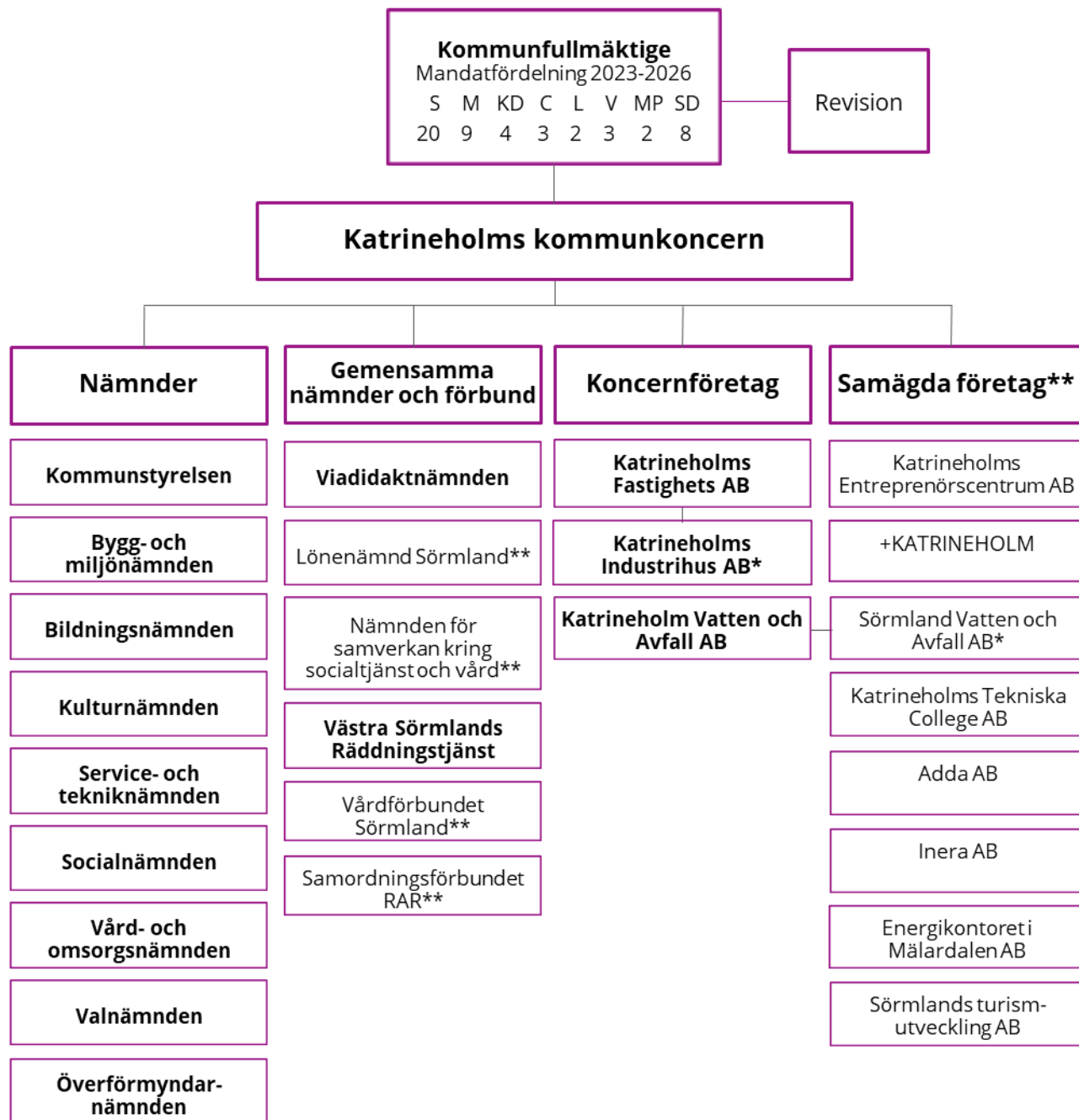
I jämförelse mot samma period föregående år har resultatet minskat med 134 mnkr. En effekt av att nettokostnaderna ökat mer än skatteintäkterna, 11,4 procent jämfört 3,9 procent. Den högsta kostnadsökning står pensionerna för, men också inflation, hyreskostnader samt köpta tjänster har påverkat.

Nämndernas resultat är för perioden positivt, men prognosen visar en negativ avvikelse mot budget på -18,6 mnkr. Socialnämnden står för den största avvikelsen, -30 mnkr, som till stor del förklaras med kostnader för placeringar. Inför budget 2023 fick socialnämnden en ramförstärkning på 10 mnkr samt kompensation för inflation om totalt 4 mnkr. Bildningsnämnden har under året arbetat med att anpassa kostnaderna till minskade volymer inom förskolan. Nämnden har fram till augusti nyttjat 6 mnkr av de 13 mkr som avsattes för omställningskostnader. Underskottet inom service- och tekniknämnden är framförallt en effekt av den höga inflationen. Föreslagna budgetjusteringar förbättrar men kompenserar inte fullt ut kostnadsökningarna under året. Övriga nämnder visar på en positiv avvikelse. För vård- och omsorg är det framför allt kopplat till senarelagd öppning av verksamheter inom funktionsstöd. Inom kommunstyrelsen är det främst vakanser samt lägre kostnader för kollektivtrafik som påverkar resultatet.

Sjuklönekostnaden och den totala sjukfrånvaron är fortsatt hög samtidigt som stora skillnader ses mellan kommunens olika verksamheter samt mellan kvinnor och män. För att nå målet om en halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare krävs omfattande insatser på individ-, grupp- och organisatorisk nivå.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs genom kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation samt genom två helägda bolag. Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i samverkan med andra kommuner genom gemensamma nämnder och kommunalförbund. Verksamhet bedrivs också genom flera samägda företag. En översiktlig bild av den kommunala verksamheten visas i organisations-schemat nedan.

*Ägs genom koncernbolag. **Ingår ej i kommunkoncernens sammanställda redovisning i årsredovisningen.

Väsentliga organisationsförändringar

Utöver inrättandet av en ny överförmyndarnämnd har inga förändringar gällande den övergripande organisationsstrukturen genomförts under perioden. Vissa förändringar inom förvaltningarna har också genomförts under perioden.

- Som en följd av mandatperiodsskiftet har nya nämndsordföranden och nämndsledamöter tillträtt.
- I januari tillträdde den nyinrättade överförmyndarnämnden.

- Efter beslut i kommunfullmäktige under våren flyttades verksamheten från Strångsjö skola till Forssjö skola i augusti. Merparten av eleverna från Strångsjö skola flyttade i samband med detta med till Forssjö skola.
- I augusti flyttades verksamheten från förskolan Regndroppen och förskolan Lasstorp till förskolan Näverstugan respektive förskolan Karamellen i enlighet med tidigare beslut i bildningsnämnden.
- Från och med höstterminen 2023 slogs Stensättersskolans två grundskolenheter ihop till en grundskolenhet samt Järvenskolan och Järvenskolan city till en grundskolenhet. På båda skolorna finns även en enhet för anpassad grundskola. Elever från Nävertorps anpassade grundskola kommer flytta till Järvenskolan när ombyggnationen av Tallås är klar.
- Den 1 juli bytte grundsärskola namn till anpassad grundskola och gymnasiesärskola bytte namn till anpassad gymnasieskola.
- Inom vård- och omsorgsförvaltningen har en förändring av hemtjänstens områden genomförts där området Gjuterigatan har delats upp i områdena City och Öster.
- Hälso- och sjukvård är sedan början av juni ett eget verksamhetsområde inom vård- och omsorgsförvaltningen efter att tidigare varit en del av förvaltningskontoret.
- Inom samhällsbyggnadsförvaltningen har en mark- och exploateringsavdelning skapats inför planerade större stadsbyggnadsprojekt mellan Resecentrum och Vasavägen. Mark- och exploateringschef tillträdde i augusti. En ny tjänst som klimatstrateg har ersatt tidigare energi- och klimatrådgivare.
- Ledningsorganisationen inom kulturförvaltningen har ändrats. Sedan augusti finns det under förvaltningschefen en verksamhetschef och två enhetschefer, istället för två avdelningschefer.
- Service- och teknikförvaltningen har gjort en omstrukturering av organisationen för Sportcentrum, där verksamheten delats upp i enheterna föreningsservice, sim- och sporthall samt fastighet och anläggning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt beskrivs förhållanden som är viktiga för att bedöma kommunens resultat och ekonomiska ställning per den 31 augusti 2023. Även volymutvecklingen inom olika verksamhetsområden sammanfattas.

Samhällsekonomiska förutsättningar

Sverige befinner sig i en ekonomisk vinter. Inflationen och högre räntor pressar både hushåll och företag, samtidigt som säkerhetsläget har försämrats. Även globalt präglas ekonomin av en fortsatt hög inflation och penningpolitisk åtstramning. Bakgrunden är de störningar som rubbat utbud och efterfrågan, där pandemin, Rysslands krig mot Ukraina och en expansiv ekonomisk politik resulterat i en stark inflationsutveckling.

Konjunkturedgången, med höga räntor och en försvagad svensk krona, påverkade snabbt Sverige då den svenska ekonomin är mer räntekänslig än andra länders på grund av en högre skuldnivå och kortare bindningstider på lån. Det innebär samtidigt att en konjunkturuppgång med lägre inflationstakt sannolikt kommer att påverka den svenska ekonomin snabbare än i flera andra länder. Även om inflationen har minskat något de senaste månaderna är den högre i Sverige än internationellt och först 2025 förväntas ekonomin återhämta sig.

De ekonomiska utmaningarna för kommunen är att utöver ökande pris- och lönenivåer också hantera höjda kostnader för räntor. Därutöver innebär den höga inflationen i juli månad 2023 att tidigare kostnadsökningar för pensioner ytterligare höjdes.

Samtidigt har skatteunderlaget under 2023 fortsatt att öka i en högre takt än vad som tidigare prognostiserats. Det är en effekt av en stark utveckling på arbetsmarknaden, där sysselsättningen legat kvar på en jämförelsevis hög nivå till följd av bristen på arbetskraft i både näringsliv och offentlig sektor. Den svaga realekonomiska utvecklingen innebär dock att sysselsättningen förväntas vända nedåt framöver. Höga kostnadsnivåer och högre räntor kommer att dämpa efterfrågan och under 2024 förväntas de få full genomslagskraft på ekonomin. Även om inflationen bedöms sjunka under 2024 kommer de ökade prisnivåerna vara kvar, samtidigt som räntan är kvar på en högre nivå. Med ett minskat konsumtionsutrymme kommer hushållen att anpassa sig genom att ytterligare minska utgifterna och minska sparandet. Det kommer att påverka viljan och möjligheterna att låna och leder till minskad konsumtion och lägre investeringstakt. Något som under 2024 kommer att leda till en sämre utveckling av arbetsmarknaden och en inbromsning av skatteunderlagets utveckling. Ett skatteunderlag som samtidigt är starkt knutet till befolkningsutvecklingen, där vikande nettoinflyttning och nativitet påverkar.

Under flera år har lönerna ökat mer än kostnaderna, en så kallad reallöneökning, vilket historiskt sett inte varit självklart. Med lägre realinkomster kommer krav på kompensation från facken. För höga kompensationskrav kan leda till en liknande pris- och lönespiral som uppstod under 70- och 90 talen. Detta är viktigt att undvika, vilket kommer vara en utmaning för parterna och den svenska lönebildningsmodellen. Farhågorna inför 2023 var höga. Löneökningarna och det så kallade märket blev något högre än planerat, totalt 7,4 procent fördelat på två år. Under 2024 kommer Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) avtal att löpa ut. Det kan innebära en stor avtalsrörelse där samtliga huvudöverenskommelser ska omförhandlas.

Samtidigt som det ekonomiskt tuffa läget behöver hanteras finns utmaningar att hitta rätt kompetens, vilket innebär en ökad konkurrens. Under de kommande åren kommer arbetskraften inte att räcka till för att täcka de ökade personalbehoven inom kommunen, särskilt inom äldreomsorgen. Den svaga ökningen av personer i arbetsför ålder i kombination med en tuff arbetsmarknad betyder att välfärdens behov inte går att lösa genom att fortsätta rekrytera fler. Det finns också ett matchningsproblem på arbetsmarknaden där tillgänglig arbetskraft inte har den kompetens som de lediga jobben kräver. Kompetensförsörj-

ningen är en av de främsta utmaningarna som kommunerna står inför och det krävs inte bara innovativa lösningar, utan också förändringsvilja, nyfikenhet och mod att prova nytt för att lyckas.

Verksamhetsrapport

Till delårsrapporten har kommunens nämnder och bolag lämnat en kortfattad verksamhetsrapport för perioden med beskrivning av förhållanden och händelser som väsentligt påverkat ekonomi och verksamhet. Fokus ligger i första hand på avvikelser i förhållande till plan. Verksamhetsrapporterna har sammanställts med utgångspunkt från de sju övergripande målen i Kommunplan 2023-2026.

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Befolkningsstatistiken för första halvåret visar att antalet invånare i Katrineholms kommun har minskat med 158 personer sedan årsskiftet. Totalt hade kommunen 34 446 invånare per 30 juni 2023. De tydligaste trenderna i statistiken är att det föds färre barn samtidigt som inflyttningen har minskat under perioden. Inför framtagandet av en ny översiktsplan gjordes en flytt- och boendeanalys som pekar ut möjliga målgrupper som kan attraheras att flytta till kommunen. För att få fler att flytta till kommunen fortsätter arbetet med att bygga fler och attraktiva bostäder, ge bra förutsättningar till befintliga företag att utvecklas samt få fler företag att se fördelarna med att etablera sig i kommunen.

Byggnation pågår av bostäder i flera områden med en variation av bostadstyper och upplåtelseformer. Bostadsbyggandet möjliggör både ökad inflyttning och ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Planarbete pågår för ytterligare bostadsbyggande. Under perioden har även ett förslag till ny översiktsplan, Framtidsplan 2050, arbetats fram och ställts ut för samråd.

I juni beslutade kommunen och Sörmland Vatten och Avfall AB att häva sina respektive avtal med den entreprenör som tillhandahöll entreprenadmaskintjänster och lastbiltjänster. Pågående arbeten stoppades omedelbart. Detta medförde extra kostnader och intäktsbortfall under omställningsperioden.

Läget på arbetsmarknaden har förbättrats. Arbetslösheten i Sörmland var 8,3 procent i augusti 2023, en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med samma tidpunkt 2022. Det har bidragit till minskade verksamhetsvolymerna inom både vuxenutbildning och arbetsmarknad. Samtidigt bedöms många av de deltagare och elever som är kvar behöva ett allt större individuellt stöd för att komma vidare i sin utveckling.

Inom försörjningsstöd har antalet ärenden fortsatt att minska. Kostnaderna har däremot ökat något, med 1 procent, vilket kan jämföras med ökningen av riksnormen som är 8,6 procent för 2023. Jämfört med samma period 2022 har kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd ökat med knappt 200 tkr. Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat med 4,2 procent. Det innebär även att det är 151 färre barn som ingår i hushåll med försörjningsstöd. Antalet vuxna 18-24 år med försörjningsstöd har minskat med 6 procent.

Ökad trygghet & säkerhet

En långsiktig satsning för att förebygga våld har startats under perioden. Kommunen har träffat en samverkansöverenskommelse med polisen och fokus ligger på att färdigställa en handlingsplan för det brottsförebyggande arbetet.

Under våren uppmärksammades att större grupper av ungdomar började samlas på kvällstid vid Järven-skolan. I samråd med det kommungemensamma nätverket mellan skola, socialtjänst, polis och fritid flyttade Perrongen delar av sin verksamhet till Järvenskolans område under sommaren för att bidra till en lugnare och tryggare miljö på området.

Arbetet med att stärka kommunens beredskap pågår genom kartläggning och bedömning av kommunens förnödenhetsförsörjning. Bland annat har sambandsprover med Rakel och utbildning i signalskydd genomförts.

Skola & utbildning för framtiden

Till följd av sjunkande födelsetal och minskad inflyttning minskar antalet barn på kommunens förskolor och skolor. Under läsåret 2022/23 sågs även en utflyttning av barn som dock nu tycks ha minskat. Det är främst förskolorna i tätorten som påverkas av de minskade barnantalen men på sikt kommer även grundskolan att påverkas. Det finns även tendenser att förskolor på landsbygden kommer påverkas. Det minskande barnantalet har påverkat förskolans sätt att organisera både utbildning och undervisning och har inneburit

volymanpassningar av både lokaler och personalbemanning. Verksamheten på förskolan Lasstorp och förskolan Regndroppen flyttades i augusti till närliggande förskolor och stora anpassningar av personalstyrkan har genomförts.

Efter sommarskolan hade närmare 80 procent av eleverna som avslutade årskurs 9 uppnått grundläggande behörighet till gymnasieskolan, vilket är en förbättring mot föregående år. Dock är det fortfarande allt för många elever som inte når gymnasiebehörighet och åtgärder genomförs på flera olika nivåer. Flera av Katrineholms förskolor och skolor ingår sedan hösten 2022 i Skolverkets satsning för att stödja skolor som bedöms ha svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat på egen hand. Projektet pågår i tre år och syftet är att i samverkan mellan kommunen och Skolverket stärka utbildningens kvalitet så att barn och elever möts av en undervisning som motsvarar deras förutsättningar och behov.

Antalet personer som beviljas uppehållstillstånd i Sverige minskar, vilket innebär att färre individer omfattas av etableringslagen och att schablonersättningen till kommunen minskar. Detta innebär utmaningar inom sfi-verksamheten (svenska för invandrare), där antalet elever minskar samtidigt som andelen elever med låg progression har ökat.

Trygg omsorg & vård

Lokaler för en ny gruppbostad och ny daglig verksamhet i Hämplingen på Fortunagatan har färdigställts. Detsamma gäller det nya boendet inom socialpsykiatrin, Villagatan. Renovering av Furulidens särskilda boende för äldre har påbörjats.

Fast omsorgskontakt är införd i hemtjänsten. Rutiner och uppdragsbeskrivningar är framtagna för att förtydliga ansvarsområdet fast omsorgskontakt för både medarbetare och för brukare. Utveckling av fast omsorgskontakt är pågående och ska följas upp kontinuerligt.

I mars avslutades det munskyddskrav som under en längre tid funnits inom vård- och omsorgsförvaltningens verksamheter. Samtidigt togs också den specifika rutinen för hantering av covid-19 bort och ersattes av en rutin vid smitta av covid-19, influensa och vinterkräksjuka/calici.

En överenskommelse om samverkansrutiner vid patientsäkerhetsdialoger inom särskilt boende antogs den 31 mars. Överenskommelsen reglerar hur primärvården i Sörmland och länets kommuner ska samverka för gemensamma patientsäkerhetsdialoger mellan vårdcentral och särskilt boende. Patientsäkerhetsdialogerna syftar till att främja en personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård för personer som bor på särskilt boende.

Antalet aktualiseringar av barn och unga har ökat med i snitt 55 i månaden jämfört med samma period föregående år. Ökningen beror främst på ökad ungdomskriminalitet. Antalet placeringar av barn och unga ligger i nivå med samma period föregående år. Antalet vårddygn på HVB (hem för vård och boende) för barn och unga har däremot varit högre än planerat och prognosen har höjts 10 000 vårddygn för helår 2023, vilket är en ökning med 1 300 vårddygn. Även dygnskostnaden har ökat väsentligt, vilket beror på att det har blivit vanligare med tillägg till dygnskostnaden samt högre dygnskostnader med anledning av svår problematik. För att minska antalet vårddygn arbetar socialförvaltningen med ett flertal aktiviteter utifrån en framtagen åtgärdsplan.

Även antalet aktualiseringar av vuxna har ökat det senaste året. En förklaring kan vara att regionen har stängt 16 vårdplatser inom psykiatrin. Antalet allvarliga anmälningar enligt lagen om vård av missbrukare har ökat, vilket medfört fler placeringar. Dygnskostnaden har också ökat till följd av svår problematik. Vid majoriteten av de institutionsplaceringar som genomförts har individen både en psykiatrisk diagnos samt ett missbruk, vilket medför en högre dygnskostnad än vid enbart missbruk- och beroendevård. På grund av samsjuklighetsproblematiken blir dessa klienter ofta återkommande då de är i behov av stöd och insatser från andra huvudmän.

Flertalet av de som skyddsplacerats har varit svåra att slussa ut. Inom gruppen våldsutsatta ses en förändring att problematiken ofta är av mer komplex karaktär, med missbruk och allvarlig psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning.

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Under våren invigdes nya offentliga konstverk vid Backavallen, Sandbäcksskolan och Stensättersskolan. I juni invigdes också konstverket Krets av Sirous Namazi på Stortorget, en gåva till kommunen från Katrineholm handel. I slutet av augusti invigdes konstverket Reservoar (se delårsrapportens framsida) av Petter Nilsson, en stor muralmålning på vattentornet i Laggarhult som skapades tillsammans med sommarjobbade ungdomar från Perrongen. Verket finansierades av Sörmland Vatten och Avfall AB, som efter år av klottersanering ville hitta andra former för att förvalta byggnaden.

En tillgänglighetsanpassad vandringsled vid Djulö har invigts. Den nya leden är nästan en kilometer lång och följer Djulösjöns västra strandkant. Leden är en del i arbetet med att förbättra och öka tillgängligheten för besökare till Djulöområdet.

Det läsfrämjande arbetet har fortgått genom bland annat lansering av fortsättningen på fjolårets satsning Katrineholm läser. Konst- och biblioteksverksamheten har initierat ett projekt på tema Havet och bjudit in förskolorna att delta. En positiv signal i det läsfrämjande arbetet är att verksamheten i år noterat en tydlig ökning av antalet barn som deltagit i satsningen Sommarboken. Sommarboken har varit en återkommande aktivitet på Katrineholms bibliotek sedan 2016.

Lyckliga Gatorna är en kommunövergripande verksamhet som utvecklats för att ge alla barn möjlighet till en trygg och meningsfull fritid genom kostnadsfria fritidsaktiviteter. Under våren såg Lyckliga gatorna en ökning av antalet barn som besöker eftermiddagsaktiviteterna på Västra skolan och Sandbäcksskolan. Sedan 2022 har Lyckliga gatorna haft verksamhet på fritidsgården i Valla två kvällar i veckan, en för mellanstadiet och en för högstadiet. Arbetet har bedrivits i samarbete med bildningsförvaltningen. Då medlen till detta minskat har öppethållandet begränsats till en kväll i veckan för barn i mellanstadieåldern och högstadieungdomarna hänvisats till Perrongen.

Klimatsmart & hållbar kommun

Arbetet med en vattentjänstplan pågår. Kravet på att kommunen ska ha en vattentjänstplan gäller från och med i år. Vattentjänstplanen ska innehålla kommunens långsiktiga planering för hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Den ska också innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Sörmland Vatten och Avfall AB leder arbetet och samhällsbyggnadsförvaltningen deltar med flera olika kompetenser.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har följts upp och statistik kring sjukfrånvaro, rehabilitering, arbetsskador och tillbud har tagits fram och analyserats på förvaltningsnivå med stöd från HR. Åtgärder på individ- och gruppnivå pågår avseende återhämtning och hälsofrämjande insatser, flertalet med koppling till insatser utifrån medarbetarundersökningens handlingsplaner.

En chefsutbildning, Psyk E bas, har startats för att öka kunskapen kring psykisk hälsa och som ett led i att sänka sjukfrånvaron. Kommunen har även rekviderat medel för insatser enligt överenskommelsen psykisk hälsa och suicidprevention. Medlen nyttjas till ett flertal områden, bland annat en kurs i första hjälpen psykisk hälsa, temamånad för psykisk hälsa och suicidprevention, föreläsning om suicidprevention för kommunens chefer samt samordning av kommunens insatser för psykisk hälsa och suicidprevention.

Under flera år har andelen behörig personal i både förskola och fritidshem varit låg, vilket påverkar möjligheterna att bedriva verksamhet med hög pedagogisk kvalitet för alla barn. Inom förskolan har andelen förskollärare ökat. Kompetensutvecklingsinsatser i olika former pågår för fritidshemmen.

Ett traineeprogram för framtida ledare startade i januari med tolv deltagare.

Inför budgetarbetet 2024 har regler för kommunens investeringar och exploateringar, nya finansiella mål samt förslag till förändringar gällande interndebitering och resursfördelningssystem tagits fram.

En läns gemensam digitaliseringsstrategi för socialtjänst med angränsande hälso- och sjukvård i Sörmland har antagits. Syftet med strategin är att driva på samverkan genom att lyfta fram viktiga fokusområden för digitaliseringsarbetet i länet.

Volymutveckling

I bilaga 2 redovisas och kommenteras nämndernas volymutveckling under januari till och med augusti 2023 jämfört med motsvarande period förra året. Några av de mest väsentliga volymförändringarna sammanfattas nedan:

- Antalet inkomna bygglovsärenden har minskat betydligt.
- Till följd av låga födelsetal de senaste åren har antalet förskolebarn minskat de tre senaste åren. Detta kommer på sikt även få effekter för grundskolan och gymnasieskolan. Förändringarna påverkar även kommunens måltidsverksamhet.
- I grundskolan var antalet elever i augusti 2023 något högre än föregående läsår. Det beror bland annat på att en stor årskull barn nu har nått förskoleklass. Även i gymnasieskolan har antalet elever ökat något jämfört med förra läsåret.
- Antalet elever i anpassad grundskola och gymnasieskola har minskat.
- Inflödet av studerande inom sfi (svenska för invandrare) har fortsatt att minska. Samtidigt har genomströmningen av godkända elever ökat något under våren.
- Att fler godkänns inom sfi har bidragit till en viss ökning när det gäller volymerna inom komvux på grundläggande nivå. På gymnasial nivå har dock antalet producerade verksamhetspoäng fortsatt att minska.
- Antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat. Även inom kommunens arbetsmarknadsinsatser har antalet deltagare fortsatt att minska till följd av ett bra läge på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens bedömning är dock att arbetslösheten kommer att stiga under hösten, vilket kan påverka volymerna framöver.
- Kontaktcenter har fortsatt många besökare. Hushållens ökade utgifter och behov av rådgivning förväntas leda till ökade behov av budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning.
- Inom individ- och familjeomsorgen ses en tydlig volymökning gällande institutionsplacerade barn och unga till följd av ökad ungdomskriminalitet. Antalet vårddygn för placerade vuxna med missbruk och beroende har minskat medan antalet vårddygn gällande öppet intag Vårnäs har ökat.
- Den demografiska utvecklingen med fler äldre medför en kontinuerlig ökning av hemtjänstens verksamhetsvolym. Återöppningen av Strandgården i september 2022 innebar att antalet belagda platser inom särskilt boende för äldre ökade, ingen förändring planeras under 2023.
- Antalet ärenden inom personlig assistans varierar naturligt mellan åren. Totalt sett har det varit färre ärenden än 2022, vilket gör att även antalet timmar har minskat. Minskningen gäller både internt och externt utförd personlig assistans.
- I simhallen har antalet besökare ökat, en återhämtning till mer normala nivåer efter pandemin.

Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser under perioden

Nedan sammanfattas händelser som väsentligt påverkat kommunens verksamhet och ekonomi under perioden eller på längre sikt. Det gäller exempelvis verksamhet som startats eller lagts ner, viktiga avtal som ingåtts, större investeringar som påbörjats eller färdigställda eller beslut från andra myndigheter.

- Avtalet mellan Katrineholms kommun och Vingåkers kommun gällande den gemensamma nämnden Viadidakt har sagts upp och kommer att löpa ut vid årsskiftet 2024/2025. En ny nämnd kommer tillsättas som kommer att ansvara för de verksamheter som idag ligger under Viadidaktnämnden.
- Den historiskt höga inflationsnivån på bland annat el, livsmedel, drivmedel och byggmaterial har påverkat kostnadsnivån under perioden och kommer även framåt fortsättningsvis att påverka priser i avtal, lönenivåer och räntor.
- Pensionskostnaderna har ökat markant 2023. Detta beror på den höga inflationen 2022 men också på ett nytt pensionsavtal som trädde i kraft 2023. Avtalet omfattar majoriteten av kommunens anställda och är mer förmånligt för de flesta. Det är helt avgiftsbestämt, vilket innebär att kostnaden för arbetsgivarna blir mer förutsägbar.
- Befolkningsstatistiken visar på minskat barnafödande i kommunen samt minskad inflyttning till kommunen.
- Inom kommunen pågår en anpassning till minskat barnantal. Omställningsarbetet omfattar både förskola och grundskola.
- En ny förskola har byggts i Forssjö, där verksamheten flyttade in efter sommaren.

God ekonomisk hushållning och förväntad måluppfyllelse

Samlad bedömning av förväntad utveckling

Delårsrapporten ska, inom ramen för den förenklade förvaltningsberättelsen, innehålla upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.

Styrningen av Katrineholms kommun utgår från de mål och uppdrag för mandatperioden som anges i Kommunplan 2023-2026, som fastställdes av kommunfullmäktige i januari 2023. Kommunen har också en riktlinje för god ekonomisk hushållning där kommunens och kommunkoncernens tre finansiella mål anges, som tar fasta på årets resultat, självfinansieringsgrad av investeringar samt skuldsättningsgrad. Bedömningen i delårsrapporten av den förväntade utvecklingen gällande god ekonomisk hushållning görs därför med utgångspunkt både från de finansiella målen i riktlinjen för god ekonomisk hushållning och från målen i kommunplanen.

Trots omvärldsförutsättningarna med krig i Europa och lågkonjunktur med hög inflation förväntas merparten av kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål att uppnås för 2023.

Gällande de finansiella målen förväntas samtliga mål utom självfinansieringsgraden för investeringar uppnås under året. Helårsprognosen i augusti visar ett resultat på 2,4 mnkr. Då resultaten de senaste åren varit goda kan kommunens finansiella mål att resultatet ska uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag under en femårsperiod komma att uppfyllas trots ett lägre resultat 2023.

Nämndernas och bolagens arbete utifrån de mål och uppdrag som anges i kommunplanen bedöms i stort sett gå enligt plan, trots vissa mer betydande avvikelser. Uppföljningen av årets första åtta månader ger bilden av en i huvudsak väl fungerande verksamhet som levererar med goda resultat och som hanterar avvikelser på ett tillfredsställande sätt. Prognosen är att flertalet av de 40 resultatmålen i kommunplanen kommer nås helt eller delvis för 2023. En viss osäkerhet finns dock i prognosen då flera av de indikatorer som kommer att användas för att mäta måluppfyllelsen inte finns tillgängliga vid delåret utan redovisas senare under hösten.

Fyra av resultatmålen i kommunplanen förväntas inte nås 2023. Det visar på behovet av fortsatt arbete för att uppnå nollvisionen i trafiken (inga döda eller allvarligt skadade inom det kommunala vägnätet), att alla barn tidigt ska lära sig läsa, att fler elever ska klara målen inom sfi samt att åtgärder behöver vidtas för att minska kostnaderna per brukare inom individ- och familjeomsorgen. Uppföljningen av resultatmålen visar även på fler områden där måluppfyllelsen kan förbättras. Det bör dock beaktas att 2023 är det första året som verksamheten bedrivs utifrån resultatmålen i den nya kommunplanen. Ett utfall i linje med prognosen bör därför sammantaget betraktas som tillfredsställande.

Samtidigt finns flera orosmoln för framtiden. Av stor betydelse för både ekonomin och verksamheten är hur snabbt kommunen kan vända det senaste årets negativa befolkningsutveckling och på nytt få fler familjer att flytta till kommunen. Ett viktigt led i detta är arbetet med att förbättra skolresultaten. Fortsatt fokus på trygghet och attraktiva hållbara livsmiljöer har också stor betydelse för kommunens utveckling.

Förväntad måluppfyllelse finansiella mål

I tabellen nedan redovisas den förväntade måluppfyllelsen 2023 för kommunens och koncernens finansiella mål för god ekonomisk hushållning med utgångspunkt från en finansiell sammanställning för åren 2019-2023. Bedömningen av den förväntade måluppfyllelsen anges med färgsymboler:

- Uppnås eller överträffas
- Uppnås inte

Finansiella mål	Mål	2019	2020	2021	2022	Prognos 2023	Genomsnitt 2019-2023	Förväntad måluppfyllelse 2023
Kommun*								
Årets resultat i % av skatter och generella statsbidrag	≥ 2	2,3	3,9	3,8	3,9	0,1	2,8	●
Självfinansieringsgrad, %	≥ 100	72	99	94	119	64	90	■
Skuldsättningsgrad, %	0	0	0	0	0	0	0	●
Koncern								
Årets resultat i % av nettoomsättning	≥ 2	2,7	3,6	4,7	3,3	0,6	3,0	●
Självfinansieringsgrad, %	≥ 80	55	48	82	45	66	59	■
Skuldsättningsgrad, %	≤ 80	53	54	54	52	52	53	●

* Finansiell leasing har exkluderats i kommunens nyckeltal på grund av att det inte utgör verklig skuld till bank eller andra externa parter samt att investeringen inte är en verklig investering för kommunen.

Årets resultat ska vara positivt och resultatet ska sett över en femårsperiod i genomsnitt uppgå till minst 2 procent av summan av skatter och generella statsbidrag för kommunen. För att visa utvecklingen och stärka det långsiktiga perspektivet redovisas utfallet som ett genomsnitt av fem år. Syftet är att kunna hantera svängningar i skatteunderlaget över tid och därmed skapa större stabilitet för verksamheterna. Kommunens prognos för 2023 pekar i augusti mot ett resultat på 2,4 mnkr, vilket motsvarar 0,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det finansiella målet förväntas ändå nås, då prognosen är att det genomsnittliga resultatet för femårsperioden 2019-2023 kommer uppgå till 2,8 procent av skatter och generella statsbidrag.

På koncernnivå ska resultatet sett över en femårsperiod i genomsnitt uppgå till minst 2 procent av nettoomsättningen. Även för koncernen förväntas det finansiella målet nås, då prognosen är att det genomsnittliga resultatet för perioden 2019-2023 kommer uppgå till 3,0 procent av nettoomsättningen.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med egna medel, det vill säga med de skatteintäkter som återstår när den löpande verksamheten betalats. Självfinansieringsgraden mäts genom att årets resultat plus årets avskrivningar jämförs med årets investeringar. Kommunens mål är minst 100 procent av genomsnittet från den senaste femårsperioden. För koncernen är målet 80 procent. Trots goda resultat tidigare år förväntas inte målet nås vare sig på kommun- eller koncernnivå. Det beror på höga investeringsnivåer både bakåt i tiden och under året. Eftersom självfinansieringsgraden varit lägre än 100 procent flera av åren under den gångna femårsperioden skulle självfinansieringsgraden behöva överstiga 100 procent för att målet ska kunna nås framöver. För koncernen skulle på motsvarande sätt självfinansieringsgraden behöva överstiga 80 procent för att målet ska kunna nås framöver. Prioriteringar måste göras, gällande både kommunens egna investeringar och planerade investeringar i KFAB:s verksamhetslokaler, för att säkerställa att dessa kan finansieras på lång sikt.

Skuldsättningsgraden visar hur stor andel av balansslutningen som finansierats genom lånade medel. Kommunen har inte någon långfristig upplåning i form av låneskuld till bank eller andra kreditinstitut och är därmed lågt exponerad för risker i samband med ränteförändring. Koncernen har under flera år haft en hög investeringsnivå och bolagens låneskuld har ökat. Samtidigt har de senaste årens positiva resultat möjliggjort att fler investeringar har kunnat finansieras med egna medel och ökat självfinansieringsgraden. Både kommunen och koncernen förväntas uppnå målen gällande skuldsättningsgraden.

Förväntad måluppfyllelse resultatmål

Kommunplan 2023-2026 innehåller sju övergripande målområden samt 40 resultatmål. Flertalet resultatmål berör mer än en nämnd/bolag. Till delårsrapporten har kommunens nämnder och bolag lämnat en prognos gällande den förväntade måluppfyllelsen per helår 2023 för de resultatmål som respektive nämnd/bolag berörs av. Varje nämnd/bolag gör en bedömning av den egna verksamhetens bidrag till måluppfyllelsen för resultatmålet. Utifrån nämndernas och bolagens underlag har en samlad prognos för resultatmålen tagits fram som sammanfattas nedan.

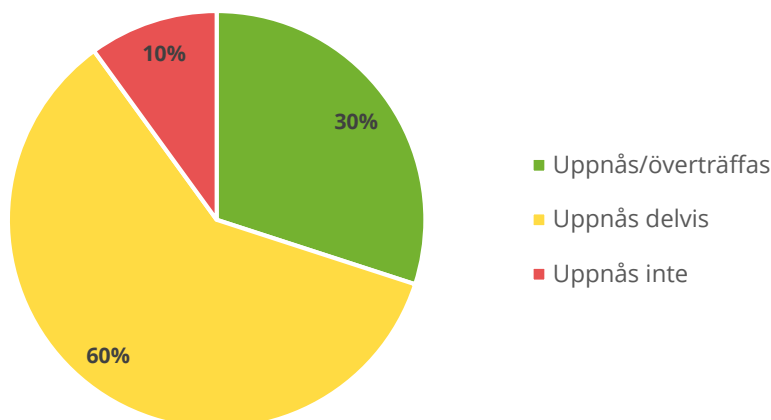
I bilaga 3 redovisas den förväntade måluppfyllelsen med exempel på genomförda och planerade åtgärder för att uppnå målen under 2023. I bilagan anges även vilken nämnd som har huvudansvar för respektive resultatmål samt vilka nämnder och bolag som är medansvariga. För varje resultatmål visas även till vilket eller vilka hållbarhetsmål enligt FN:s Agenda 2030 som målet har en koppling.

Observera att det som redovisas i delårsrapporten är en prognos för måluppfyllelsen per helår 2023. Någon statusbedömning av måluppfyllelsen per augusti redovisas inte i delårsrapporten. Statusbedömning av måluppfyllelsen för resultatmålen kommer redovisas i årsredovisningen. Som stöd för att bedöma måluppfyllelsen har kommunstyrelsen i april 2023 fastställt indikatorer med riktvärden som är kopplade till resultatmålen. Utfallet för indikatorerna kommer redovisas i årsredovisningen.

I delårsrapporten anges prognosen för resultatmålen måluppfyllelse per helår 2023 med färgsymboler:

- Grön markering anges om resultatmålet förväntas nås eller överträffas per helår 2023. För grön markering är huvudregeln att alla indikatorer kopplade till resultatmålet förväntas uppnå sitt riktvärde för 2023. Bedömningen ska vara genusmedveten för de resultatmål där det är relevant. För grön markering ska i dessa fall en positiv utveckling förväntas oavsett kön. Om en positiv utveckling endast förväntas för ett kön får grön markering inte sättas.
- ◆ Gul markering innebär att resultatmålet förväntas nås delvis. Gul markering kan anges om vissa indikatorer förväntas uppnå sitt riktvärde för 2023 medan andra inte gör det, eller om en positiv utveckling förväntas endast för ett kön.
- Röd markering innebär att resultatmålet inte förväntas nås 2023 och att avvikelsen förväntas bli av större eller mer allvarlig art. Om flertalet indikatorer inte förväntas uppnå sitt riktvärde bör röd markering anges även om en enstaka indikator visar en positiv utveckling; dvs. målet i sin helhet bedöms inte nås.

Av de 40 resultatmålen i kommunplanen förväntas 12 uppnås vid årets slut, 24 delvis uppnås och 4 ej uppnås. Den förväntade måluppfyllelsen fördelar sig på följande sätt:

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Prognos	Resultatmål
◆	Ökad nettoinflyttning för att nå befolkningsmålet i översiktsplanen
●	Fler bostäder, med variation mellan olika bostadstyper och upplåtelseformer
●	Förbättrat företagsklimat
●	Ökad branschbredd och fler arbetstillfällen
●	Ökad sysselsättning och egen försörjning

Ökad trygghet & säkerhet

Prognos	Resultatmål
◆	Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ska öka
◆	Ökad trygghet i skolan
◆	Katrineholm ska upplevas som Sveriges cykelvänligaste stad
■	Ingen ska dö eller skadas allvarligt i trafiken
◆	Ökad beredskap för samhällsstörningar

Skola & utbildning för framtiden

Prognos	Resultatmål
◆	God personaltäthet i förskolan
◆	Personalen i förskolan ska ha pedagogisk utbildning och minst hälften ska vara förskollärare
■	Andelen elever som kan läsa och skriva när de går ut årskurs 1 ska öka
◆	Andelen elever som klarar målen i grundskolan och når höga resultat ska öka
●	Andelen elever som klarar målen i gymnasieskolan och når höga resultat ska öka
■	Ökad målluppfyllelse inom sfi
◆	Andelen studerande som klarar målen i kommunal vuxenutbildning ska öka
●	Andelen invånare med eftergymnasial utbildning ska öka

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Prognos	Resultatmål
●	Högt medarbetarengagemang
◆	Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare
◆	God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen

Trygg omsorg & vård

Prognos	Resultatmål
◆	Ökad nöjdhet med hemtjänsten
◆	Ökad nöjdhet med särskilt boende för äldre
◆	Ökad nöjdhet med verksamheterna inom området funktionsstöd
◆	Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg
◆	God patientsäkerhet inom vård och omsorg
◆	Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar
●	Fler ska få en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen
■	Kostnaden per brukare inom individ- och familjeomsorgen ska minska

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Prognos	Resultatmål
●	Ökad nöjdhet med skötseln av den offentliga miljön
◆	Fler barn och unga ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet
◆	Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter
●	Andelen barn och elever som äter av skolmaten ska öka
●	Ökad nöjdhet med måltiderna och minskad risk för undernäring i äldreomsorgen

Klimatsmart & hållbar kommun

Prognos	Resultatmål
◆	Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter
◆	Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna
●	Ökad solexproduktion
◆	Klimatsmartare måltider i kommunens måltidsverksamhet
◆	Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk
◆	Minskade utsläpp av näringsämnen och föroreningar till sjöar och vattendrag

Ekonomisk ställning och prognos

I detta avsnitt utvärderas kommunens ekonomiska ställning gällande utfall till och med augusti samt prognos för helåret. Avsnittet innehåller en genomgång av budgetföljsamheten samt analyser av utfall och prognos utifrån drifts-, investerings- och exploateringsredovisningarna.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll.

För perioden januari till augusti uppgår kommunens totala budgetavvikelse till 34,6 mnkr, där nämnderna står för 5,7 mnkr och finansförvaltningen 28,9. Helårsprognosen visar på en avvikelse mot budget på -1,5 mnkr, vilket ger ett prognostiserat resultat på 2,4 mnkr för 2023, då budgeten uppgår till 3,9 mnkr.

Nämndernas samlade helårsprognos är negativ och uppgår till -18,6 mnkr medan finansförvaltningen visar en prognos som avviker positivt på 17,1 mnkr.

Socialnämnden, service- och teknikenämnden samt räddningstjänst visar på negativa avvikelser både gällande utfall och prognos medan vård- och omsorgsnämnden, överförmyndarnämnd och kommunstyrelsen prognostiserar positiva avvikelser. Övriga nämnder har helårsprognoser på samma nivå som budget.

Budgetavvikelsen för skatter och utjämning är positiv både för perioden och i helårsprognosen. Hela årets förväntade utfall för skatteavräkning 2022 samt statsbidrag för kommuner med särskilda utmaningar ligger i utfallet till och med augusti. Pensionskostnaderna beräknas bli högre än budget. De högre kostnaderna finns i resultatet tom augusti vilket gör att prognosavvikelsen blir lägre på helår än för perioden.

En mer fullständig redovisning av avvikelserna finns i avsnittet driftredovisning med helårsprognos.

Budgetjustering under perioden

Nämndernas budgetramar justeras efter utfall avseende kapitaltjänst i tertiäl, delår och bokslut. Totalt har 3,8 mnkr omfördelats från finanserna till nämnderna tom augusti.

Budgetramarna justeras för de nämnder som fått nya hyreskontrakt på grund av nyproducerade lokaler. Medlen är avsatta under finanserna och omfördelats därifrån. Under perioden har en budgetjustering gjorts för nya lokaler 2022 för bildningsförvaltningen och kommunstyrelsen på totalt 0,7 mnkr.

Vid tomställda lokaler flyttas budgetram från respektive nämnd till fastighetsavdelningen som är organiserad under kommunstyrelsen. Under perioden har en budgetjustering gjorts för kulturnämnden på totalt 0,1 mnkr.

Budgetjusteringar under året

Under året har behov av justeringar av budget mellan nämnderna uppstått. Dessa förändringar ska beslutas av kommunfullmäktige. För att samla justeringarna vid ett tillfälle kommer förslag till förändringar att skrivas fram i samband med delårsrapporten.

I delårsrapporten har nämndernas ramar justerats utifrån antagandet att föreslagna budgetjusteringar blir beslutade.

I övergripande plan med budget 2023-2025 avsattes en reserv om 10 mnkr under kommunstyrelsen för att i viss mån kunna kompensera nämnderna för kostnadsökningar som uppstår till följd av den höga inflationen. Beslut om eventuell kompensation ska tas i samband med tertiäl- och delårsuppföljningarna. Eventuella pris- och kostnadsökningar därutöver ska hanteras av nämnderna inom ram genom effektiviseringar. I samband med delåret har förvaltningarna gjort en bedömning av kostnadsökningar till följd av den höga inflationen. Förslaget är att 9 820 tkr fördelas till service- och teknikenämnden och 180 tkr till bildningsnämnden.

I övergripande plan med budget 2023-2025 avsattes en reserv om 8,3 mnkr under kommunstyrelsen för att till viss del kunna kompensera för löneökningar utöver 2,1 procent som fördelats i nämndernas ramar. På kommunstyrelsens möte i april (KS/2023:188 § 110) togs beslutet att utöka löneutrymmet med 25 mnkr, vilket motsvarar 4,1 procent. Nämnderna kommer att bli kompenserade för den högre lönenivån och den differens som uppstår hamnar på finanserna där finansieringen finns. Då löneöverläggningarna inte är klara tas beslut om kompensation till nämnderna i samband med delåret. Förslaget är att budgetmedlen på 8,3 mnkr flyttas från kommunstyrelsen till finanserna i samband med delåret.

Ytterligare förslag till justeringar av budget i samband med delårsrapporten:

- Justering av budget för politikerarvoden då omfördelning skett mellan nämnder i och med ny mandatperiod.
- Justering av budget avseende utökat PO (personalomkostnadstillägg) för de tjänster som bildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden köper av service- och teknikkommittén.

Avsatta medel

Utifrån god ekonomisk hushållning har kommunen reserverat medel för att möta framtida kostnader. Kommunen har två olika sorters avsatta medel; resultatutjämningsreserv (RUR) som kan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel och en så kallad integrationsfond. De avsatta medlen i RUR uppgick den 31 augusti 2023 till 100 mnkr. Till dessa har avsättningar till integrationsfonden adderats. Totalt uppgick kommunens avsatta medel till 129,1 mnkr per 31 augusti 2023.

Avsatta medel, mnkr	31 augusti 2023
RUR	100,0
Integrationsfonden	29,1
<i>varav reserverade för satsningar 2023</i>	<i>16,0</i>
TOTALT	129,1
Kvar att besluta om	113,1

Integrationsfonden avser avsatta medel som kommunen erhåller för sitt breda integrationsåtagande. Ett åtagande som sträcker sig över flera år varför intäkterna inte förs direkt mot resultatet, utan reserveras för framtida åtaganden. En del av den schablonersättning som årligen tilldelas kommunen från Migrationsverket avsätts till fonden för att kunna användas till specifika projekt. Om medel som reserverats inte nyttjas, återförs de till fonden.

I övergripande plan med budget 2021-2023 reserverades 2,7 mnkr till bildningsnämnden för kompetenshöjande insatser för barnskötare och barnskötarbiträden inom förskolan. Detta beslut förlängdes i övergripande plan för budget 2022-2024, vilket innebär att medlen kan användas till och med första halvåret 2024. Under 2021 nyttjades 0,65 mnkr och under 2022 1,1 mnkr. Under 2023 har inga medel nyttjats, vilket innebär att det finns knappt 1 mnkr kvar som är reserverade för detta.

I övergripande plan med budget 2023-2025 reserverades medel från integrationsfonden för följande satsningar 2023:

- Tillfällig förstärkning för omställningskostnader bildningsnämnden: 13 mnkr
- Utbildningstjänster: 1 mnkr
- Medfinansiering yrkesvux: 2,14 mnkr
- Reserv habiliteringsersättning (om statsbidrag uteblir): 2 mnkr
- Reserv sommarlovsaktiviteter (om statsbidrag uteblir): 1 mnkr

Bildningsnämnden har till och med augusti rekvirerat 5,9 mnkr av de beviljade medlen för omställningskostnader och 7,1 mnkr är därmed fortsatt reserverade. Av de reserverade medlen för utbildningstjänster har endast en liten del utbetalats hittills under 2023, prognosen är att drygt 0,6 mnkr kommer nyttjas under året varefter resten återgår till fonden. De reserverade medlen för medfinansiering yrkesvux kommer inte nyttjas och återgår därmed till fonden vid årets slut. De reserverade medlen för habiliteringsersättning kommer inte heller nyttjas eftersom kommunen har fått statsbidrag för detta.

Däremot fick kommunen inget statsbidrag för sommarlovsaktiviteter i år och kulturnämnden har därför fått 1 mnkr utbetalt från fonden.

I beslutet om lönerevision 2023 (KS 2023:188) reserverades 7 mnkr ur integrationsfonden för att täcka delar av kostnadsökningen 2023. Prognosen är att dessa medel inte kommer behöva nyttjas.

Totalt innebär detta att 16 mnkr av medlen i integrationsfonden är fortsatt reserverade för satsningar under 2023.

Utfall och prognos kommunala bolag

KFAB visar ett resultat för perioden på 38 mnkr, vilket är lägre än resultatet för samma period föregående år som var 52,2 mnkr. Kraftigt ökade kostnader för uppvärmnings- och förbrukningskostnader i kombination med ett högre ränteläge är orsaker bakom detta. Bolaget ser fortsatt en avmattning av efterfrågan på nyproducerade bostäder och antalet tomma lägenheter har ökat. Uthyrningsgraden är 95,7 procent, vilket kan jämföras med 97,3 procent förra året, jämfört med målet på 98,5%. Vidare har bolaget fortsatta projekt som på sikt kommer påverka bolagets men även kommunens kostnadsnivåer. KFAB:s prognos för helåret uppgår till 10,7 mnkr, varav 0,65 mnkr för affärsområde kommunfastigheter, detta efter avräkning enligt självkostnadsprincipen.

KIAB har en fortsatt god uthyrningsgrad (över 99 procent) och visar ett delårsresultat på 12,4 mnkr. Prognos för helåret är 6,5 mnkr.

Resultatet för KVAAB visar på 7,3 mnkr för perioden. Periodens överskott fördelas enligt följande; renhållning 1,8 mnkr, vatten och avlopp 5,8 mnkr och biogas -0,3 mnkr. För helåret prognostiseras ett resultat om 6,1 mnkr vilket är 3,9 mnkr över budgeterad nivå.

VSR visar en negativ avvikelse mot budget på 4,9 mnkr till och med augusti. Främst beror avvikelsen på att förbundets kostnader för pensioner visar ett utfall på -3,9 mnkr jämfört med budget.

Prognosen för helåret visar ett underskott om -3,8 mnkr totalt (Katrineholm -3,13 mnkr, Vingåker -0,67 mnkr).

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning för perioden

Balanskravet enligt kommunallagen innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med motsvarande överskott inom tre år. Nollresultat är det lägsta godtagbara resultatet på kort sikt. På längre sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. För att utveckla kapaciteten på lång sikt ska intäkterna överstiga kostnaderna.

Kommunen prognostiserar ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 1,9 mkr för 2023, därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas.

Balanskravsutredning	2023
Årets resultat 2023, prognos	2,4
Samtliga realisationsvinster	-0,5
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1,9
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	1,9

Väsentliga personalförhållanden

Kommunens personalarbete utgår från Kommunplan 2023-2026 och det personalpolitiska programmet som fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2020.

Personalkostnader & personalstyrka

De ökade lönekostnaderna jämfört med motsvarande period 2022 förklaras huvudsakligen av årets lönerevision samt en höjning av den lagstadgade arbetsgivaravgiften. Vid 2023 års lönerevision valde Katrineholms kommun att utöka löneökningstrymmet utöver den budgeterade nivån. Nivån motsvarade det så kallade märket, vilket är den procentuella löneökningen inom industrisektorn, som ses som normerande för den svenska lönerörelsen.

Totalt sett har antalet årsarbetare samt månadsanställda ökat något från 2022, främst inom vård- och omsorgsförvaltningen. En förklaring är ökat antal platser inom gruppboende LSS och särskilt boende för äldre.

Till följd av färre barn och elever har både antalet årsarbetare och antalet månadsanställda minskat inom utbildningsförvaltningen, främst inom förskolan. Minskningen påverkar även service- och teknikförvaltningen. Inom flera förvaltningar har antalet månadsanställda minskat till följd av effektivisering av arbetssätt, ej tillsatta tjänster eller svårigheter att rekrytera vissa tjänster.

En konsekvens blir att antalet timanställda ökar vid arbetsintensiva perioder eller vid hög sjukfrånvaro. Andelen timvikarier har totalt sett varit högre än tidigare år. Inom vård- och omsorgsförvaltningen kan det förklaras av flera utbildningsinsatser under våren. Även inom utbildningsförvaltningen har timanställningarna ökat samtidigt som förvaltningen också har köpt fler vikarietimmor via extern aktör. De inköpta vikarietimmar motsvarar 8,9 heltidstjänster, vilket är cirka 1,5 heltidstjänster mer än föregående år.

Kommunens kostnader för inhyrd personal har ökat, främst inom vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen. Socialförvaltningen har haft fortsatt svårt att rekrytera behörig personal till myndighetsutövning gällande barn och unga, vilket gör att konsulter behöver anlitas. Jämförelsen med föregående år påverkas dock av att socialförvaltningens kostnader 2022 för inhyrd personal saknas i tabellen. Kostnaden uppskattas till 3,4 mnkr för hela 2022, vilket kan jämföras med periodens utfall på 3,7 mnkr. Gällande vård- och omsorgsförvaltningen avser den ökade kostnaden för inhyrd personal främst sjuksköterskor. Antalet inhyrda sjuksköterskor har varit högt under våren och sommaren men förväntas minska under hösten.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-31/8	1 103 473			1 055 970		
Kostnad inhyrd personal, tkr	1/1-31/8	20 612			12 655		
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/7	3 385,5	2 596,4	789,1	3 322,9	2 577,9	745,1
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/7	8,2%	9,1%	7,9%	7,1%	6,6%	8,8%
Månadsanställda, antal	31/8	3 198	2 514	684	3 259	2 558	701
Tillsvidareanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	93,4%	93,8%	92,1%	93,1%	94,6%	88,7%
Visstidsanställda, andel av månadsanställda (%)	31/8	6,6%	6,2%	7,9%	6,7%	5,4%	11,3%

Medarbetarskap & ledarskap

Medarbetarundersökningen genomfördes under våren och sammanfattningsvis är resultatet fortsatt högt. Skillnaden mellan könen är liten, dock med en viss tendens att män är något mer nöjda. Svarsfrekvensen ökade inom de flesta förvaltningar genom aktivt arbete med att underlätta för medarbetare att

besvara enkäten. Genom att förlänga svarstiden, lyfta enkäten på arbetsplatsträffar, göra enkäten mer tillgänglighetsanpassad och ställa ut lånedatorer har svarsfrekvensen ökat från 73,3 procent 2022 till 76,3 procent 2023.

Handlingsplaner ska påbörjas och genomföras med fokus på att bibehålla ett högt medarbetar-engagemang.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt	april	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
HME delindex motivation	april	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
HME delindex ledarskap	april	4,2	4,2	4,3	4,3	4,3	4,3
HME delindex styrning	april	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2

Kompetensförsörjning & kompetensutveckling

Resultatet av ett intensivt arbete kring att attrahera och rekrytera samt nyttja digitala kanaler har bidragit till att flera svårrekryterade tjänster har tillsatts i kommunen. Det gäller bland annat studie- och yrkesvägledare på Komvux, sjuksköterskor inom vård och omsorg samt yrkesgrupper inom mark & exploatering samt näringsliv. Kommunen ser fortsatta utmaningar kring att rekrytera och behålla bland annat socialsekreterare, sjuksköterskor och lärare inom vissa ämnen.

Andelen månadsanställda som arbetar heltid har fortsatt öka, även om skillnaden mellan könen är fortsatt stor. Inom vård och omsorgsförvaltningen har andelen ökat kontinuerligt under flera år och utvecklingen fortsätter i samma riktning, främst ses en positiv ökning bland kvinnorna. På de förvaltningar där en minskning ses förklaras det av dubbla deltidsanställningar, nedtrappning av arbetstid inför pension samt partiell föräldradighet.

Flera kompetenshöjande insatser har genomförts. Bland annat har ett mentorsprogram för fritidshem startats som syftar till att locka fler att utbilda sig till behörig lärare i fritidshem. Bildningsförvaltningen kan redan se positiva tecken på att fler börjat läsa för att få en behörighet att undervisa i fritidshem. Inom socialförvaltningen finns fem socionomstudenter på utbildningstjänst och flera medarbetare har valt att läsa in kurser som ger dem behörighet att jobba inom myndighet, barn och unga.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	31/8	81,7%	79,8%	88,6%	80,8%	78,5%	89,4%
Månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid, andel (%)	31/8	13,4%	15,1%	6,4%	13,2%	15,7%	4,0%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	31/8	74,0%	75,6%	63,6%	73,4%	74,7%	63,4%
Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	1/12-31/7	102	74	28	111	83	28
Tillsvidareanställda som gått i pension, antal	1/12-31/7	28	21	7	54	49	5
Utbildningstjänster och generationsväxling, antal	1/1-31/8	10			12		

Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö

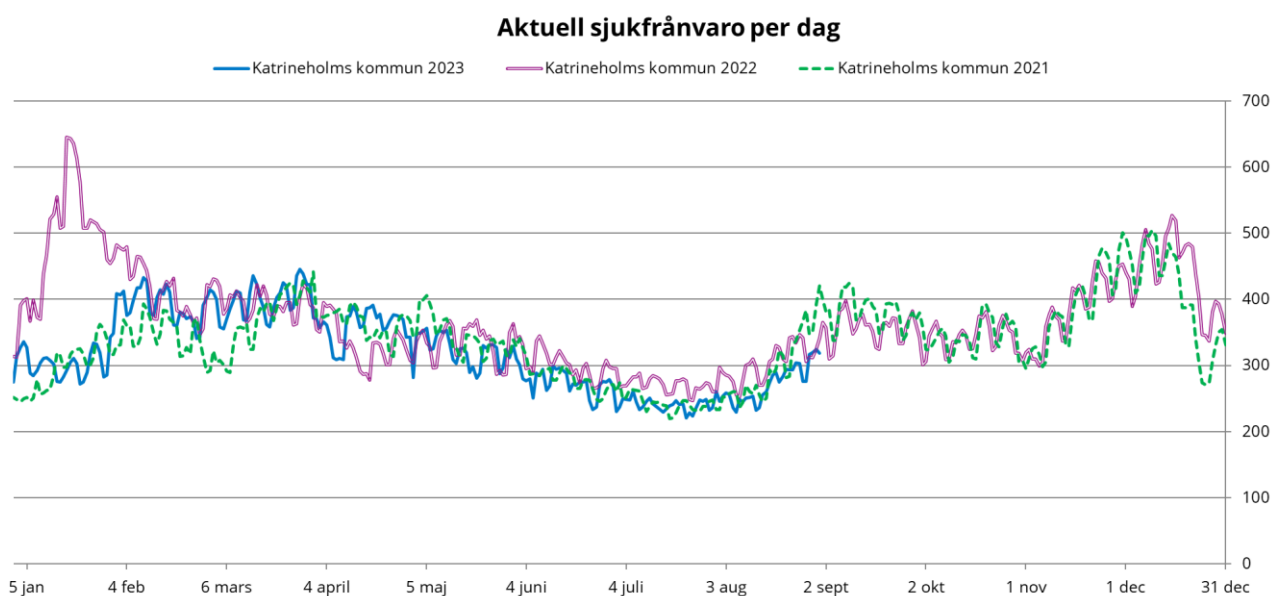
Sjukfrånvaron har minskat, främst bland kvinnor, både totalt och bland tillsvidareanställda. Parallellt har andelen tillsvidareanställda med upprepad sjukfrånvaro, mer än fem tillfällen under de senaste tolv månaderna, minskat jämfört med föregående år. Den faktor som påverkar sjuklönekostnaden mest är kort sjukfrånvaro (mindre än 15 dagar). Det är den frånvarotyp som minskat mest, vilket även har bidragit till minskade sjuklönekostnader jämfört med föregående år.

Stora skillnader ses gällande sjukfrånvaro mellan kommunens olika verksamheter samt mellan kvinnor och män. Med utgångspunkt från målet i kommunplanen om halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare, har arbetet med att utveckla och införa mer systematiska arbetsformer för att minska sjukfrånvaron intensifierats i samverkan mellan HR-enheten och förvaltningarna.

Flera hälsofrämjande insatser har genomförts. Bland annat har ett rörelserum iordningsställt på service- och teknikförvaltningen efter ett initiativ från medarbetare. Hälsoutvecklare på HR-enheten har arbetat kommunövergripande med hälsofrämjande insatser. Åtgärderna har bestått av behovsstyrda gruppuppdrag kring medarbetarskap, individuella samtal och gruppsamtal i form av reflektion och att stärka gruppdynamiken.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/8	2,2%			2,8%		
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-30/6	8,7%	9,4%	6,5%	9%	9,7%	6,5%
Sjukfrånvaro totalt, varav <15 dagar (%)	1/12-30/6	4%	4,1%	3,6%	4,9%	5,1%	4,2%
Sjukfrånvaro totalt, varav 15-90 dagar (%)	1/12-30/6	1,6%	1,8%	0,9%	1,4%	1,6%	0,7%
Sjukfrånvaro totalt, varav >90 dagar (%)	1/12-30/6	3,1%	3,5%	2%	2,7%	3%	1,6%
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-30/6	9,4%	10%	7,1%	9,6%	10,3%	6,9%
Tillsvidareanställda med upprepad sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), andel	1/7-30/6	18,0%	18,5%	15,9%	19,1%	20,2%	14,3%

För att kunna analysera sjukfrånvarons utveckling följs sjukfrånvaron dag för dag, se diagram nedan. Frånvaron under 2023 har inte haft samma toppar som motsvarande period 2022. Sedan i maj ses en generellt lägre sjukfrånvaro per dag.

Diagrammet visar aktuell sjukfrånvaro totalt. Redovisas per sjukorsak inkl. långtidssjukskrivningar (en person kan förekomma två gånger i underlaget).

Jämställdhet

Skillnaden vad gäller heltidsarbete är fortsatt stor mellan kvinnor och män men fortsätter minska något år för år.

Uttaget av dagar för vård av barn (VAB) låg på ungefär samma nivå som föregående år, kvinnor tog ut mer VAB än män.

Nyckeltal	Mätdatum	Totalt 2023	Kvinnor 2023	Män 2023	Totalt 2022	Kvinnor 2022	Män 2022
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	31/8	81,7%	79,8%	88,6%	80,8%	78,5%	89,4%
VAB-tid, andel av total årsarbetstid (%)	1/1-31/3	1%	1,1%	0,6%	1%	1,1%	0,7%

Förväntad utveckling

Mot bakgrund av de senaste årens tillväxt och höga resultat har kommunen en i grunden stark ekonomi. Det egna kapitalet har ökat, pensionsskulder har säkrats upp genom försäkringslösningar och medel har reserverats för år med sämre förutsättningar (resultatutjämningsreserven).

Under 2022 bromsade tillväxten in. Nettoinflyttningen minskade och kostnadsnivåerna ökade. Den höga inflationen medför kraftiga svängningar i kostnader under och mellan åren. Tydligas kan det ses i det nya pensionssystemet. Med högre avgifter och uppräknings bundet till inflation, ökar pensionskostnaderna fram till 2025.

De senaste årens tillväxt med ökade behov har för koncernen inneburit höga investeringsvolymerna och skuldsättningen har under de senaste fem åren ökat med 34 procent. Flera projekt pågår och skuldsättningen kommer under 2023 att öka ytterligare. Den höjda räntenivån medför ökade kostnader vid nyupplåning och omsättning av tidigare lån. Det påverkar i sin tur hyreskostnaden för verksamhetslokaler. Samtliga kostnadsökningar innebär ett lägre resultat, en lägre självfinansieringsgrad och mindre ekonomiska resurser till verksamheterna.

Befolkningsförändringen med sjunkande barnantalet i kommunens förskolor påverkar både bildningsförvaltningens och service- och teknikförvaltningens verksamheter. En omställning har inletts för att möta förändringen, verksamhetsmässigt som resursmässigt. Äldreomsorgen påverkas däremot inte i samma utsträckning av befolkningsförändringen utan följer fastlagd kurs för att möta ökade volymer.

Invånarantalet påverkar också ersättningen från det kommunala utjämningsystemet. Skatteintäkterna är beroende av skattekraften, som enkelt uttryckt baseras på antalet arbetade timmar. Den senaste skatteprognosen för 2023 var högre än vad som budgeterats. Inför 2024 förväntas däremot lågkonjunkturen påverka arbetsmarknaden. Med lägre arbetade timmar kommer ökningen av skattekraften att avta.

Samtidigt stiger efterfrågan på arbetskraft inom vissa yrkesområden. Katrineholm står inför stora utmaningar gällande kompetensförsörjningen då konkurrensen om arbetskraften ökar. Redan nu har både vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen varit tvungna att använda sig av bemanningsföretag för vissa bristyrken, vilket bör undvikas utifrån både verksamhetsmässiga och ekonomiska skäl. Flera åtgärder görs för att minska kompetensbristen. Arbetet med att attrahera och behålla medarbetare måste fortsätta för att säkra tillgången på personal och för att nå målet om ett hållbart arbetsliv.

Kortsiktigt har koncernen och kommunen utmaningar, men har också goda förutsättningar för en stark ekonomi även framåt. Det förutsätter att kostnadsutvecklingen dämpas och att verksamheternas kostnader anpassas efter volymförändringar, tilldelade ramar samt att investeringstakten minskar. Med en svagare ekonomi minskar handlingsberedskapen för oförutsedda kostnader och möjligheterna att möta förändrade och ökade behov i verksamheterna. Samtidigt kommer fler bostäder att färdigställas under året och flera företag har visat intresse för att etablera sig i Katrineholm, vilket ger goda förutsättningar för en positiv utveckling på längre sikt.

Planerade åtgärder

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter	Förväntade verksamhetseffekter
Bildningsförvaltningen			
Volymminskningar förskola.	Tomställa förskoleavdelningar till ht 2023. Ta fram förslag på ytterligare åtgärder för att möta fortsatt minskande barnantal.	Ekonomi i balans.	Möjlighet att renovera förskolan Påfågeln.
Låg måluppfyllelse i grundskola och gymnasieskola.	Utveckla det specialpedagogiska stödet kopplat till kartläggningsmaterialet Hitta språket och Hitta matematiken. Projektet Ungas framtid. Projektet Samstart. Projektet Samverkan för bästa skola. Ta fram en strategi för kommunala aktivitetsansvaret i samverkan med Viadidakt.	Långsiktigt positiva ekonomiska effekter då fler elever fullföljer studier och går vidare till jobb, fortsatta studier och egen försörjning.	Fler elever blir behöriga till gymnasieskolan. Fler elever fullföljer gymnasiet och kommer in på arbetsmarknaden.
Låg behörighet hos personal i fritidshem.	Locka fler att utbilda sig till behörig lärare i fritidshem genom mentorsprogram för fritidshem och samarbete med Campus Viadidakt och högskolor/universitet. Utbildningsinsats specialpedagogik i fritidshem via barn- och elevhälsan. Framtagning och implementering av kartläggningsmaterial av förmågorna enligt fritidshemmets läroplan.	Högre lönenivå, vilket leder till högre kostnader för löner.	Högre andel behörig personal i fritidshem och även högre kompetens hos obehörig personal.
Ärenden på kö inom barn- och elevhälsan och för lite fokus på förebyggande arbete.	Temporär förstärkning av psykologorganisationen under hösten, efter att barn- och elevhälsan ha behövt lägga mycket tid på en utredning om felaktiga placeringar i anpassad skola.	Inga förväntade ekonomiska effekter.	Verksamheten kommer i kapp med kön och kan återgå till att även arbeta förebyggande och främjande.
Hög sjukfrånvaro.	Återuppta det systematiska arbetsmiljöarbetet där representant från HR regelbundet möter varje rektor. Särskild satsning pågår på förskolan Backa.	Minskade sjuklönekostnader.	Ökad frisknärvaro. Förbättrad arbetsmiljö för barn och personal.
Höga kostnader i förhållande till tilldelad programpeng.	Genomlysning av samtliga kostnader inom gymnasieskolan.	Kostnader i nivå med tilldelad programpeng.	
Service- och teknikförvaltningen			
Negativ budgetavvikelse samt prognos om försämrat resultat vid årets slut.	Ekonomisk försiktighet på alla nivåer, exempelvis genom vakanshållning av vissa tjänster, restriktivitet vid inköp, val av alternativa produkter, återbruk etc. Fördjupad ekonomiuppföljning samt aktivt arbete med uppföljning och månadsbokslut. Analys och uppföljning gällande ökade elkostnader. Dialog gällande kvalitetsnivåer och prioriteringar. Prioriteringar i befintliga investeringsprojekt för att klara budget. Utreda effekten av att köpa bilar i stället för att leasa samt delta i arbetet med att se över om antalet fordon kan minska.	Begränsa negativ ekonomisk avvikelse så mycket som möjligt.	Påverkad servicenivå gentemot kund och medborgare. Ökat behov av flexibilitet och omprioriteringar. Negativa effekter på kvalitet, miljö och service.

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter	Förväntade verksamhetseffekter
Hög sjukfrånvaro.	<p>Fokusera på rätt åtgärder för att minska sjukfrånvaron.</p> <p>Öka tillbudsregistreringen via Stella.</p> <p>Fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete med konkreta insatser utifrån årshjulet.</p> <p>Hälsofrämjande och förebyggande insatser genom exempelvis hälsofestival, uppmuntra till friskvård etc.</p> <p>Arbete med månadsvis uppföljning på enhets- och förvaltningsnivå.</p>	<p>Minskade sjuklönekostnader.</p>	<p>Friskare medarbetare över tid. Mer attraktiv arbetsgivare.</p>
Socialförvaltningen			
Högre placeringskostnader än budgeterat.	<p>Införa en tjänst som HVB-samordnare som jobbar med att hitta externa vårdgivare och upprättar avtal för placeringar.</p> <p>Långsiktigt arbete för att förändra kulturen och påverka chefers och medarbetares syn vad ett gott socialt arbete är. Förändra arbetsmetoder och skapa alternativa öppna insatser på hemmaplan som kan ersätta placeringar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förbättra utredningar och beslutsunderlag. • Handlingsplan kopplat till analys av kostnad per brukare upprättas och följs upp. • Workshop kring budget i balans följs upp. • Genomlysning av samtliga placeringar för att om möjligt avsluta eller ersätta med andra insatser. • Införa en "beslutsgrupp" med chefer och verksamhetsledare där varje utredning med förslag till placering tas upp innan formellt beslut fattas. • Behovsinventering av öppenvård. • Stärka ledarskapet. • Utredning kring vilka målgrupper som placeras i eget respektive externa HVB-hem. • Omorganisation inom myndighet barn och unga. • Tillsättande av säkerhetsteam. 	<p>Lägre kostnader genom kortare placeringar.</p> <p>Med dagens volym skulle en minskning av placeringstiden för vuxna med en månad innebära en minskad kostnad med 900 tkr per år. För barn och unga blir effekten större då dygnskostnaden är högre.</p> <p>Långsiktigt lägre kostnader för placeringar genom utveckling av öppna insatser på hemmaplan. Under en övergångsperiod kan kostnaderna öka då personer är fortsatt placerade samtidigt som alternativ på hemmaplan byggs upp.</p>	<p>Färre och kortare placeringar.</p> <p>Utveckling av öppna insatser på hemmaplan.</p>
Missade ersättningar från staten.	Följa ny rutin för återsökningar från Migrationsverket.	Eftersläp i beslut från Migrationsverket gör det svårt att uppskatta ekonomiska effekter.	
Höga hyreskostnader.	Uppsägning av blockhyresavtal som ersätts med enskilda kontrakt gör det enklare att säga upp enskilda lägenheter.	Klivet har sagt upp en lägenhet vilket ger en besparing på 55 tkr per år. På grund av uppsägningstid kommer besparingen först nästa år.	

Avvikelse	Åtgärd	Förväntade ekonomiska effekter	Förväntade verksamhetseffekter
Höga övriga kostnader.	Inventering och uppsägning av skrivare. Översyn av behovet av leasingbilar.	Leasingavtal för 16 skrivare har sagts upp vilket leder till minskade kostnader. Ett bilavtal har sagts upp vilket ger en besparing på 54 tkr per år fr.o.m. 2024.	
Viadidakt			
Minskad schablonersättning och minskade elevvolymmer.	Effektivisering av sfi-undervisning.	Förbättrad resursanvändning och minskade kostnader.	Sammanslagning av elevgrupper medför större klasser.
Minskade deltagarvolymmer.	Anpassning av verksamheten.	Effektivare resursanvändning och minskade kostnader.	Anpassning av utbud av insatser och insatser.
Vård- och omsorgsförvaltningen			
Underskott i hemtjänsten.	Förändring av organisationen för schemaplanering. Utbildningsinsats bemanningsakademi för chefer och andra nyckelpersoner.	Ekonomi i balans.	Effektivare planering
Hög sjukfrånvaro.	Genomförande av projekt för arbete med friskfaktorer. Utbildningsinsats bemanningsakademin för chefer och andra nyckelpersoner. Nytt arbetssätt för stöd till chefer i arbetet med rehabprocessen.	Minskade sjuklönekostnader.	Lägre sjukfrånvaro. Bättre kontinuitet för brukare.
Hög andel timvikarier.	Utbildningsinsats bemanningsakademin för chefer och andra nyckelpersoner. Framtagande av bemanningshandbok.	Minskade kostnader för timvikarier.	Bättre kontinuitet för brukare.
Otillräcklig redovisning till IVO (Inspektionen för vård och omsorg) gällande tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boende.	Uppdaterad och förtydligad åtgärdsplan samt utsedd processledare för arbetet med handlingsplan och uppföljning.		Säkerställa god patientsäkerhet i verksamheterna.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	Jan-aug 2023	Jan-aug 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	348 492	362 778	470 130	459 930	574 427
Verksamhetens kostnader	-1 936 882	-1 814 898	-2 938 675	-2 900 914	-2 836 204
Avskrivningar	-91 129	-55 676	-86 757	-143 254	-157 922
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 679 519	-1 507 797	-2 555 302	-2 584 238	-2 419 700
Skatteintäkter	1 161 485	1 115 569	1 706 149	1 732 149	1 670 328
Generella statsbidrag och utjämning	601 641	581 352	862 654	893 854	875 958
VERKSAMHETENS RESULTAT	83 607	189 126	13 501	41 765	126 586
Finansiella intäkter	13 911	10 600	12 771	38 071	19 042
Finansiella kostnader	-41 261	-9 513	-22 343	-77 407	-46 347
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	56 257	190 213	3 929	2 429	99 281
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
PERIODENS RESULTAT	56 257	190 213	3 929	2 429	99 281

Balansräkning

<i>Belopp i tkr</i>	Jan-aug 2023	Jan-dec 2022
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2 793	3 147
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 292 247	2 284 704
Maskiner och inventarier	173 824	187 187
Pågående investeringar	52 344	14 001
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Långfristiga fordringar		
Värdepapper, andelar m.m.	88 105	84 628
Summa anläggningstillgångar	2 609 313	2 573 667
Bidrag till statlig infrastruktur	24 891	26 080
Omsättningstillgångar		
Förråd m.m.	51 818	50 620
Fordringar	601 873	663 573
Kortfristiga placeringar	72 108	67 237
Kassa, bank	7 422	6 626
Summa omsättningstillgångar	733 221	788 056
SUMMA TILLGÅNGAR	3 367 426	3 387 803
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital		
Årets resultat	56 257	99 281
Resultatutjämningsreserv	100 000	83 600
Övrigt eget kapital	972 227	780 693
Summa eget kapital	1 128 484	963 574
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	335 236	279 071
Andra avsättningar	24 848	24 848
Summa avsättningar	360 084	303 919
Skulder		
Långfristiga skulder	1 468 599	1 630 484
Kortfristiga skulder	410 259	489 826
Summa skulder	1 878 858	2 120 310
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	3 367 426	3 387 803
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		
Ansvarsförbindelser		
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	436 333	421 369
Övriga ansvarsförbindelser	2 704 825	2 592 998

Noter

Not 1 – Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed med undantag för:

- Utifrån god ekonomisk hushållning avsätter kommunen medel som erhållits för sitt breda integrationsåtagande. Ett åtagande som sträcker sig över flera år, varför intäkterna inte förs direkt mot resultatet, utan reserveras för framtida åtaganden.

I årsredovisningen för 2022 framgår en djupare redogörelse av de redovisningsprinciper som tillämpas i kommunen. I delårsrapporten för 2023 har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i årsredovisningen med undantag för värdering av finansiell hyresleasing, se stycket finansiell leasing under not 2 Uppskattningar och bedömningar.

Not 2 – Uppskattningar och bedömningar

I noten redovisas väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna.

Säsongsvariationer eller cykliska effekter

Cyklisk avvikelse mot budget finns på grund av att budget fördelas jämnt över året samtidigt som det finns säsongsvariationer inom vissa verksamheter. Till exempel uppvärmningskostnader.

Generella statsbidrag

Generella statsbidrag har periodiserats utifrån de förutsättningar som regeringen angett i sitt beslut.

Redovisningsprinciper i investeringsredovisningen

Investeringsredovisningens utgifter består av externa utgifter och lönekostnader inklusive sociala avgifter för egen personals arbete. Eget arbete baseras på tidsredovisning.

Grunder för bedömning av vad som är jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster av väsentligt värde och som sällan förekommer men som stör jämförelser mellan perioder

Finansiell leasing

För finansiell leasing avseende hyresavtal har en detaljerad bedömning gällande kvarstående avtalslängd, verkligt värde, variabla kostnader och annuitetsränta gjorts. Något restvärde ingår inte då hyrestiden bedöms löpa över tillgångens ekonomiska livslängd. Tillgångens ekonomiska livslängd har bedömts till 33 år från avtalets början. Kommunens modell för klassificering och värdering har omarbetats under 2023 då RKR har kommit ut med en uppdaterad rekommendation R5 Leasing. Den detaljerade bedömningen som skett under 2023 av hyresavtal har inneburit rättelse avseende tidigare år mot eget kapital med 109 mnkr. Anläggningstillgångar har ökat med 65 mnkr och leasingskulden har minskat med 43 mnkr. Omräkning av bokslut 2022 har inte skett, vilket medför att jämförbarhet mellan åren inte kan göras fullt ut. Periodens resultat belastas av avskrivning 34 mnkr och ränta 20 mnkr samtidigt som hyreskostnad minskat med 48 mnkr.

Sammanställda räkenskaper

I delåret upprättas inte sammanställda räkenskaper och kommunen kan därför inte upplysa om hur resultat och ställning påverkats av mellanhavanden inom den kommunala koncernen.

Drift- & investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Övergripande ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje räkenskapsår i november. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden i december.

Driftbudget

Flerårsbudgeten är en långsiktig planering där hänsyn tas till bland annat politiska prioriteringar, skatteintäkternas och statsbidragens utveckling, statliga beslut och reformer som påverkar förutsättningarna för kommunens verksamheter och ekonomi. Hänsyn tas också till förändringar av verksamhetsvolym, servicenivåer, avtal och driftkostnader för gjorda investeringar. Kommunfullmäktige fastställer driftbudgeten för nästa kalenderår och preliminära budgetramar för de två efterföljande åren vid samma tillfälle. Budgeten ska fastställas i kommunfullmäktige före november månads utgång. Budgetramar fastställs på nämndnivå (netto). Under året justeras nämndernas budgetramar avseende kapitaltjänst, nya lokaler och tomställda lokaler. Vid behov kan fullmäktige genom tilläggsbudget göra förändringar av anslagen under året. Efter att kommunfullmäktiges beslut om budget fastställer nämnderna respektive internbudget.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige fastställer investeringsbudget för kommande kalenderår och investeringsplan för de två efterföljande åren. Från och med år 2023 fastställs investeringsplan för kommande kalenderår och fyra år framåt. Fullmäktige beslutar och tilldelar nämnderna investeringsbudget för investeringsprojekt samt tillkommande driftskonsekvenser. Ett investeringsprojekts totala kalkyl fördelas på de år som utgiften beräknas utfalla. För pågående investeringsprojekt som löper över årsskifte överförs positiva och negativa budgetavvikelser till kommande år. Överföring av ej förbrukade investeringsmedel till nästa års budget ska särskilt motiveras. Överföring beslutas av kommunfullmäktige i samband med årsredovisning.

Tillämpade redovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Till skillnad från resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, innehåller driftredovisningen för nämnderna även kommuninterna poster såsom köp och försäljning mellan eller inom nämnder. I driftsredovisningen finns även poster som simuleras kalkylmässigt. Då beslutad budget inkluderar interna och finansiella poster på nämndnivå redovisas nämndernas resultat inklusive dessa poster men justeras bort innan summeringen av verksamhetens nettokostnader. Finansiella poster är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader.

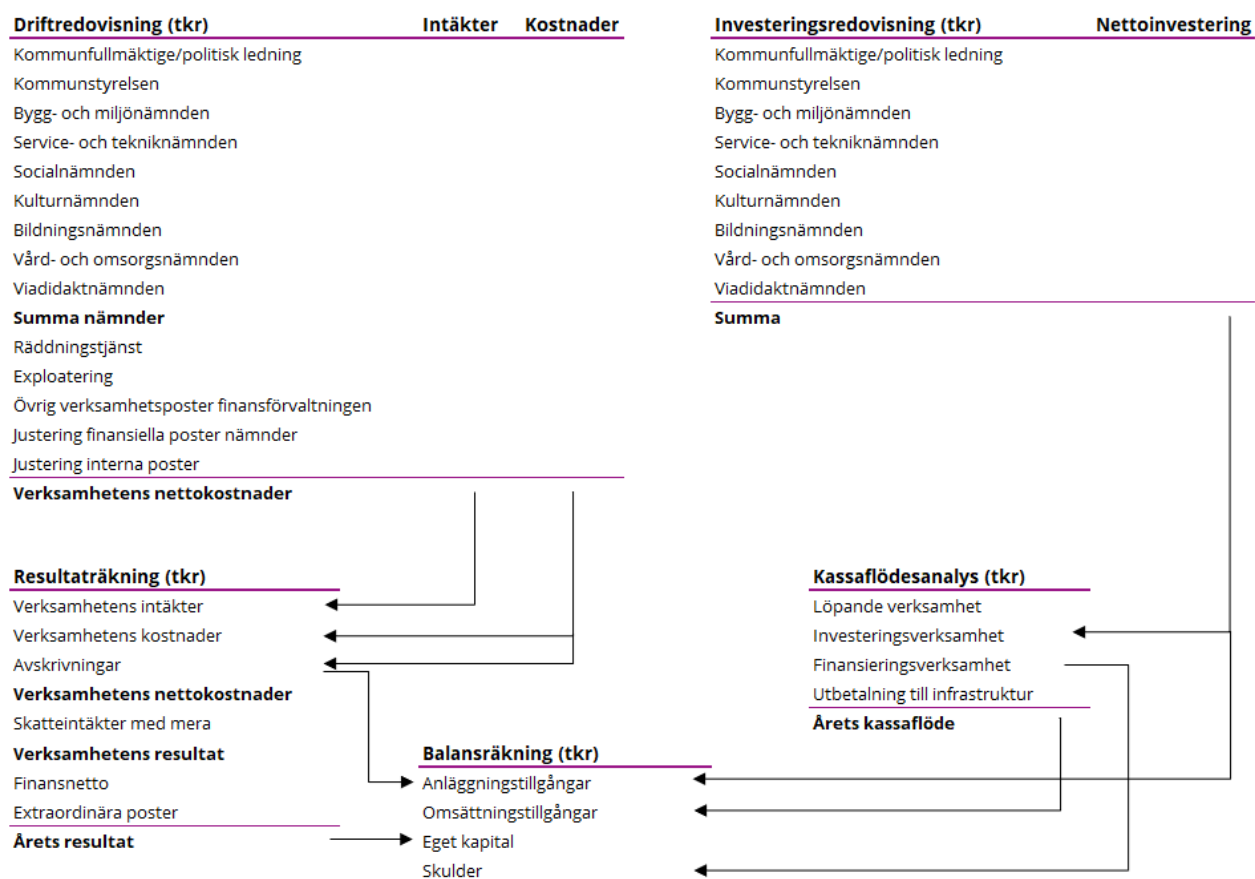
Poster som kalkylmässigt simuleras i driftsredovisning är:

- Personalomkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 44,53 procent av lönekostnaden.
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Avskrivningskostnaden beräknas på tillgångarnas avskrivningsbara värde för de ingående komponenterna och fördelas linjärt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod. Internräntan beräknas på tillgångarnas bokförda värde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,25 procent för år 2023.

Exempel på gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är: kost/måltider, IT, vaktmästeri, städ, skolbibliotek, växel, posthantering och bilsamordning.

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och lönekostnader inklusive sociala avgifter för egen personals arbete. Investeringsredovisningen påförs också interna maskinkostnader, beräknade till maskinernas timkostnader.

Drift- och investeringsredovisningens samband med delårsrapportens övriga delar

Driftsredovisning med helårsprognos

Belopp i tkr	Redovisat	Redovisat	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Prognos
	jan-aug 2023	jan-aug 2022	jan-aug 2023	jan-aug 2023	helår 2023	helår 2023	avvikelse helår 2023
Kommunfullmäktige/ politisk ledning	-4 064	-2 941	-5 133	1 069	-6 948	-6 948	0
Kommunstyrelsen	-151 294	-128 395	-161 866	10 572	-241 281	-244 480	3 200
Bildningsnämnd	-633 573	-618 994	-636 666	3 093	-942 645	-942 645	0
Bygg- och miljönämnd	-342	-400	-405	63	-608	-608	0
Kulturnämnd	-30 810	-30 856	-31 327	517	-46 672	-46 972	300
Service- och tekniknämnd	-100 840	-91 189	-98 573	-2 267	-148 962	-147 462	-1 500
Socialnämnd	-156 425	-139 490	-134 456	-21 969	-232 998	-202 997	-30 000
Viadidaktnämnd	-42 333	-42 121	-42 663	330	-63 926	-63 926	0
Vård och omsorgsnämnd	-581 615	-533 331	-595 916	14 301	-867 530	-877 030	9 500
Överförmyndarnämnd	-3 913	-3 950	-4 386	473	-6 170	-6 570	400
Räddningstjänst	-23 449	-22 027	-22 972	-477	-34 972	-34 472	-500
Summa nämnder	-1 728 658	-1 613 694	-1 734 362	5 704	-2 592 710	-2 574 110	-18 600
Skatter och utjämning	1 761 515	1 696 921	1 711 850	49 665	2 626 003	2 568 803	57 200
Statsbidrag	7 052	23 876	10 295	-3 243	12 249	15 449	-3 200
Pensioner/semesterlöne- skuld/personalomkostnad	-6 452	54 951	13 142	-19 594	-55 821	-41 421	-14 400
Exploatering	3 897	3 787	2 767	1 130	1 690	3 690	-2 000
Övrig finans	18 903	23 919	17 923	981	11 018	31 518	-20 500
Summa finans	1 784 915	1 803 456	1 755 977	28 938	2 595 139	2 578 039	17 100
RESULTAT	56 257	189 762	21 615	34 642	2 429	3 929	-1 500

Helårsprognosen i augusti visar ett resultat på 2,4 mnkr vilket är en negativ avvikelse mot budget på 1,5 mnkr. Resultatet för januari till augusti 2023 uppgår till 56,3 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget på 34,6 mnkr.

I jämförelse mot samma period föregående år har resultatet minskat med 133,5 mnkr. Detta beror på en nettokostnadsökning på 11,4 procent samtidigt som skatteintäkterna endast ökat med 3,9 procent. Den högsta kostnadsökningen står pensionerna för vilket beror på ett nytt avtal från och med 2023 och den höga inflationen 2022. Lokalkostnaderna har ökat med 8 procent i jämförelse mot samma period föregående år, när effekten av redovisningen avseende finansiell leasing exkluderas, vilket förklaras av att flera nya lokaler stod klara under hösten 2022. Köpt verksamhet har ökat med 11 procent och den största ökningen syns inom verksamhet individ och familjeomsorg. Här är indexreglering som är kopplad till inflationen en faktor, men även inhyrd personal sticker ut negativt. Livsmedel visar en kostnadsökning med 23 procent mellan åren och är den post under övriga kostnader som sticker ut allra mest.

Kommunens driftsredovisning är uppdelad i två områden; nämnder och finans. Finansen visar på en positiv prognos och nämnderna på en sammanlagd negativ prognos, där framförallt socialnämnden sticker ut negativt.

I redovisningen av såväl budgetavvikelsen för perioden som helårsprognosen har hänsyn tagits till ett antal budgetjusteringar som kommer föreslås beslutas av kommunfullmäktige i samband med den övergripande delårsrapporten. Budgetjusteringarna avser fördelning av reserverade medel för inflation och löneökningar, justerade arvoden för förtroendevalda samt vissa tekniska justeringar.

Nämnder

Kommunstyrelsens resultat visar på en avvikelse mot budget på 10,6 mnkr. Prognosen för helåret är positiv och beräknas till 3,2 mnkr. Att avvikelsen mot budgeten är högre i perioden än i helårsprognos förklaras bland annat av att diverse kostnader kommer att faktureras under hösten och reserverade medel som inte nyttjats i perioden. Skolskjutskostnaderna och en cyberförsäkring beräknas bli högre än budget men detta vägs upp av lägre kostnader än budget avseende kollektivtrafik, lägre upphandlingskostnader för 2022, vakanta tjänster samt avslut av leasingavtal för datorer.

Bildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse i förhållande till budget på 3,1 mnkr tom augusti, helårsprognosen beräknas till samma nivå som budget. Kommunens förskolor har under året anpassat sin verksamhet till de minskade barnantalen. Grundskolan har under året haft relativt stabila förutsättningar när det gäller elevantal och flera skolor tog emot många elever i förskoleklass. I prognosen redovisar gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola negativa prognoser. Flera av kommunens gymnasieskolor hade vid terminsstarten färre elever än vad som prognostiserades innan sommaren vilket ger lägre intäkter än vad som tidigare prognostiserats för hösten. Samtidigt ligger de prognostiserade personalkostnaderna just nu kvar på en högre nivå än vad skolpengen ger utrymme för. I övergripande plan med budget 2023-2025 avsattes 13 mnkr från integrationsfonden till nämnden för tillfällig förstärkning för omställningskostnader. Av dessa medel antas 6 mnkr att nyttjas vilket är upptaget i helårsprognosen.

Kulturnämndens avvikelse mot budget uppgår till 0,5 mnkr för perioden och helårsprognosen visar på 0,3 mnkr. Vakanshållning av personal på förvaltningsövergripande nivå samt ett medvetet arbete att hålla ner kostnaderna för inköp, e-media och utbildningar på biblioteket är delar som bidrar till den positiva avvikelsen. Statsbidrag har beviljats av Statens kulturråd för stärkta bibliotek och läsfrämjande insatser. Dessa finansierar fortsatt mottagande av praktikanter inom förvaltningens biblioteksassistensutbildning och läsfrämjande projekt i samarbete mellan konst, bibliotek och förskola.

Service- och teknikenämnden visar en negativ avvikelse mot budget på 2,3 mnkr. Det prognostiserade resultatet för helåret är -1,5 mnkr. Föreslagna budgetjusteringar förbättrar den ekonomiska situationen för nämnden, då man bland annat fått ta del av 9,8 mnkr av de medel som var avsatta för inflation. Det är dock inte tillräckligt för att uppnå en ekonomi i balans. I prognosen finns också en del osäkerhetsfaktorer som kostnaden för vinterväghållning under återstoden av året, fortsatt ökande kostnader för reparationer och ytterligare prisökning på exempelvis livsmedel.

Socialnämndens redovisar en negativ avvikelse mot budget på 22,0 mnkr. Helårsprognosen uppgår till -30,0 mnkr. Budgetavvikelsen för 2022 uppgick till -19,3 mnkr. I samband med budget 2023 fick socialnämnden, som enda nämnd, en utökad ram på grund av inflationen om totalt 4 mnkr. Därutöver

permanentades den tillfälliga ramförstärkningen om 10 mnkr. Jämfört motsvarande period föregående år har försörjningsstödet minskat. Största avvikelser mot budget avser kostnaden för placeringar. Utbetalt försörjningsstöd beräknas hålla budget. Aktivt försörjningsstöd beräknas däremot ge en negativ avvikelse på helår. Personalkostnader beräknas som tidigare år ge en positiv avvikelse mot budget men för att klara uppdraget har vissa enheter anlitat inhyrd personal. Ett arbete med åtgärder som ska minska underskottet pågår.

Viadidakt-nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 0,3 mnkr. Förvaltningsledningen och arbetsmarknadsenheten har positiva avvikelser som bland annat beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Komvux visar en negativ avvikelse mot budget beroende på sfi-verksamhetens minskade schablonersättning från Migrationsverket. Det prognostiserade resultatet för helåret följer budget.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 14,4 mnkr för perioden. Helårsprognosen visar på en budgetavvikelse på 9,5 mnkr. Den positiva avvikelserna beror på senare öppning av verksamheter inom funktionsstöd där budget tilldelats för hela året, tomma platser inom grupp- och serviceboenden inom funktionsstöd, vakanta chefstjänster där budget ligger för hela året men där anställningar startat senare, en retroaktiv intäkt som avser 2021 och 2022 samt lägre övriga kostnader än budgeterat. Volymökning inom hemtjänst, externa placeringar, inhyrd bemanningspersonal samt sjukfrånvaro ger kostnadsnivåer som överstiger budget.

Överförmyndarnämndens helårsprognos visar en positiv avvikelse mot budget på 0,4 mnkr. Överskottet beror främst på mindre ersättning än budgeterat till uppdragstagare dvs gode män och förvaltare.

Raden räddningstjänst avser det kommunbidrag som Katrineholm betalar till VSR. På medlemssamrådet i juni beslutades det att VSR skulle få kompensation för de högre löneökningarnivåerna 2023. Detta betalades ut i augusti och därför visar raden en negativ avvikelse både i utfall och i prognos. Helårsprognosen är satt till en negativ avvikelse mot budget på 0,5 mnkr.

Finans

Finansen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget på 17,1 mnkr, utfallet till och med augusti visar på en budgetavvikelse på 28,9 mnkr.

Skatter och utjämning visar på en positiv avvikelse mot budget både gällande utfall och prognos. Orsaken är en högre utveckling av skatteunderlaget 2022 och 2023 än budgeterat. Det beror framförallt på högre löneökningstakt och mindre negativ konjunkturutveckling i Sverige än vad tidigare prognoser visat. Katrineholm har också fått medel från regeringens satsning för kommuner med särskilda utmaningar samt statsbidrag för utökad sjuksköterskebemanning 2022, vilket inte var budgeterat.

Pensioner, semesterlöneskuld och personalomkostnad visar på negativa avvikelser mot budget både i periodens utfall och i helårsprognosen. Det är pensionerna som står för den största negativa avvikelserna. Detta beror framförallt på högre index till följd av inflationen än vad som beräknades i den prognos som låg till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen beslutade på sitt möte i april att utöka löneutrymmet utöver den budgeterade nivån. Den avvikelse som uppstår på grund av högre löneökning än budgeterat finns på finansen.

Under finansen finns medel avsatta för ökade hyror på grund av nyproducerade lokaler. Budgetramarna justeras för de nämnder som fått nya hyreskontrakt. Då flera projekt senarelagts förväntas medlen inte användas fullt ut. Detta är upptaget i prognosen.

Kostnaderna för avskrivningar avviker negativt i jämförelse mot budget för perioden. Även på helårsbasis väntas kostnaden överstiga budget.

Redovisningsregler som innebär att lokalyror ska redovisas som finansiell leasing påverkar kostnaderna. Kostnadseffekten 2023 beräknas till 8 mnkr i helårsprognosen.

I slutet av året upptas kommunens placerade medel till verkligt värde i bokföringen, vilket ger en realiserad vinst eller förlust i resultatet. Värdet per den 31 augusti skulle ge en realiserad vinst på 4,9 mnkr, denna post finns med i resultatet men har inte tagits hänsyn till i prognosen då den är osäker.

Investeringsredovisning med helårsprognos

Belopp i tkr	Utfall per 31/8 2023	Budget helår 2023	Kvar av årets budget	Prognos avvikelse helår 2023
Kommunstyrelsen	-9 874	-32 024	22 150	4 400
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	-1 348	-12 451	11 103	3 000
<i>varav system för ledning och styrning</i>	0	-1 900	1 900	0
<i>varav samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	-8 526	-19 573	11 047	1 400
<i>varav attraktiva parker</i>	-1 105	-2 000	895	0
<i>varav utveckling Djulöområdet</i>	-1 587	-1 000	-587	-700
Bildningsnämnden	-12 654	-37 710	25 056	4 767
<i>varav verksamhetssystem</i>	-451	-7 400	6 949	4 000
<i>varav inventarier nya Järvenskolan</i>	-82	-8 775	8 693	0
<i>varav 1:1 satsning 1-9</i>	-9 136	-7 975	-1 161	-1 225
Kulturnämnden	-1 721	-6 050	4 329	1 950
<i>varav offentlig konst</i>	-187	-1 452	1 265	350
Service- och teknknämnden	-21 623	-39 516	17 893	1 500
<i>varav fordon och maskiner</i>	-4 335	-7 530	3 195	1 400
<i>varav strandcafé Djulö</i>	-469	-3 000	2 531	0
Socialnämnden	0	-550	550	0
Vård- och omsorgsnämnden	-910	-5 553	4 643	3 053
<i>varav inventarier i brukarmiljö</i>	-730	-1 300	570	0
Summa	-46 782	-121 403	74 621	15 670
Investeringar inom exploatering	-12 549	-42 311	29 762	7 200
<i>varav Lövåsen-Finntorp infrastruktur</i>	5 183	0	5 183	4 000
<i>varav Lövåsen-Uppsala infrastruktur</i>	-16 137	-21 684	5 547	-2 000
<i>varav Trolldalen etapp 2 infrastruktur</i>	-227	-5 000	4 773	0
Summa	-59 331	-163 714	104 383	22 870
<i>varav finansiell leasing bilar</i>	-3 226	-3 500	274	0
<i>varav finansiell leasing hyra</i>	0	0	0	0

Av kommunens budgeterade medel för investeringar i verksamheterna har 39 procent nyttjats fram till sista augusti. För de investeringar som ingår i exploateringsverksamheten har 30 procent nyttjats. Under perioden har ett antal projekt startat och fortskrider enligt plan. Enligt prognosen kommer 87 procent av investeringsbudgeten nyttjas under året. För de investeringar som ingår i exploateringsverksamheten beräknas budgeten nyttjas till 83 procent. Anledningen till det låga nyttjandet för exploatering är intäkter på 13,6 mkr.

På kommunledningsförvaltningen fortgår arbetet gällande bredbandsutbyggnaden för att täcka de återstående hushållen som ännu inte har tillgång till fiber. Arbeta pågår i projektet system för styrning o ledning. Upphandling är avklarad och systemet kommer att levereras under hösten.

På samhällsbyggnadsförvaltningen beräknas samtliga projekt utom ett hålla budget. Kostnader beräknas belasta projekten mer under hösten. Utvecklingen av Djulöområdet som blivit dyrare än planerat på grund av föroreningar i mark. På området utökas tillgängligheten för besökare med parkeringsplatser med ny in- och utfartsväg, elladdplatser och nya cykelparkeringar.

Bildningsnämnden implementerar under året ett nytt verksamhetssystem, där kostnaden beräknas understiga budget. Investeringar i inventarier till Järvenskolan (gamla Tallås) kommer att ske under hösten. Inköpen av iPads till eleverna i förskoleklass, årskurs 4 och årskurs 7 har blivit dyrare än budgeterat på grund av höjt inköpspris.

Inom kulturnämnden kommer arbetet med ombyggnation av barnavdelningen på biblioteket att påbörjas men arbetet kommer inte hinna färdigställas under 2023. Ett flertal projekt för konstnärlig gestaltning

inom skolor och förskolan i Forssjö pågår. Budgeten för offentlig konst kommer till större del att förbrukas i år men vissa inköp skjuts till nästa år.

Inom service- och tekniknämnden pågår projektet för väginvesteringar enligt plan. Arbetet med asfaltering och trädplantering vid Värmbolvägen slutfördes under augusti. Den lekplats som påbörjades 2022 i Julita har färdigställts. Inom projekt fordon och maskiner har ett antal eldrivna fordon köpts in. Upphandling av två mattransportbilar pågår och beräknad leverans är våren 2024. Sju leasingbilar har bytts ut under perioden.

Socialnämnden har beställt säkerhetsdörrar till väntrummet och insynsskydd till fönster och lokaler. När det nya systemet för styrning och ledning är klart kommer en modul för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i socialtjänsten att implementeras. Detta arbete sker tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen.

Vård- och omsorgsnämnden räknar med att inköp av inventarier till Norrgläntans särskilda boende kommer att ske under 2024. Budgeten för inventarier till Hämplingens nya gruppboende och dagligverksamhet kommer inte behöva nyttjas fullt ut.

Investering inom exploatering avser de delar i exploateringsprojekten som kommer att stanna kvar i kommunens ägande, såsom gator, gatubelysning och parker. Dessa projekt hanteras på samma sätt som kommunens övriga investeringar.

Infrastruktur på Lövåsen-Finntorp har färdigställts, där kompletteringar gällande gång- och cykelvägar och grönytor gjorts under 2023. Fakturering av utförda arbeten gällande VA, el och fiber har skett under första delen av 2023 vilket ger ett positivt netto på investeringar inom projektet. Inom projekt Lövåsen-Uppsala pågår arbetet med att iordningställa infrastruktur inom området. Prisjusteringar har behövts göras gällande index och med materialprisökningar, vilket ger en ökad kostnad inom projektet om ca 2 mkr. På Trolldalen etapp 2 genomförs just nu detaljprojektering av infrastruktur och VA.

Exploateringsredovisning med helårsprognos

<i>Belopp i tkr</i>	Intäkter	Kostnader	Netto per 31/8 2023	Budget helår 2023	Kvar av årets budget	Prognos avvikelse helår 2023
Drift	0	-1215	-1 215	-4 975	3 760	0
Investering	13 646	-26 195	-12 549	-42 311	29 762	7 200
Exploatering	6 152	-1 940	4 212	-550	4 762	-22 000
<i>Varav</i>						
<i>Kerstinboda, drift</i>	0	-108	-108	-100	-8	0
<i>Kerstinboda, investering</i>	0	-133	-133	-7 927	7 794	7 000
<i>Kerstinboda, exploatering</i>	0	-17	-17	0	-17	0
<i>Lövåsen-Finntorp, drift</i>	0	-9	-9	-100	91	0
<i>Lövåsen-Finntorp, investering</i>	8 634	-3 451	5 183	0	5 183	4 000
<i>Lövåsen-Finntorp, exploatering</i>	5 159	-1 847	3 312	10 500	-7 188	0
<i>Lövåsen-Uppsala, drift</i>	0	0	0	-1 000	1 000	0
<i>Lövåsen-Uppsala, investering</i>	5 000	-21 156	-16 156	-21 684	5 528	-2 000
<i>Lövåsen-Uppsala, exploatering</i>	0	-10	-10	5 000	-5 010	-4 000
<i>Markreserv, exploatering</i>	0	0	0	-20 000	20 000	0
<i>Duvestrand extern OBOS, drift</i>	0	0	0	2 925	-2 925	0
<i>Duvestrand extern OBOS, investering</i>	0	0	0	-3 000	3 000	0
<i>Trolldalen etapp 2, drift</i>	0	-94	-94	-100	6	0
<i>Trolldalen etapp 2, investering</i>	0	-227	-227	-5 000	4 773	0
<i>Trolldalen etapp 2, exploatering</i>	0	0	0	-5 000	5 000	0

Med markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga gator, grönområden samt VA- och elanläggningar. Ett exploateringsprojekt finansieras till största delen av mark- eller tomtförsäljning. Den del som avser driftprojekt finansieras av skattemedel, samma gäller investeringar där kommande kapitaltjänstkostnad belastar driften. Ett exploateringsprojekt sträcker sig oftast över ett antal år, där försäljning av mark eller tomter inte helt beräknas matcha nedlagda kostnader för iordningställande av mark under året. Planen är att kommunens kostnader ska täckas av försäljningsintäkter, vilket sker över tid. De delar av drift- och exploateringsprojekt som påverkar kommunens driftkostnader för året redovisas även i driftredovisningen. Investeringsprojekt redovisas även i investeringsredovisningen som en egen rad.

Prognosen för exploatering ligger på -22 mnkr till följd av budgeterade försäljningar som inte beräknas komma att genomföras under året.

Detaljplanarbetet för Kerstinboda pågår fortfarande och beräknas vara klar till årsskiftet. Det gör att arbetet med att starta upp byggnation av väg och infrastruktur för området inte beräknas starta under 2023 utan kommer föras över till 2024.

Lövåsen-Finntorp färdigställdes i stort sett under 2022. En tomt där handpenning betalades in 2022 har slutreglerats och ytterligare en tomtförsäljning har skett där handpenning har betalats och bokförts under 2023. Det pågår diskussioner med två aktörer om cirka 110 000 kvm mark gällande lager och logistikverksamhet inom området.

På Lövåsen-Uppsala pågår arbetet med att iordningställa infrastruktur inom området. Under arbetets gång har det uppkommit behov av arbete på verksamhetsmark, vilket innebär en kostnad som bokas mot anläggningstillgång, och då främst gällande tomten för drivmedel och utmed stora vägen. Prisjusteringar har behövts göras med cirka 18 procent gällande index och med tillkommande materialprisökningar, vilket ger en ökad kostnad inom projektet om cirka 4 mnkr fördelat på investeringar och markarbeten. Det pågår långtgående diskussioner med två aktörer som vill etablera sig inom området.

Gällande markförvärv förs dialog med fastighetsägare om eventuella köp.

Exploateringsavtal har skrivits med ett byggföretag gällande Duvestrand norra delen om genomförande av bostäder och tillhörande infrastruktur. Dialog förs vidare om tänkt byggstart för området.

Detaljplanen för Luvsjön 4 är har vunnit laga kraft. Förprojektering är gjord gällande infrastruktur och arbetet att fånga upp tidigare intresse från exploitörer att utveckla området samt tomtförsäljning för bostäder pågår. Byggnation av infrastruktur planeras att starta under 2024-2025.

För Trolldalen etapp 2 genomförs detaljprojektering av infrastruktur och VA för att sedan erbjuda tomter till försäljning för bostäder under 2024.

Investeringsprojekt i kommunala bolag

<i>Belopp tkr</i>	Beslutad totalutgift (inkl ev stöd)	Ack utfall	Avvikelse	Beräknad totalutgift	Beräknad avvikelse	Färdigställs (månad/år)
Pågående investeringsprojekt						
Ombyggnation, Tallåsskolan	-61 000	-49 701	11 299	-60 185	815	Okt-23
Forssjö förskola	-39 439	-40 564	-1 125	-42 074	-2 635	Jul-23
Sandbäcksskolan, etapp3	-15 618	-11 181	3 738	-16 800	-1 182	Nov-23
Tillbyggnad matsal, Duveholm	-6 000	-682	5 318	-6 000	0	Mars-24
Ombyggnation, Furuliden	-110 000	-48 996	61 004	-110 000	0	Jun-24
Ombyggnation, Pantern	-17 000	-16 686	314	-17 300	-300	Jul-23
Rötkammare, Rosenholm	-210 000	-11 466	198 534	-210 000	0	Jan-27

Vid Tallåsskolan pågår en omfattande renovering både in- och utvändigt i syfte att möta verksamhetskrav samt att säkra byggnadens yttre skalskydd. Renoveringen omfattar främst ventilationsarbeten, den inre miljön samt en takrenovering med omläggning av befintligt skiffertak. Renoveringen förväntas bli klar i oktober 2023.

Byggnationen av förskolan i Forssjö är färdigställd och har fördyrats under arbetets gång med tillägg på grund av tomtens beskaffenhet.

Vid Sandbäcksskolan pågår den tredje och avslutande etappen av de ny-, till- och ombyggnader som genomförts under de senaste åren. Avvikelsen beror främst på saneringskostnader som tillkommit i projektet, renoveringen förväntas bli klar i november 2023.

Ombyggnad av Duveholmsgymnasiets matsal är under projektering och beräknas påbörjas under senhösten.

I slutet av 2022 påbörjades renoveringen av Furulidens äldreboende. Renoveringen omfattar bland annat alla ytskikt, byte av ventilationssystem kompletterat med kyla och installation av sprinklersystem. I samband med renoveringen har omfattande vattenskador upptäckts, bland annat som en följd av markfukt, varför omdränering kommer att genomföras. Kostnader för detta har inte tagits med i prognosen. Renoveringen beräknas pågå till våren 2024.

Ombyggnationen av Pantern för att anpassa delar av äldreboendet till socialpsykiatri har slutförts. Projektet har omfattat renovering av två hela våningsplan med totalt 14 lägenheter. I samband med renoveringen installerades ny sprinklercentral och sprinklers i alla lägenheter. Ny ventilation har installerats i hela byggnaden och förberedelse har skett för extern reservkraft.

Den nya rötkammaren projekteras nu, men någon byggnation har ännu inte påbörjats.

En investering i ny basbil hos räddningstjänsten har avbrutits och ny upphandling kommer ske längre fram.

Bilagor

Bilaga 1: Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag

I tabellen redovisas aktuell status för uppdrag som kommunfullmäktige har beslutat om i övergripande plan med budget 2023-2025 och som enligt beslutet ska redovisas i delårsrapport och årsredovisning.

I redovisningen används dessa symboler:

- Pågår
- Genomfört

Status	Uppdrag	Kommentar
	Minska elförbrukningen Samtliga nämnder och bolag	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdraget har en tydlig koppling till resultatmålet i kommunplanen gällande minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna samt till pågående arbete med att ta fram en klimatstrategi för Katrineholms kommun. • Hittills har arbetet med uppdraget samordnats av service- och teknikförvaltningen och KFAB. • På övergripande nivå pågår arbete med att ta fram statistik och månadsrapporter för att kommunens verksamheter ska kunna se effekterna av sina insatser. • På förvaltningsnivå pågår bland annat arbete med att gå igenom samtliga elabonnemang och ta fram förslag för minskad förbrukning och sänkta kostnader.

Bilaga 2: Volymutveckling

Volymmåttan speglar utvecklingen inom nämndernas större verksamhetsområden. I bilagan redovisas volymutvecklingen under perioden januari till och med augusti 2023 samt en prognos för utfallet per helår 2023. Detta kan jämföras med utfallet för motsvarande perioder 2022. Större förändringar kommenteras.

Kommunstyrelsen	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Ärenden som hanteras av Kontaktcenter (via besök, telefon, e-post), antal	10 300	18 500	-	18 928
Ärenden hos konsumentvägledningen	173	300	167	272
Inkomna ärenden budget- och skuldrådgivningen	151	300	165	243
Energiintensitet (el och värme) i kommunala verksamhetslokaler som förvaltas av KFAB, kWh/m ²	89,6	143,8	-	155,8
Tomställda lokaler, kvm LOA	7 918	7 405	7 918	7 918
Antagna detaljplaner	4	7	4	4
Avrop, antal	2	17	-	14

Vissa volymmått är nya, därmed saknas utfall för perioden jan-aug 2022.

Kontaktcenter har fortsatt många besökare och antalet ärenden ligger på ungefär samma nivå som föregående år.

I början av året sågs en ökning av ärenden till budget- och skuldrådgivningen, för att sedan landa på ett mer jämnt inflöde. Prognosen för året är dock högre än föregående år, till följd av ökade utgifter för hushållen och därmed ökat behov av rådgivning. Detsamma prognostiseras för konsumentvägledningen.

Helårsprognosen för energiintensiteten i kommunens verksamhetslokaler som förvaltas av KFAB har sänkts från 154,7 till 143,8 kWh/m². Anledningen är tomställda lokaler och kommunens arbete med minskad energiförbrukning.

I helårsprognosen gällande tomställda lokaler beaktas att vissa lokaler kommer tomställas under hösten samtidigt som andra lokaler planeras att säljas.

Fyra detaljplaner har antagits under perioden, prognosen för året beräknas att nås.

Utifrån förändrade riktlinjer för upphandling och inköp avses antalet avrop från Adda och Kammarkollegiet öka. Syftet är att minska administration och kostnader för upphandlingar. Antalet avrop har varit lågt under perioden, vilket delvis beror på att några upphandlingar har blivit uppskjutna.

Bildningsnämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Barn i förskola inkl. pedagogisk omsorg	1 896	1 765	2 024	1 900
Elever i grundskola	4 042	4 084	4 090	4 077
Elever i anpassad grundskola	61	61	68	66
Barn i fritidshem	1 487	1 549	1 433	1 509
Elever i gymnasieskolan	1 199	1 226	1 259	1 239
Elever i anpassad gymnasieskola	48	48	48	48
Barn i kulturskolans verksamhet (ämneskurs)	634	650	595	584
Barn inskrivna i omsorg på obekvämtid	18	20	20	23
Elever som deltar i modersmålsundervisning	573	640	644	630

Uppgifter om antal barn och elever avser barn och elever folkbokförda i Katrineholm. Mätdatum för jan-aug är 15 mars. Prognos för 2023 är snittet för antal barn/elever 15 mars respektive 15 oktober.

I tabellen ovan redovisas antalet barn och elever i mitten av vårterminen läsåret 2022/23. Statistiken för höstterminen läsåret 2023/24 redovisas senare under hösten. Nedan kommenteras även de större förändringar mellan läsåren som var kända i slutet av augusti.

Antalet förskolebarn har minskat de senaste tre åren och var i augusti 2023 en bit under 1 600 barn. När antalet var som högst 2020 var antalet barn över 1 800 i augusti. Antalet har alltså minskat med mer än 200 barn på tre år. Även om förskolan har kunnat förbereda sig för detta och varit medvetna om den kommande förändringen, är det ett stort omställningsarbete som nu sker. Det minskade barnantalet kommer på sikt även att påverka grundskolan och gymnasieskolan.

I grundskolan var antalet elever i augusti 2023 något högre än föregående läsår. Det beror bland annat på att en stor årskull barn nu har nått förskoleklass. En annan förklaring är att den relativt stora utflyttning av elever som kunde ses inför och under förra läsåret inte ses inför detta läsår. Trots elevökningen behöver grundskolan redan nu börja förbereda sig på att den elevminskning som kommer att ske från och med hösten 2026.

Även i gymnasieskolan har antalet elever ökat något jämfört med förra läsåret.

Antalet elever i anpassad grundskola har minskat med cirka 40 procent de senaste sju åren. Även i den anpassade gymnasieskolan har det skett en minskning, dock inte lika kraftig och inte under lika lång period. Här har minskningen varit drygt 10 procent de tre senaste åren. Samtidigt som elevantalet minskar signalerar verksamheterna att elevgruppen har förändrats och att många elever har stora behov av extraordinära stödinsatser.

Kulturskolan hade fler elever våren 2023 än våren 2022 då elevantalet fortfarande påverkades av pandemin. Kulturskolans öppna verksamhet är välbesökt och bedrivs även i samarbete med Lyckliga gatorna.

Modersmålsundervisningen har fortsatt att minska, jämfört med våren 2022 var det cirka 70 färre elever som läste modersmål våren 2023.

Bygg- och miljönämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Inkomna bygglovsansökningar	145	220	226	278
Strandskyddsärenden	9	15	17	21
Anmälningsärenden, icke lovpliktiga åtgärder	116	180	109	224
Ansökningar om förhandsbesked om bygglov	2	6	5	8
Tillsynsuppdrag miljöskydd	108	152	72	160
Tillsynsuppdrag hälsoskydd	49	100	102	150
Tillsynsuppdrag livsmedel	101	213	122	231
Inkomna avloppsansökningar	57	100	82	167
Miljö- och hälsoskyddsärenden totalt	1 366	2 400	1 405	2 039

Bygglovsansökningarna är betydligt färre än tidigare år.

Även antalet inkomna avloppsansökningar är betydligt mindre än beräknat och prognosen för 2023 skrivs ned. Det finns flera orsaker. Bland annat har inte några krav på åtgärder ställts i samband med inventeringen i Uddens fritidsområde, i avvaktan på vad vattentjänstplanen kommer fram till beträffande behov av kommunala lösningar.

Kulturnämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Besök på Kulturhuset Ängeln	98 400	150 000	100 463	160 488
Besök i konsthallen	14 285	18 000	15 266	23 294
Utlån av e-media	8 354	18 000	11 163	19 289
Utlån per invånare	4,7	7,0	4,7	7,59
varav lån per invånare på huvudbiblioteket	54,5%	55%	56,9%	54%
varav lån per invånare på skolbibliotek/filial	45,5%	45%	43,1%	46%
Besök på Perrongen, Lokstallet	23 759	50 000	34 534	47 918
Besök på Lyckliga gatornas fritids- och lowerksamhet, antal	5 268	7 600	-	7 337

Antalet besök på Kulturhuset Ängeln och i konsthallen ligger på ungefär samma nivå som föregående år.

Antalet utlån av e-media har minskat. Utifrån ökade kostnader har utbudet av e-media anpassats, bland annat har antalet möjliga lån per låntagare minskats och vissa tjänster sagts upp. Även byte av leverantör för e-böcker och e-ljudböcker kan ha påverkat antalet utlån under en övergångsperiod.

Minskningen av antalet besökare på Perrongen behöver analyseras ytterligare. En liknande utveckling gällande fritidgårdsverksamheten noteras exempelvis i Flens kommun. Flera faktorer kan eventuellt ha bidragit, såsom införande av ungdomsappen samt nya regler om sko- och jackfritt. I utfallet ingår dock enbart besök på Lokstallet, varför exempelvis inte den verksamhet som bedrivs vid Järvenskolan under sommaren finns medräknad.

Då volymmåttet för Lyckliga gatornas verksamhet är nytt finns inget utfall för motsvarande period för föregående år att jämföra med. Bedömningen är att besöken ökade under våren.

Service- och tekniknämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Besök i simhallen	57 400	125 000	53 211	84 128
Asfaltsbeläggning, antal kvadratmeter	35 334	50 000	5 650	57 038
Skolluncher per dag under terminstid, antal inskrivna barn/ungdomar	6 720	6 800	6 930	6 850
Äldre som får matlåda hemlevererad genom omlastningscentralen, antal per vecka	230	230	-	200
Dagsportioner särskilt boende för äldre, antal per dag	350	350	-	333
Lunchgäster på Igelkottens och Dufvegårdens restauranger, antal per vecka	670	675	-	-
Städning på entreprenad, antal kvadratmeter	154 725	153 865	-	152 944
Inkommande samtal per dag i växeln	470	520	570	-
Bilar inom bilsamordningen	120	115	121	121

Antalet besök i simhallen har ökat i jämförelse med 2022, detta trots den förlängda stängningen under sommaren. Ökningen bedöms i huvudsak vara en återhämtning till mer normala nivåer efter pandemin.

Arbetena med asfaltsbeläggning går som planerat. Den stora ökningen jämfört med motsvarande period föregående år förklaras av att merparten av fjolårets jobb genomfördes under hösten.

Antalet barn och elever som ska serveras skolluncher har minskat jämfört med 2022 till följd av förändringar i årskullarnas storlek. Antalet dagsportioner inom särskilt boende för äldre följer utvecklingen av antalet boendeplatser (inklusive korttidsplatser). Under sommaren, då Igelkottens restaurang renoverades, ökade antalet gäster på Dufvegårdens restaurang. Då Igelkotten nu öppnat är gästantalet på Dufvegården fortfarande högre än före sommaren.

Den sammanlagda lokalyta som ska städas på entreprenad skiftar i takt med att användningen av lokaler inom kommunens verksamheter förändras. Lokaler tillkommer och försvinner, bland annat på grund av flyttar, utfasning och nybyggnation. Tillkommande ytor under året är exempelvis förskolan Växthuset.

Gällande antalet inkommande samtal per dag i växeln medför bytet av växelsystem en viss osäkerhet i jämförelsen med föregående år. Så kallade återanrop, det vill säga när den inringande återgår till växeln efter koppling, räknas inte längre med i utfallet.

Socialnämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Hushåll med utbetalt försörjningsstöd, antal per månad	409	417	427	417
Familjehemsplacerade barn och unga (0-20 år), antal vård dygn	22 000	30 500		30 323
Familjehemsplacerade barn och unga (0-20 år), antal unika individer	113	120		119
Institutionsplacerade barn och unga (0-20 år), antal vård dygn	7 231	10 000		6 628
Institutionsplacerade barn och unga (0-20 år), antal unika individer	48	50		37
Institutionsplacerade vuxna (missbruk och beroende), antal vård dygn	2 557	4 000		5 143
Institutionsplacerade vuxna (missbruk och beroende), antal unika individer	17	30		36
Öppet intag på Vårnäs, antal vård dygn	1 108	1 700	888	1 350
Öppet intag på Vårnäs, antal unika personer		50		43
Skyddsplaceringar, antal dygn	1 286	1 600		1 349
Skyddsplaceringar, antal unika individer	10	13		11
Föräldrastödsutbildning, antal utbildade föräldrar	27	100		86

Volymmåtten har setts över för att ge en tydligare bild av socialförvaltningens verksamheter och deras påverkan på de ekonomiska förutsättningarna. Bland annat särredovisas inte längre ensamkommande barn och unga utan ingår i gruppen barn och unga (0-20 år). Tidigare år har åldersindelningen varit barn och unga 0-17 år samt vuxna från 18 år, vilket har ändrats till barn och unga 0-20 år samt vuxna från 21 år. Ändringarna innebär att utfallet för flertalet volymmått inte kan jämföras med motsvarande period föregående år.

Antalet hushåll med utbetalt försörjningsstöd har minskat jämfört med 2022.

Det ökande antalet vård dygn på institution för unga beror på eskalerande ungdomskriminalitet. Prognosen för 2023 höjs från 8 700 till 10 000 vård dygn och från 43 till 50 unika individer. Forskningen visar på att barn och unga som hamnat i kriminalitet bäst rehabiliteras i familjehem i kombination med behandlingsinsatser. I dagsläget finns inte sådana resurser i egen regi och det finns få att upphandla.

Antalet vård dygn för placerade vuxna med missbruk och beroende har minskat under året och ser ut att följa prognosen, vilket innebär en minskning jämfört med 2022. Antalet vård dygn på Vårnäs har ökat. Kostnaderna för institutionsplacerade vuxna har ökat till följd av fler omhändertaganden utifrån LVM (lagen om vård av missbrukare i vissa fall) och ökat antal komplexa ärenden. Dessa ärenden har ofta en samsjuklighet (individen både har en psykiatrisk diagnos samt ett missbruk) och behovet av stöd från andra huvudmän leder till mer omfattande insatser i placeringarna.

Det har även skett en ökning bland våldsutsatta som har ett omfattande stödbehov av mer komplex karaktär. Missbruk och psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning bidrar till att det blir längre utslussningar till nya kommuner. Prognosen för helåret har därför höjts från 1 100 till 1 600 vård dygn.

Antalet utbildade föräldrar i föräldrastödsutbildningar är lägre än förväntat. Det beror på att fler tackar nej och att färre av dem som väljer att delta slutför utbildningen.

Viadidaktnämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Producerade verksamhetspoäng gymnasial nivå	261 148	420 000	299 571	391 249
Producerade verksamhetspoäng grundläggande nivå	60 886	75 000	57 649	74 774
Studierande inom svenska för invandrare, sfi	423	525	517	590
Studierande inom samhällsorientering	620	600	557	792
Studenter som i sina eftergymnasiala studier använder lokaler och service vid lärcenter Campus Viadidakt	214	280	214	254
Aktiva klasser på plats vid Campus Viadidakt	19	19		
Mottagna ungdomar inom aktivitetsansvaret	129	180	101	156
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Katrineholm anvisade av socialförvaltningen	109	200	158	178
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Vingåker anvisade av socialförvaltningen	44	75	52	61
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Katrineholm anvisade av Arbetsförmedlingen	70	80	57	75
Deltagare i arbetsmarknadsåtgärd i Vingåker anvisade av Arbetsförmedlingen	24	40	21	24
Ungdomar 16-25 år från Katrineholm på Viadidakt ungdomstorg	56	80	42	63
Ungdomar 16-25 år från Vingåker på Viadidakt ungdomstorg	12	20	14	16
Feriearbetare i Katrineholm	255	300	354	286
Feriearbetare i Vingåker	63	100	72	72

För vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå gäller att 20 verksamhetspoäng motsvarar en veckas heltidsstudier för en elev.

Antalet producerade poäng på gymnasial nivå fortsätter att minska. En fortsatt god arbetsmarknad och stigande priser kan ha bidragit till att fler väljer att arbeta framför att studera. På grundläggande nivå har dock den tidigare minskningen avstannat och antalet producerade verksamhetspoäng tenderar snarare öka något. Inom sfi, som de flesta elever på grundläggande nivå kommer ifrån, har genomströmningen av godkända elever ökat något under våren. Det har bidragit till att fler har gått vidare till grundläggande utbildning. Samtidigt minskar volymerna inom sfi. Lagändringen som ger ukrainska medborgare möjlighet att läsa sfi, gav ett litet tillskott av nya elever, men har ingen större påverkan på den totala volymen. Ökade volymer inom samhällsorienteringen beror på ökat inflöde från externa kommuner som Viadidakt har avtal med. Här överstiger antalet studerande prognosen för 2023 men förväntas minska på längre sikt.

Den goda arbetsmarknaden avspeglas även i volymerna hos arbetsmarknadsenheten där antalet anvisade deltagare de senaste åren har minskat. Tendenser till en ökning kunde emellertid ses innan sommaren. Arbetsförmedlingens bedömning är att arbetslösheten kommer att stiga under hösten, vilket kan påverka volymerna uppåt men med viss fördröjning. Även intresset bland unga att söka sig till Ungdomstorgets verksamhet ökar, vilket avspeglas i volymmåtten.

De ferieungdomar från ordinarie årskull som tackade ja till arbete var något färre än föregående år. Utöver de ovan redovisade feriearbetarna fick 70 ungdomar, som tillhörde annan målgrupp, möjlighet till sommarjobb genom statliga medel och här var intresset större än antalet platser.

Vård- och omsorgsnämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Planerade hemtjänsttimmar per månad, intern regi	19 057	19 000	17 675	17 700
Planerade hemtjänsttimmar per månad, extern regi	5 485	5 700	5 543	5 500
Belagda platser på särskilt boende för äldre	304	308	289	308
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, internt utförd	4 858	4 985	5 598	5 470
Personlig assistans beviljad enligt socialförsäkringsbalken, externt utförd	25 391	26 500	28 059	28 096
Personlig assistans enligt LSS, internt utförd	365	380	400	395
Personlig assistans enligt LSS, externt utförd	4 046	4 400	3 882	3 840
Belagda platser på LSS-boende	147	156	141	142
Belagda platser på särskilt boende socialpsykiatri	15	21	16	15
Externa placeringar LSS	6	6	5	6
Externa placeringar SoL	9	8	6	6
Brukare med daglig verksamhet inom LSS per månad	272	277	267	267
Brukare med arbete/sysselsättning inom SoL per månad	43	44	42	43
Beviljade timmar boendestöd per månad	1 525	1 650	1 381	1 383

Volymmått som anges i timmar är ett snitt per månad under angiven period. Volymmått som anger belagda platser eller externa placeringar anger antalet i den sista månaden i angiven period.

Antalet planerade timmar inom hemtjänsten har ökat kontinuerligt över tid och ökningen beräknas fortsätta de kommande åren till följd av en äldre befolkning. Den ökning av belagda platser inom särskilt boende för äldre som skett sedan föregående år beror på att fler platser har öppnats i samband med återöppningen av Strandgården i september 2022. Inga förändringar i antal platser planeras under återstoden av 2023.

Gällande personlig assistans har ett fel upptäckts i tidigare rapportering av volymmättet. Felet är rättat bakåt i tiden och jämförelsen med 2022 i tabellen ovan är korrekt. Antalet ärenden inom personlig assistans varierar naturligt mellan åren. Totalt sett har det varit färre ärenden än föregående år, vilket gör att även antalet timmar har minskat totalt sett. Minskningen gäller såväl internt som externt utförd personlig assistans. Det är för tidigt att se om den nya lagstiftningen som rör personlig assistans har en påverkan på utfallet.

Inom daglig verksamhet LSS sågs en viss minskning i början av året. Under och efter sommaren har flera brukare kommit in i verksamheten och totalt är det nu en ökning. Prognosen för helåret har också justerats uppåt. Efter en tid av minskningar gällande beviljade timmar i boendestöd har det nu skett en ökning. Utifrån tidigare undersökningar av målgruppen framgår det att det kan finnas en grupp som har behov av insatsen men som inte sökt insatsen. Efter pandemin har det kommit in fler ansökningar.

Överförmyndarnämnden	jan-aug 2023	prognos 2023	jan-aug 2022	utfall 2022
Antal aktuella ärenden	695	700		617
varav godmanskap	422	430		382
varav förvaltare	50	50		46
varav ensamkommande barn	4	5		3
varav ärenden som rör omyndiga	165	160		138
varav tillfälliga godmanskap	18	20		10
varav blandat ställföreträdarskap	35	35		30

I Katrineholms kommun är det 695 personer som har en ställföreträdare. Till och med april noterades en ökning med cirka 10 procent av antalet ansökningar och anmälningar om ställföreträdarskap. Därefter har det stabiliserat sig till ett mer konstant inflöde av ärenden.

Bilaga 3: Förväntad måluppfyllelse 2023

Nedan redovisas den förväntade måluppfyllelsen per helår 2023 för samtliga resultatmål i kommunplan 2023-2026. I tabellerna anges vilken nämnd som har huvudansvar för respektive resultatmål samt vilka nämnder och bolag som är medansvariga. För varje resultatmål visas också till vilket eller vilka hållbarhetsmål enligt FN:s Agenda 2030 som målet har en koppling.

Prognosen för måluppfyllelsen 2023 redovisas genom en färgsymbol (se sida 14 för förklaring) samt en kortfattad kommentar kring väsentliga åtgärder (genomförda och planerade) för att nå målet.

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Ökad nettoinflyttning för att nå befolkningsmålet i översiktsplanen Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: BMN, KFAB</p> <p> 11. Hållbara städer och samhällen</p>		<ul style="list-style-type: none"> De senaste åren har planberedskapen ökat genom många antagna detaljplaner. Mark finns för både företagsetableringar och bostäder. En viktig förutsättning för att locka nya invånare är att arbetsmarknaden växer. Färdigställandet av flerbostadshusen i kv Abborren och Hämplingen bedöms bidra till ökad nettoinflyttning. Ökat antal tomställda lägenheter inom KFAB skapar möjlighet till ökad inflyttning men är samtidigt är en ekonomisk belastning för bolaget.
<p>Fler bostäder, med variation mellan olika bostadstyper och upplåtelseformer Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: BMN, KFAB</p> <p> 10. Minskad ojämlikhet</p> <p> 11. Hållbara städer och samhällen</p>		<ul style="list-style-type: none"> En stor del av de 350 nya bostäder som påbörjades under 2022 färdigställs 2023. Merparten är hyresrätter men det finns även bostadsrätter och äganderätter (småhus). Under 2023 har få nya bygglovsansökningar för bostäder inkommit och få lägenheter i flerbostadshus och småhus påbörjats. Ingen nyproduktion av bostäder inom KFAB sker under 2023. Fyra detaljplaner har antagits (Valsta, Backavallen, Duvestrand-norra och Stortorget) som möjliggör för ca 200 nya bostäder.
<p>Förbättrat företagsklimat Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: BMN, VIAN, KIAB</p> <p> 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p> <p> 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</p>		<ul style="list-style-type: none"> Katrineholms kommun har kontinuerligt klättrat i bedömningen av företagsklimatet de senaste åren och i undersökningen 2023 nådde kommunen sin bästa placering hittills, plats 53 av 290 kommuner. I den senaste mätningen av Nöjd-Kund-Index (NKI), som visar företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen 2022, höjdes kommunens NKI till 77, vilket är över genomsnittet. KIAB har en fortsatt hög uthyrningsgrad och kundnöjdheten bland hyresgästerna har stadigt ökat. I den senaste mätningen 2022 låg NKI på 83, vilket är ett mycket gott betyg.
<p>Ökad branschbredd och fler arbetstillfällen Huvudansvar: KS/SBF Medansvarig: BMN</p> <p> 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p> <p> 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</p>		<ul style="list-style-type: none"> Kommunen har en mycket större branschbredd idag än för 20 år sedan och arbetar kontinuerligt med att stötta företagande i alla branscher. Stor potential finns i de gröna näringarna, såsom förädling av jordbruksprodukter, turism, restaurangnäring samt lokal energiproduktion. Planlagd mark finns för etableringar.
<p>Ökad sysselsättning och egen försörjning Huvudansvar: VIAN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 1. Ingen fattigdom</p> <p> 5. Jämställdhet</p> <p> 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p>		<ul style="list-style-type: none"> Flera pågående åtgärder för att fler ska uppnå gymnasieexamen, som är en av de enskilt viktigaste faktorerna för att uppnå varaktig egen försörjning. Bland annat ett utvecklingsprogram för fullföljda studier (UP2) i samarbete med SKR, ESF-projektet <i>Ungas framtid</i> samt ESF-projektet <i>React Ung Comeback</i>, som ger unga som hoppat av gymnasiet möjlighet att läsa på komvux. Sex av åtta elever som lämnade den anpassade gymnasieskolan vårterminen 2023 hade sysselsättning. Brett arbete med mottagande av praoelever, jobbskuggare, ferieungdomar, praktikanter och utbildningstjänster inom kommunens verksamheter.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
		<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta arbete med konceptet aktivt försörjningsstöd och konvertering av ekonomiskt bistånd till åtgärdsanställningar i samarbete med Arbetsförmedlingen. • Pågående projekt, <i>Framtidssteget</i>, för att höja kompetensen hos förvaltningarnas handledare samt stärka åtgärdsanställdas anställningsbarhet i reguljärt arbete. • Krav om mottagande av praktikanter är inskrivna i kommunens upphandlingsregler. • KFAB upphandlar planerade investeringar och underhållsarbeten enligt plan vilket bidrar till att upprätthålla efterfrågan på byggtjänster.

Ökad trygghet & säkerhet

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ska öka</p> <p>Huvudansvar: KS/KLF</p> <p>Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR</p> <p> 5. Jämställdhet</p> <p> 16. Fredliga och inkluderande samhällen</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> • Inom ramen för EST-arbetet (effektiv samordning för trygghet) tas lägesbilder och åtgärder fram löpande. • Under hösten genomförs en trygghetsmätning för att få fördjupad kunskap om problembilder och platser, som underlag för prioritering av insatser. • Uppsökande verksamhet i fält genom trygghetsvårdar samt fler fältassistenter. • Samverkan inom SSPF-arbetet (socialtjänst, skola, polis, fritid) för att förebygga och främja tryggare miljöer. • Lyckliga gatornas, Perrongens och bibliotekens arbete med ett brett utbud av avgiftsfria aktiviteter för barn och unga. • Drogfria arrangemang vid skolavslutningar och riktade aktiviteter för barn och unga i samband med större evenemang. • Flera trygghetsfrämjande insatser i samverkan med olika aktörer under sommaren, till exempel under katrineholmsveckan och gatufesten på Norr i slutet av augusti. • Ny belysning på gång- och cykelbanan utmed Trädgårdsgatan. • Trygghetsskapande åtgärder såsom trygghetsvandringar, halkbekämpning och röjning av mindre träd och sly. • Nya rutiner för klottersanering samt utbildning av personal för att fler ska kunna utföra sanering. • Förstärkt arbete mot nedskräpning genom praktikplatser. • Säkerhetsbesiktning av lekplatser samt ombyggnation av lekplatsen i Julita. • Flera nya offentliga konstverk som stärker en positiv upplevelse av de offentliga miljöerna. • Löpande arbete inom KFAB med installation av närvarostyrd ledbelysning i offentliga miljöer och uppdatering av grönytor för ökad insyn och trygghet.
<p>Ökad trygghet i skolan</p> <p>Huvudansvar: BIN</p> <p>Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR</p> <p> 4. God utbildning för alla</p> <p> 5. Jämställdhet</p> <p> 16. Fredliga och inkluderande samhällen</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetet med SSPF (socialtjänst, skola, polis och fritid) i grundskolan skapar nya kanaler för att fånga upp barn med riskbeteenden. • För att motverka otrygghet på raster arbetar flera skolor med att organisera olika typer av rastverksamhet. • Lyckliga gatorna och Perrongen bidrar till trygghet och delaktighet i och omkring skolmiljön under raster och efter skoldagens slut samt genom individanpassade åtgärder för barn och unga i behov av särskilt stöd. • Ökat öppethållande av Järvenskolans skolbibliotek för att främja trygghet och tillgången på lugna studieplatser. • Pågående arbete inom gymnasieskolan för att motverka machokultur. • Ett pilotprojekt med ANDTS-coachutbildning har genomförts på Lindengymnasiet. • Förebyggande socialsekreterare har anställts.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Katrineholm ska upplevas som Sveriges cykelvänligaste stad Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: BMN, STN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Ny rutin där städpersonalen kontinuerligt rapporterar om miljön på kommunens skolor. Under hösten rekvideras medel för brottsförebyggande föräldraskapsstöd. Förslag och idéer från allmänheten har samlats in via e-tjänsten cykelvänligaste staden. I Cykelfrämjandets Kommunvelometer, som jämför kommuners satsningar på att öka cykling och göra den säkrare och mer attraktiv, kom Katrineholm kom på plats 5 av 31 i i gruppen kommuner med färre än 50 000 invånare. Cykelnätet har byggts ut på Uppsalavägen. Pågående byggnation av gång- och cykelbana på Nästorpsgatan till Stensättersskolan, på Vingåkersvägen Rönngatan samt sommarcykelväg från Lövåsen till Lasstorp. Nya riktlinjer har tagits fram avseende vinterväghållning som möjliggör ett mer flexibelt arbete, med cyklister som en prioriterad målgrupp.
<p>Ingen ska dö eller skadas allvarligt i trafiken Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BMN, STN, VSR</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen</p>	■	<ul style="list-style-type: none"> En allvarligt skadad på kommunalt vägnät, vilket innebär att målet inte kommer nås för året. Antalet larm till VSR om trafikolyckor ligger kvar på en fortsatt hög nivå. Trafiksäkerhet är ett prioriterat område i det förebyggande arbetet. Trafiköar för minskad hastighet på Vasavägen och Högmossenavägen, samt Malmvägen i Sköldinge. Cykelöverfarter införs i korsningarna Uppsalavägen-riksväg 55/57, Värmbolsvägen-Rönngatan, Rönngatan-Vingåkersvägen. Kontinuerligt arbete för att säkerställa säker och tillgänglig infrastruktur genom e-tjänst för felanmälan, prioritering av felavhjälpning avseende kommunens infrastruktur, samverkan med räddningstjänsten samt beredskapsorganisation som är tillgänglig dygnet runt. Nya riktlinjer för den kommunala vinterväghållningen med målet att minska risken för olyckor och att säkerställa framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet med särskilt fokus på oskyddade trafikanter.
<p>Ökad beredskap för samhällsstörningar Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen 13. Bekämpa klimatförändringen</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Övning genomförd kring signalskydd, dvs kommunens förmåga att hantera säkerhetsskyddsklassificerad information. Ökad samverkan med Försvarsmakten för att förbereda världlandsstöd. Pågående arbete för att stärka vård- och omsorgsförvaltningens och socialförvaltningens krisledningsförmåga och kontinuitetsplanering. Utbildning om livsmedelsberedskap för måltidspersonal och personal på omlastningscentral utifrån Livsmedelsverkets beredskapshandbok för offentliga måltider. Beredskapsorganisation tillgänglig dygnet runt för att kunna säkerställa säker och tillgänglig infrastruktur. Inom KFAB pågår installation av reservkraft för att säkerställa belysning och värme i utvalda lokaler. Det finns även några portabla reservkraftverk. Efter pandemin är efterfrågan på VSR:s utbildningar hög och antalet utbildade har ökat jämfört med förra året, bland annat genom skolutbildningar. Under hösten genomförs beredskapsveckan.

Skola & utbildning för framtiden

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>God personaltäthet i förskolan Huvudansvar: BIN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> De volymanpassningar som genomförts till följd av minskat antal barn kan innebära att personaltätheten riskerar att minska något då en ökad andel förskollärare leder till ökade lönekostnader, vilket i sin tur kan innebära att skolpengen räcker till färre personal. Flera barnskötarbiträden avslutades i augusti.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Personalen i förskolan ska ha pedagogisk utbildning och minst hälften ska vara förskollärare</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KS/KLF, VIAN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Andelen förskollärare i kommunens förskolor har ökat. • Stort intresse för att utbilda sig till förskollärare, marknadsföring av Campus Viadidakt har resulterat i fler när-rekryterade studenter.
<p>Andelen elever som kan läsa och skriva när de går ut årskurs 1 ska öka</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvarig: KULN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Flera grundskolor signalerar att många barn har problem med uthålligheten/läskonditionen. • Alla kommunens förskolor deltar i IFOUS-programmet Språkutvecklande förskola. • Elever med stödbehov identifieras tidigt och insatser sätts i högre grad in redan i förskoleklass. • Läsförbättrande insatser för att stärka barn och ungas språkutveckling i samverkan mellan biblioteket och barnvårdscentraler, öppna förskolan, förskola och grundskola. • Aktiviteter för att inspirera barn och vårdnadshavare till läsning, till exempel sagolördagar, satsningen <i>Katrineholm läser</i> samt sommarboken för barn. • Deltagande i projektet <i>Språkslottet</i>, en länsgemensam satsning på yngre barns språkutveckling i samverkan mellan Sörmlands kommuner och Region Sörmland.
<p>Andelen elever som klarar målen i grundskolan och når höga resultat ska öka</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ökad andel elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasiet än 2022. Vid vårterminens slut uppnådde 75,6% av eleverna i årskurs 9 grundläggande behörighet till nationella program på gymnasieskola, andelen ökade till 79,8% efter sommarskolan. • Lägre måluppfyllelse för elever i årskurs 6. • Insatser identifieras på enhets-, grupp- och individnivå men brister i övergångar och särskilt stöd kvarstår. • Skolbiblioteken erbjuder studieplatser och vägledning. Läxcafé på Perrongen fem dagar i veckan. • Fortsatt arbete med <i>SkolFam</i>, som en del i arbetet med uppföljning av placerade barn och ungdomar.
<p>Andelen elever som klarar målen i gymnasieskolan och når höga resultat ska öka</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Av eleverna på högskoleförberedande program uppnådde 77,5% högskoleförberedande examen, en höjning jämfört med föregående läsår. • Av eleverna på yrkesprogram uppnådde 85,8% examen, vilket är en höjning för sjätte året i rad. • Samtliga elever på bygg- och anläggningsprogrammet, fordons- och transportprogrammet samt hotell- och turismprogrammet nådde examen.
<p>Ökad måluppfyllelse inom sfi</p> <p>Huvudansvar: VIAN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Fler elever som inte haft någon progression i sina studier under en längre tid avslutas inom sfi. Kortsiktigt påverkar det utfallet för måluppfyllelsen men långsiktigt bedöms åtgärden ge förbättrade resultat inom sfi. • Ökat antal studietimmar på de lägre nivåerna ska medverka till att en högre andel av eleverna når målen.
<p>Andelen studerande som klarar målen i kommunal vuxenutbildning ska öka</p> <p>Huvudansvar: VIAN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ett bredare kursutbud på plats ger möjlighet att kunna erbjuda elever ett mer direkt lärarstöd vid behov.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Andelen invånare med eftergymnasial utbildning ska öka</p> <p>Huvudansvar: VIAN Medansvar: BIN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p> <p> 5. Jämställdhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> Intensifierat samarbete med fler lärosäten för att skapa fler utbildningsmöjligheter lokalt. Deltagande i ett utvecklingsprogram för fullföljda studier, UP2, i samarbete med SKR. Deltagande i projektet <i>Ungas framtid</i>.
Trygg omsorg & vård		
Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Ökad nöjdhet med hemtjänsten</p> <p>Huvudansvar: VON Medansvar: STN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten har införts. Fortsatt arbete med värdegrund och bemötande. Provsbakning för äldre av mat från matdistributionen samt kundenkät till befintliga kunder genomförs under hösten.
<p>Ökad nöjdhet med särskilt boende för äldre</p> <p>Huvudansvar: VON Medansvar: STN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> Aktivt arbete med kontaktmannaskap. Fortsatt arbete med värdegrund och bemötande. Aktiviteter utifrån brukares förmåga och önskemål. Aktiviteter i restaurangerna vid kommunens äldreboenden, bland annat grill- och pubkvällar, hotellfrukost samt vid högtider.
<p>Ökad nöjdhet med verksamheterna inom området funktionsstöd</p> <p>Huvudansvar: VON</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> Kontinuerliga kvalitetsråd. Utveckling av introduktionen för nya vikarier. Arbete med etiska dilemman i samband med APT. Brukardialoger inom både boendeverksamhet och daglig verksamhet.
<p>Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg</p> <p>Huvudansvar: VON Medansvar: KULN</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p> <p> 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> Hemtjänstcafé med underhållning. Träffpunkt Igelkotten, en mötesplats för personer med hemtjänstinsats, med möjlighet till att lära sig hantera lpads samt lpads för utlåning. Detaljerad planering tas fram för aktiviteter på grupp- och individnivå, utifrån brukares förmåga och önskemål. Sommarprogram med aktiviteter har genomförts inom funktionsstöds verksamheter. Evenemanget Funkisyran som genomfördes i augusti med god uppslutning, i samarbete med Studieförbundet. Samverkansorganisationen mellan kulturförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har återgått till samma nivå som före pandemin. Inspirationsträffar genomförs med kulturombud och frivilliga.
<p>God patientsäkerhet inom vård och omsorg</p> <p>Huvudansvar: VON</p> <p> 2. Ingen hunger</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> Utveckling av arbetet med att sammanställa skador och vårdskador i hemsjukvården, i samverkan med närvården och vårdcentral. Arbete med att säkra rutiner för att säkerställa god och säker vård i det interna vårdplaneringsarbetet kopplat till reviderad länsgemensam riktlinje. Revidering av och arbete med handlingsplan utifrån IVO:s (Inspektionen för vård och omsorg) tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre. Pågående revidering av samtliga samverkansdokument mellan kommunerna i Sörmland och Region Sörmland.
<p>Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar</p> <p>Huvudansvar: SOCN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p> <p> 16. Fredliga och inkluderande samhällen</p>		<ul style="list-style-type: none"> Utredning om ytterligare en Familjecentral i samverkan med regionen. Familjecentralen har startat föräldragruppen "Att vägleda sitt barn" för att tidigt ge råd och stöd i föräldraskap. Föräldrautbildningen FÖS (föräldraskap i Sverige) erbjuds och genomförs regelbundet i grupp till utrikesfödda föräldrar. Under hösten planeras insatser för att öka kännedomen om den framtagna modellen för kommunal samverkan kring barn i behov av komplexa insatser. Genomlysning av arbetet för en kommun fri från våld.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
		<ul style="list-style-type: none"> • Löpande arbete inom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) för att förhindra och förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk. • Förebyggande socialsekreterare har anställts för att finnas tillgängliga i skolmiljön på Järven och Sandbäcksskolan. • Lyckliga gatorna och Perrongen har genom individanpassade åtgärder arbetat med att skapa bättre förutsättningar för aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd. • Kommunikationskampanj om skärmtid, dataspel och spel om pengar för barn och unga.
<p>Fler ska få en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen</p> <p>Huvudansvar: SOCN</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Ingen fattigdom 3. Hälsa och välbefinnande 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen 		<ul style="list-style-type: none"> • Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. Antalet nya ärenden är färre än de som avslutas, vilket innebär att fler hushåll går ut i annan eller egen försörjning. • Brukarundersökning genomförs återkommande för att mäta upplevelsen av förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen.
<p>Kostnaden per brukare inom individ- och familjeomsorgen ska minska</p> <p>Huvudansvar: SOCN</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Mer komplex problematik hos klienterna leder till ökad vårdtyngd. • Indexuppräknings av vårddygnskostnader. • Indexuppräkning av ersättningar till familjehem. • Höjt prisbasbelopp som påverkar normen för ekonomiskt bistånd. • Parallellt ökar antalet ärenden gällande såväl barn och unga som vuxna.

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Ökad nöjdhet med skötseln av den offentliga miljön</p> <p>Huvudansvar: STN</p> <p>Medansvariga: KS/SBF, BMN, KFAB</p> <ul style="list-style-type: none"> 11. Hållbara städer och samhällen 15. Ekosystem och biologisk mångfald 		<ul style="list-style-type: none"> • Ny vandringsled vid Djulö. • Ny och tillbyggd parkering vid Stora Djulö. • Hundpark anläggs på åsen vid Järvenskolan. • Under hösten genomförs SCB:s medborgarundersökning.
<p>Fler barn och unga ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet</p> <p>Huvudansvar: STN</p> <p>Medansvariga: BIN, KULN, SOCN</p> <ul style="list-style-type: none"> 3. Hälsa och välbefinnande 10. Minskad ojämlikhet 		<ul style="list-style-type: none"> • Samverkan med Generation Pep för att fler barn och unga ska få möjlighet till att bli mer fysiskt aktiva. • Projektet <i>Rätt till rörelse</i> som erbjuder kostnadsfria aktiviteter i ishall och isarena i samverkan med näringslivet. • Fortsatt satsning på allmänhetens åkning i ishall och isarena året runt. • Inom ramen för Skapande skola garanteras att alla elever i en viss årskurs får del av kulturaktiviteter. • Lyckliga gatorna, Perrongen och biblioteken erbjuder barn och unga ett brett utbud av avgiftsfria fritidsaktiviteter på många platser i kommunen. • Samverkan mellan Lyckliga gatorna och föreningslivet i syfte att få fler barn och unga att upptäcka och aktivera sig i föreningslivet. • En veckas konstkolle för barn med konstnären Johan Paalzow. • Läsförämjande verksamhet och konstpedagogiska aktiviteter för barn och föräldrar.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, SOCN, VON 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet	◆	<ul style="list-style-type: none"> Samverkan med Generation Pep för att alla barn och unga ska ha möjlighet att bli mer fysiskt aktiva. Kostnadsfri tillgång till aktiviteter, information, kultur och kunskap för barn, ungdomar och vuxna, både i centralorten och på andra platser, bidrar till jämlika livsvillkor. Kontinuerligt arbete för att erbjuda jämställda, tillgängliga och inkluderande verksamheter där alla känner sig välkomna, oavsett ålder, etnicitet, könsidentitet eller funktionsvariationer. Aktivt arbete för att nå underrepresenterade grupper, exempelvis genom att erbjuda aktiviteter enbart riktade till tjejer på Perrongen. Konceptet prova på-biljett, som ger barn och unga som inte deltar i organiserad fritidsaktivitet möjlighet att vara med på Supersportis. lordningställande av fotbollsplan för att möjliggöra fotbollsverksamhet för flickor på Norr. Evenemanget Funkisyran i samarbete med Studieförbundet. Detaljerad planering för aktiviteter på grupp- och individnivå för brukare inom vård och omsorg. Brukare inom funktionsstöd som har svårigheter med att bryta rutiner erbjuds sysselsättning även under semesterveckorna.
Andelen barn och elever som äter av skolmaten ska öka Huvudansvar: STN Medansvarig: BIN 2. Ingen hunger 3. Hälsa och välbefinnande	●	<ul style="list-style-type: none"> Arbetet med Generation Pep och grönsaksatsningar i skolan bidrar till att eleverna äter mer grönt. Arbete kring måltidspedagogik i förskolan för att ge barnen bättre matvanor och förutsättningar för ett hälsosammare liv. Samarbete mellan skolpersonal och måltidspersonal på flera skolor för att öka trygghet och skapa lugn i matsalen. Mer mat gick åt i skolrestaurangerna under våren, vilket indikerar att eleverna äter mer.
Ökad nöjdhet med måltiderna och minskad risk för undernäring i äldreomsorgen Huvudansvar: STN Medansvarig: VON 2. Ingen hunger 3. Hälsa och välbefinnande	●	<ul style="list-style-type: none"> Revidering av rutin för att förebygga, upptäcka och behandla undernäring utifrån Socialstyrelsens nya föreskrifter. Utbildning för sjuksköterskor och rehabpersonal kring rutinen samt nutrition för äldre. Fördjupad utbildning i måltidsmiljö för måltidsombud från alla avdelningar på kommunens äldreboenden. Renodling och effektivisering av verksamheten genom att fler av kommunens kök nu enbart lagar mat till antingen förskola, skola eller omsorg, vilket gör det enklare att anpassa menyerna efter målgruppernas önskemål, preferenser och näringsmässiga behov.
Klimatsmart & hållbar kommun		
Resultatmål	Prognos	Kommentar
Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 13. Bekämpa klimatförändringen	◆	<ul style="list-style-type: none"> Pågående arbete med att ta fram en klimatstrategi, som både beskriver hur kommunen ska arbeta för att begränsa sin klimatpåverkan och anpassa samhället till klimatförändringen. Kommunens klimatpåverkan kommer främst från transporter, livsmedelsproduktion, energianvändning och konsumtion. Deltagande i samverkansprojektet <i>Fossilfritt 2030</i> för att genom ökat informationsutbyte skapa bättre förutsättningar för klimatsmarta fordonsinköp. Översyn och effektivisering av fordon och transporter. KFAB har inskaffat fem eldrivna servicebilar som ersatt dieseldrivna fordon som körts på HVO. Fortsatt utfasning av fossildrivna fordon genom åtta nya elfordon för kommunens drift och skötsel av utemiljö. HVO tankas istället för diesel där det är möjligt. I upphandlingen av vissa tjänster krävs att entreprenörerna kör på HVO.

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 7. Hållbar energi för alla 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringen</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Energibesparingsåtgärder i kombination med tomställda lokaler har medfört en minskad förbrukning från 156 kWh/kvm 2022 till förväntade 144 kWh/kvm för helåret 2023. Nybyggda skolor och förskolor har lägre förbrukning än det äldre fastighetsbeståndet. En genomgång har gjorts av samtliga elabonnemang och förslag för minskad förbrukning och sänkta kostnader har sammanställts. Avslut, nedsäkring och andra åtgärder färdigställs i början av hösten. Åtgärder för energieffektivisering i ishall och isarena, bland annat byte av värmepumpar. Pågående arbete inom KVAAB att byta ut pumpar till mer energisnåla alternativ.
<p>Ökad solexproduktion Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: BMN, STN, KFAB</p> <p> 7. Hållbar energi för alla 13. Bekämpa klimatförändringen</p>	●	<ul style="list-style-type: none"> Ökat intresse för solex till följd av de senaste årens höga elpriser bidrar till fortsatt ökning av totala solexproduktionen inom kommunens gränser. Pågående framtagande av ny energiplan, som kommer användas som strategiskt verktyg för att bidra till effektivare energianvändning och omställning till nya energikällor. Solexproduktionen inom KFAB har utökats med anläggning på Forssjö förskola. Ingen utbyggnad av solexproduktion inom service- och teknisknämndens ansvarsområde under 2023.
<p>Klimatsmartare måltider i kommunens måltidsverksamhet Huvudansvar: STN</p> <p> 2. Ingen hunger 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringen</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt utveckling av klimatsmartare måltider genom kontinuerlig uppföljning av näringsinnehåll, klimatbelastning och kostnader. Matsvinnsmätningar i förskola, skola och äldreomsorg som underlag för fortsatta åtgärder. Intensifierat arbete för att minska matsvinnet utifrån Avfallsplan 2023-2032. Insatser för att öka antalet lokala leverantörer och bredda användningen av lokala livsmedel.
<p>Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 6. Rent vatten och sanitet för alla 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Genomförande och förberedelse av insatser utifrån Avfallsplan 2023-2032. Pågående utredning tillsammans med Sörmland vatten om ny gemensam anläggning för återbruk och återvinning på Lövåsen. Genomförd skräpmätning. Marknadsföringsinsatser för att öka kännedom om och nyttjande av Viadidacts återbrukande verksamheter. Vid behov av möbler prioriteras återbruk istället för nyinköp och i samband med renovering, nybyggnation eller nedstängning sker återbruk av inventarier i den mån det är möjligt. Kommunikation med invånare för att engagera och påverka beteenden i hållbar riktning, även inom exempelvis förskolan och kulturförvaltningens fritidsaktiviteter, utställningar och programverksamhet. Åtgärder för att utveckla möjligheterna till sopsortering i lokaler och vid evenemang initieras under hösten.
<p>Minskade utsläpp av näringsämnen och föroreningar till sjöar och vattendrag Huvudansvar: BMN Medansvariga: KS/SBF, STN, KVAAB, VSR</p> <p> 6. Rent vatten och sanitet för alla 12. Hållbar konsumtion och produktion 14. Hav och marina resurser 15. Ekosystem och biologisk mångfald</p>	◆	<ul style="list-style-type: none"> Skyfallskartering och arbete kring förbättrad dagvattenhantering. Projektering och planering av flera våtmarksprojekt, såsom Djulö, Krämbol och Lövåsen. Avloppsinventering i Uddens fritidsområde. Riktade insatser mot förorenade områden som riskerar påverka sjöar med bland annat dioxiner och PFAS. Flera pågående projekt; tillsyn av hästgårdar, lågflödesmuddring i Öljaren, reduktionsfiske i Spetebysjön och sanering av PFAS i kvarteret Abborren. Utsläppen från reningsverket Rosenholm är relativt konstanta från år till år och håller sig inom tillstånden.

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Resultatmål	Prognos	Kommentar
<p>Högt medarbetarengagemang Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p>		<ul style="list-style-type: none"> Ny mätning av HME (hållbart medarbetarengagemang) genomfördes under våren som en del av årets medarbetarundersökning. Höjd svarsfrekvens och fortsatt högt men oförändrat resultat jämfört med förra mätningen. Arbete med att analysera resultatet och ta fram handlingsplaner sker på respektive enhet med fokus på att bibehålla och utveckla framgångsfaktorer som skapar arbetsglädje och engagemang. KFAB genomför undersökning gällande Nöjd Medarbetarindex hösten 2024.
<p>Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande</p>		<ul style="list-style-type: none"> Sjukfrånvaron har minskat, främst bland kvinnor, både totalt och bland tillsvidareanställda. Förstärkt fokus på att minska sjukfrånvaron genom bland annat rehabiliteringsplaner och uppföljning vid korttidsfrånvaro med stöd från HR-enheten. Mer systematisk uppföljning och analys av sjuktal, rehabärenden samt arbetsskador- och tillbud. Brett arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser utifrån behov både på individ- och gruppnivå.
<p>God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 5. Jämställdhet</p> <p> 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> Goda resultat i mätningar gällande företagets upplevelser av kontakter med kommunen. Förslag till fortsatt utveckling av Kontaktcenter har tagits fram, arbetet fortsätter under hösten. Arbetet vid kommunens växel fortsatt centralt för att upprätthålla god tillgänglighet och bra bemötande. E-tjänst för felanmälan finns tillgänglig dygnet runt, liksom även service- och teknikförvaltningens beredskapsorganisation. Tillfälligt försämrad service i samband med initiala problem vid införande av flera nya system inom bildningsförvaltningen. Möjlighet att digitalt boka/omboka tider hos socialförvaltningen och pågående implementering av e-tjänst för återansökan om ekonomiskt bistånd. Ny e-tjänst som har ökat tillgängligheten och effektiviserat processer inom överförmyndarnämndens verksamhet. Planerad utbildning för all vård- och omsorgspersonal i personcentrerat förhållningsätt och värdegrund. Mobilt och flexibelt arbetssätt för att erbjuda fritidsaktiviteter och vuxennärvaro i miljöer där barn och unga vistas. Informationsinsatser för att få fler ungdomar att använda ungdomsappen, för att se öppettider, boka lokaler, anmäla närvaro etc. Utveckling av bibliotekets service genom bland annat fortbildning inom bemötandefrågor, byte av leverantör för e-böcker och e-ljudböcker samt inrättande av ett särskilt bokcirkelrum. Fokus på att skapa en tillgänglig och välkomnande verksamhet i arbetet med ett moderniserat kulturhus.

Bilaga 4: Ord- och begreppsförklaringar samt förkortningar

Ord och begrepp

Anläggningstillgång

En ekonomisk tillgång som kan vara fast- eller lös egendom och som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav i verksamheten.

Avskrivningar

Planmässig fördelning av den utgift som motsvarar värdeminskningen under en tillgångs livslängd eller så länge den antas kunna användas. Ska i princip motsvara förslitning eller förbrukning av en anläggningstillgång.

Balansräkning

En översiktlig sammanfattning över den ekonomiska ställningen som inkluderar tillgångar, skulder och eget kapital.

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Storleken på det egna kapitalet beror på hur tillgångar och skulder värderas. Det egna kapitalet består av ingående eget kapital samt årets vinst/förlust.

Exploateringsverksamhet

Exploateringsverksamhet innebär åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads-, affärs- och industriändamål. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga gemensamma anläggningar, som exempelvis gator, grönområden och VA. Exploateringsverksamheten fördelas mot driftprojekt, exploateringsprojekt samt investeringar beroende på typ av kostnad och intäkt. Till driftprojekt hör bland annat gatukostnadsersättningar samt kostnader som hänförs till planering och förstudier. Exploateringsprojekt avser omsättningstillgångar som iordningställts i avsikt att säljas. Investeringar avser tillgångar som inte ska avyttras, till exempel mark som utgör allmän plats såsom gata och park.

Kortfristiga skulder

Lån och skulder som är hänförliga till den löpande verksamheten och som förfaller till betalning inom ett år.

Långfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning senare än om ett år.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag, driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar

En tillgång som används, omsätts eller förbrukas i verksamheten och som inte är avsedd för ett stadigvarande bruk.

Resultaträkning

För en bestämd period en översiktlig uppställning av intäkter och kostnader, driftverksamheten. För årsredovisningen visar den hur överskottet eller underskottet har skapats för året.

Tillgång

Är något som bedöms medföra ekonomiska fördelar i framtiden. Syftet med innehavet bestämmer bland annat om tillgången är en omsättningstillgång eller anläggningstillgång.

Förkortningar

KS	Kommunstyrelsen	VIAN	Viadidaktnämnden
BIN	Bildningsnämnden	VON	Vård- och omsorgsnämnden
BMN	Bygg- och miljönämnden	KFAB	Katrineholms Fastighets AB
KULN	Kulturnämnden	KIAB	Katrineholms Industrihus AB
STN	Service- och tekniknämnden	KVAAB	Katrineholm Vatten och Avfall AB
SOCN	Socialnämnden	VSR	Västra Sörmlands Räddningstjänst

Köpeavtal del av Lövåsen 3:1, Lövåsen-Uppsala

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisat köpeavtal, gällande del av fastigheten Katrineholm Lövåsen 3:1, mellan Katrineholms kommun och Max Burgers AB, daterat 2023-10-02, samt delegerar till Mark- och exploateringschef att underteckna övriga handlingar i överlåtelsens fullföljande.

Sammanfattning av ärendet

Max Burgers AB har undertecknat ett köpeavtal gällande del av Lövåsen 3:1 och har för avsikt att bebygga fastigheten med sitt restaurangkoncept. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den blivande tilltänkta fastigheten lämpar sig väl för en restaurang och verksamheten bedöms planerlig.

Ärendets handlingar

- Köpeavtal, 2023-10-02

Marie Bergeås
Mark- och exploateringschef

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Max Burgers AB

Akten

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark och exploatering

KÖPEAVTAL

Säljare	Katrineholms kommun 641 80 Katrineholm	org.nr. 212000-0340
Köpare	Max Burgers AB Box 814 971 25 Luleå	org.nr. 556188-7562
Fastighet	Del av Lövåsen 3:1	

1. Överlåtelseförklaring

Säljaren överlåter genom detta köpeavtal härmed till köparen del om ca 7000 kvm av Katrineholm Lövåsen 3:1, som i bilaga 1 utmärkts med blå färg, nedan kallad Fastigheten.

Köparen förvärvar Fastigheten för att bebygga den för restaurangändamål m.m.

2. Köpeskilling

Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskillingen av:
Tremiljonerfemhundratusen kronor (3 500 000 kr).

3. Betalning av köpeskilling

Köparen betalar kontant handpenning till säljaren om 350 000 kronor vilket utgör 10 % av köpeskillingen enligt punkt 2. Handpenningen ska vara säljaren tillhanda senast 30 dagar efter detta avtals undertecknande.

Köparen ska på tillträdesdagen enligt punkt 4 nedan betala till säljaren resterande del av köpeskillingen enligt punkt 2 om 3 150 000 kronor.

Såväl handpenning som resterande del av köpeskillingen faktureras från kommunens ekonomikontor till den fakturaadress som uppgivits av köparen.

4. Tillträde

Fastigheten ska tillträdas efter att (i) Fastigheten har avstyckats genom lantmäteriförrättning enligt punkt 6 nedan och avstyckningen vunnit laga kraft samt (ii) i punkt 10 nedan angivet villkor om bygglov uppfyllts. Vid tillträdet ska köpeskillingen betalas enligt punkt 3, st 2 ovan och köpebrev utfärdas.

5. Köpebrev

Säljaren ska utfärda köpebrev omedelbart efter det att köpeskillingen till fullo erlagts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark och exploatering

6. Fastighetsbildning

Fastigheten ska genom lantmäteriförrättning avstyckas till enskild fastighet. Avstyckningen ska ansökas och bekostas av säljaren. I de fall köparen önskar ytterligare avstyckning, bildande av gemensamhetsanläggning eller annan lantmäteriatgård så får köparen själv ansöka om det.

7. Lagfarts- och inteckningskostnader

Med köpet förenade lagfarts-, inskrivnings- och inteckningskostnader betalas av köparen.

8. Hävning och skadestånd

Säljaren har rätt att med omedelbar verkan häva detta avtal för de fall:

- Handpenning inte är säljaren tillhanda enligt punkt 3.
- Köparen ej betalar köpeskillingen enligt punkt 2 och 3.

Härutöver har säljaren rätt att häva köpet om köparen inte uppfyller byggnadsskyldigheten enligt punkt 10 nedan.

Köparen har rätt att häva detta avtal för det fall bygglov inte beviljas enligt punkt 10 nedan samt i fall som anges i punkt 16 och punkt 17 nedan.

Vid parts hävning av avtalet ska parternas prestationer omedelbart återgå och dessförinnan erlagd del av köpeskillingen omedelbart återbetalas till köparen.

9. Rådighet

För Fastigheten gäller detaljplan med aktbeteckning 0483-P2022-3 fastställd 2022-06-15, se bilaga 2.

10. Byggnadsskyldighet

Överlåtelsen av fastigheten enligt detta avtal är villkorad av att köparen beviljas bygglov som vinner laga kraft för uppförande av restauranganläggning enligt köparens restaurangkoncept inom Fastigheten. För det fall angivet villkor inte uppfyllts inom två år efter båda parter undertecknande av köpeavtalet, äger köparen rätt att häva detta avtal.

Köparen förbinder sig att efter båda parter undertecknande av detta köpeavtal (i) inom två år ansöka om bygglov för uppförande av restauranganläggning enligt köparens restaurangkoncept samt (ii) inom två år från erforderligt bygglov meddelats och vunnit laga kraft, påbörja byggnation – varmed avses att bottenplatta för restaurangbyggnad ska vara utförd – av restauranganläggning inom Fastigheten. Om så ej sker äger säljaren rätt att häva köpet, varvid äganderätten till Fastigheten ska återgå till säljaren mot samtidig återbetalning av dessförinnan erlagd köpeskillning. Någon ersättning för räntekostnader utgår ej.

AR HL

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark och exploatering

Köparen är berättigad till skäligen förlängning av tiden för byggnadsskyldighetens fullgörande vid försening som beror på omständigheter som köparen inte haft möjlighet att råda över. Köparen ska i god tid skriftligen begära förlängning hos säljaren. Om säljaren inte anser orsaken till förlängningen är skäligen upphör rätten till förlängning.

11. Krav på medgivande vid överlåtelse

Till dess köparen har fullgjort sina skyldigheter enligt punkt 10 har köparen inte rätt att överlåta hela eller del av Fastigheten utan säljarens skriftliga medgivande. Köparen får i sådant fall inte heller genom fastighetsreglering låta Fastigheten regleras in i annan fastighet, avstycka någon del från Fastigheten, klyva eller sammanlägga Fastigheten. Säljaren kan ge sitt skriftliga medgivande om särskilda skäl föreligger.

12. Utgifter och inkomster

Räntor, skatter och andra avgifter för Fastigheten av vad slag de må vara ska betalas av säljaren i den mån de belöper på och avser tiden före tillträdesdagen, och för tiden från och med tillträdesdagen av köparen.

13. Säljarens garantier

Garantierna avser omständigheter och förhållanden per denna dag och fram till tillträdesdagen om inget annat anges eller framgår av omständigheterna. Säljaren lämnar inga garantier utöver vad som uttryckligen framgår av detta. Säljaren påtar sig inte heller i övrigt något ansvar.

Säljaren garanterar:

- Att säljaren är civilrättsligt och lagfaren ägare till Fastigheten.
- Att Fastigheten på tillträdesdagen inte belastas av några inteckningar och före tillträdesdagen inte kommer att inge ansökan om sådan inteckning i Fastigheten.
- Att Fastigheten på tillträdesdagen inte besväras av några servitut, nyttjanderätter eller andra belastningar utöver vad som anges i fastighetsbevis.

14. Dagvatten

Köparen förbinder sig att inom Fastigheten uppfylla kraven i kommunens Dagvattenpolicy, antagen av kommunfullmäktige 2015-03-16 § 120, se bilaga 3.

15. Anslutningsavgifter

Anläggningsavgiften för anslutning av vatten- och avloppsledningar, el, opto och fjärrvärme uttages särskilt.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark och exploatering

16. Geotekniska undersökningar

Säljaren har låtit utföra en översiktlig geoteknisk utredning på Fastigheten i syfte att bedöma markens lämplighet för sitt ändamål enligt detaljplanen och bebyggande för restaurangverksamhet.

För det fall det krävs mer detaljerade geotekniska utredningar för att t.ex. kunna bedöma mark- och grundläggningsförhållandena ombesörjs och bekostas dessa av köparen. Köparen äger rätt att under tiden intill tillträdesdagen genomföra de ytterligare geotekniska undersökningar som köparen finner erforderliga. Om det därvid visar sig att kostnaderna för att uppföra avsedd restauranganläggning inom Fastigheten enligt köparens bedömning blir för höga eller på annat sätt påverkar köparens förutsättningar för att uppfylla sina skyldigheter enligt punkt 10, äger köparen rätt att häva köpet, varvid äganderätten till Fastigheten ska återgå till säljaren mot samtidig återbetalning av dessförinnan erlagd del av köpeskillingen.

17. Markföroreningar

Köparen äger rätt att under tiden intill tillträdesdagen genomföra de ytterligare miljömässiga markundersökningar som köparen finner erforderliga. För det fall det därvid framkommer att det finns markföroreningar som medför att kostnaderna för avsedd byggnation och uppförande av avsedd restauranganläggning inom Fastigheten enligt köparens bedömning blir för höga eller på annat sätt påverkar köparens förutsättningar för byggnationen, äger köparen rätt att häva köpet, varvid äganderätten till Fastigheten ska återgå till säljaren mot samtidig återbetalning av dessförinnan erlagd handpenning.

Skulle markföroreningar påträffas vid exploatering av Fastigheten ansvarar säljaren för avhjälpande av dessa – innefattande sanering, efterbehandling eller annan liknande åtgärd – i den omfattning som behövs för att göra Fastigheten lämplig för sin användning enligt detaljplanen och restaurangverksamhet.

Säljaren ansvarar för de merkostnader som till följd av markföroreningar uppstår vid schakt, transport och deponering.

Köparen ansvarar för samtliga övriga kostnader för massor och masshantering utöver åtgärderna angivna i stycket ovan.

Med markföroreningar enligt denna paragraf avses föroreningsskador enligt 10 kap. 1 § miljöbalken.

18. Ansvar för genomförande av allmän platsmark

Om inte annat framgår av detta avtal bekostar och anlägger säljaren anläggningar inom allmän platsmark.

19. Ansvar för att genomföra kvartersmark

Köparen ansvarar för och bekostar samtliga bygg- och anläggningsåtgärder inom kvartersmark för Fastigheten. Förutsatt att erforderligt bygglov beviljas och vinner laga

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark och exploatering

kraft ska Fastigheten bebyggas för restaurangändamål i enlighet med detaljplanen, se punkt 9.

20. Tillgång till fastigheten

Köparen får utöver vad som följer av punkterna 16 och 17 ovan inte vidta några markarbeten eller andra åtgärder på Fastigheten före tillträdesdagen om inte säljaren skriftligt godkänt detta. Säljaren ska dock under tiden intill tillträdesdagen medverka till köparens genomförande av eventuella ytterligare geotekniska eller miljömässiga undersökningar inom Fastigheten.

Köparen ska återställa alla otillåtna åtgärder om köpet inte fullföljs eller om köpet hävs. Fastigheten ska vara återställd senast sex månader efter att köpets hävts. Om köparen inte återställer marken inom denna tid har säljaren rätt att, efter uppmaning till köparen, återställa marken på köparens bekostnad.

21. Etablering

All etablering för köparen och dess entreprenörer ska ske inom kvartersmark för Fastigheten. Köparen äger inte rätt att utan beviljad markupplåtelse nyttja säljarens mark för etablering, arbetsområde, upplagsplats eller annat ändamål som står i samband med områdets bebyggande.

22. Friskrivning från ansvar för fel

Fastigheten säljs i befintligt skick, dock åligger det säljaren att på egen bekostnad ombesörja att Fastigheten vid tillträdet är i avhyvlat, grovplanerat och plant skick samt fritt från skogsvegetation. I annat fall äger köparen rätt att vidta sådana åtgärder på säljarens bekostnad. Köparen har beretts möjlighet att undersöka Fastigheten och avstår härmed med bindande verkan från alla anspråk mot säljaren på grund av fel eller brister i Fastigheten, i den mån säljaren inte ansvarar härför enligt detta avtal.

24. Jordabalken

I övrigt gäller vad i 4 kap. jordabalken eller i lag stadgas om köp av fast egendom.

25. Förutsättningar och giltighet

Detta köpeavtal är giltigt under förutsättning att Katrineholms kommunstyrelse senast den 22 november 2023 godkänner köpeavtalet genom beslut som vinner laga kraft.

26. Undertecknande av avtal

Avtalet är upprättat i tre (3) likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt och det tredje skickas till Lantmäteriet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mark och exploatering

Katrineholm 2023-10-02

2023-09-25

För

Katrineholms kommun

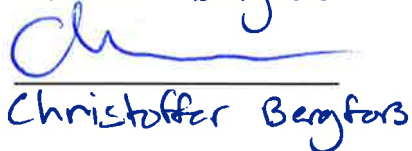
Magnus Runesson
Samhällsbyggnadschef

För

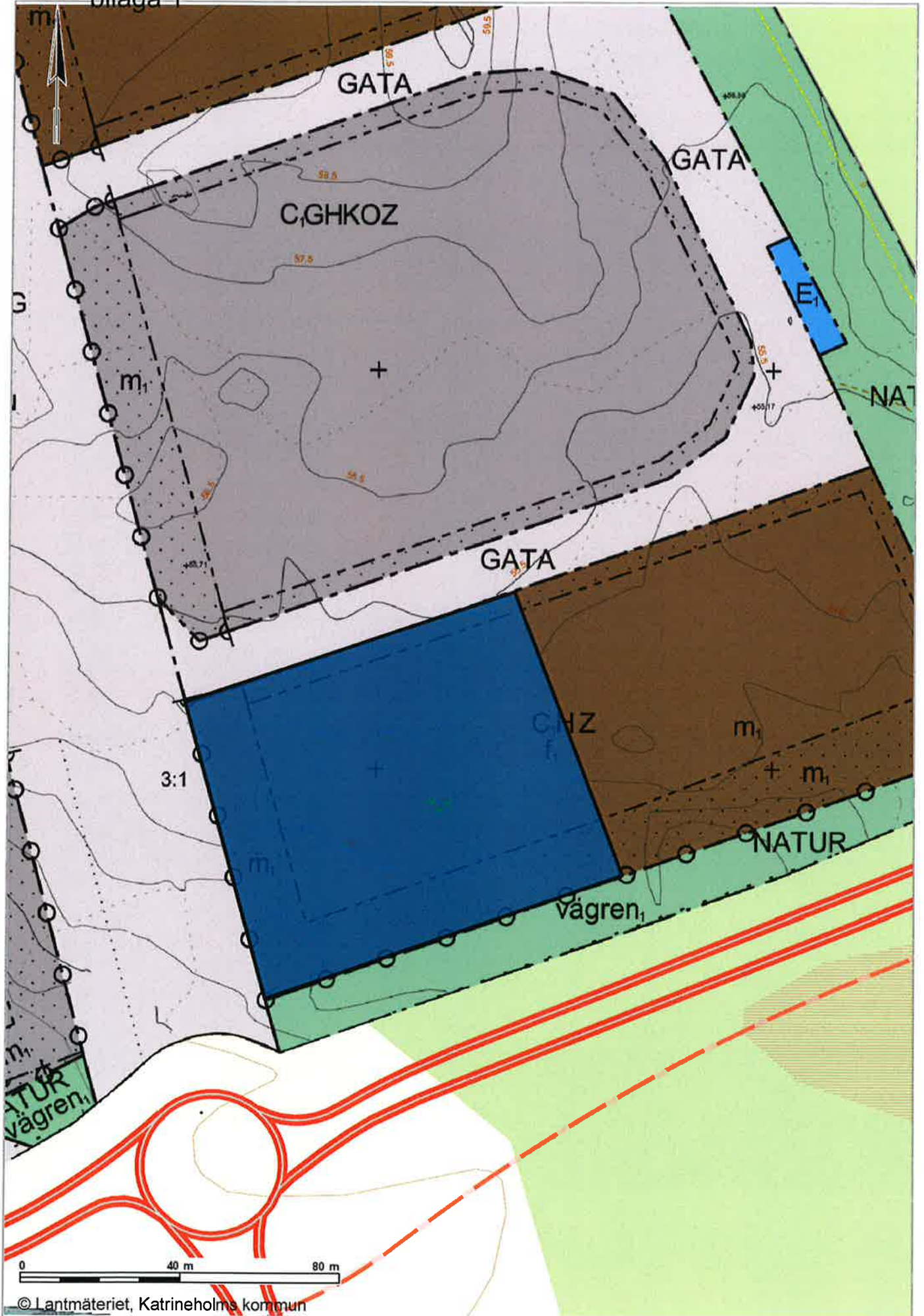
Max Burgers AB

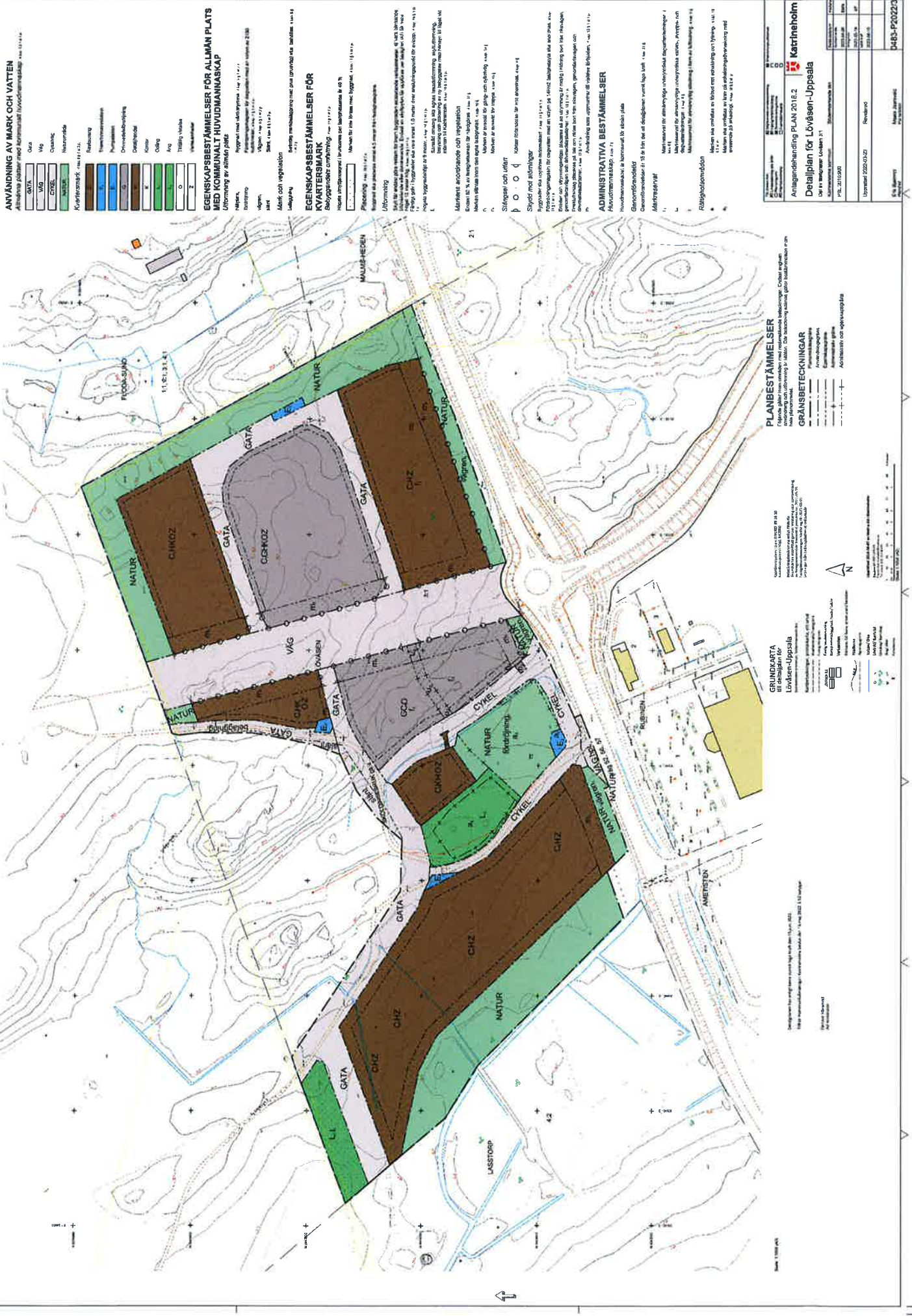
Richard Bergfors

Christoffer Bergfors

MR HL

ANVÄNING AV MARK OCH VATTEN
 Allmänna bestämmelser för kommunalt huvudområdeslag. 100 10 10 10

GATA
VAG
CYKEL
NATUR
Naturvårds

Kontrollmark: 100 10 10 10
 Restaurering
 Naturvårds
 Parkering
 Drivvedsbehandling
 Detaljplan
 Kvarter
 Odling
 Åker
 Trädgård
 Skogsbruk

EGENSKAPSBESTÄMMLER FÖR ALLMÄN PLATS MED KOMMUNALT HUVUDMÄNNASKAP
 Utformning av allmän plats

Mark: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde och utbudsområde: 100 10 10 10

EGENSKAPSBESTÄMMLER FÖR KVARTERSMARK
 Beskyddande omfattning

Mark: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde och utbudsområde: 100 10 10 10

EGENSKAPSBESTÄMMLER FÖR RÄTTIGHETSOMRÅDE
 Beskyddande omfattning

Mark: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde och utbudsområde: 100 10 10 10

ADMINISTRATIVA BESTÄMMLER
 Planområdesindelning

Mark: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde: 100 10 10 10
Mark med utbudsområde och utbudsområde: 100 10 10 10

ANLÄGGNINGSPLAN 2018:2
 Detaljplan för Lövsåsen-Uppsala

Planområde	100 10 10 10
Planområdesindelning	100 10 10 10
Planområdesindelning	100 10 10 10
Planområdesindelning	100 10 10 10
Planområdesindelning	100 10 10 10

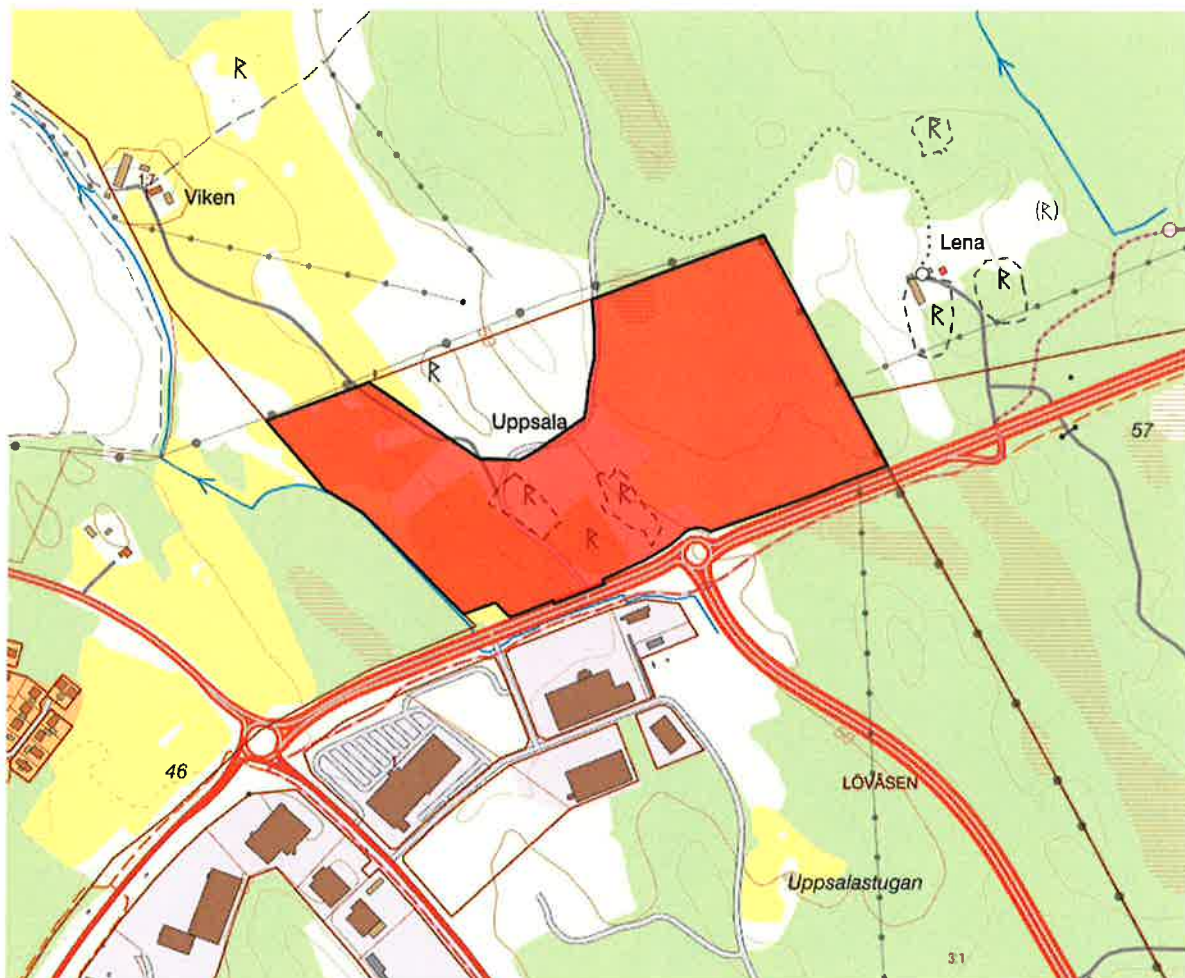
GRUNDKARTA
 Kartblad: S-1809-01

GRÄNSBETECKNINGAR
 Kommungränser
 Kommungränser
 Kommungränser

PLANBESTÄMMLER
 Natur
 CHZ
 GATA
 CYKEL

MR HF

Planbeskrivning

Detaljplan för Lövåsen-Uppsala, Katrineholms kommun

Del av fastigheten Lövåsen 3:1

ANTAGANDEHANDLING

Upprättad på Samhällsbyggnadsförvaltningen i Katrineholm 2022-03-23

1(25)

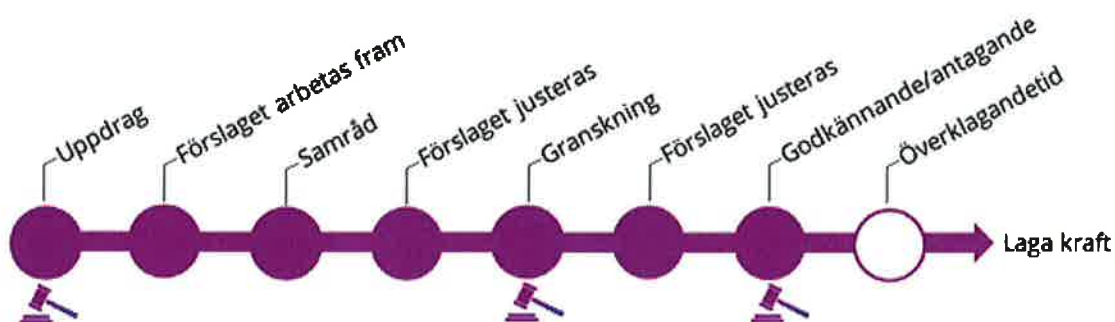
MR HL

Inledning

Planprocessen – Utökat förfarande

Planarbetet påbörjades efter den 2 maj 2011, därmed följer detaljplanen den nya Plan- och bygglagen 2010:900 med de ändringar som trädde ikraft 2 januari 2015.

I detaljplanen ges en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras eller bevaras. Under **plansamrådet** ges berörda möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Därefter sker en bearbetning av planförslaget som sedan ställs ut för **granskning**. Om synpunkter lämnas, ska dessa redovisas och berörda **underrättas** innan planen antas. Efter antagandet har "ej tillgodosedda sakägare" möjlighet att överklaga detaljplanen innan den kan vinna **laga kraft**.

Detaljplanen har fram till och med samrådet handlagts med standardförfarande. Efter samrådet har förfarandet formellt ändrats till utökat förfarande. I Katrineholms kommun handläggs dessa två förfaranden på samma sätt.

Handlingar

- Plankarta
- Planbeskrivning (detta dokument)
- Fastighetsförteckning
- Behovsbedömning

Underlag till detaljplan

- **Arkeologi**
 - PM arkeologisk utredning, steg 1, Eldrun kulturmiljö (Arkeologisk utredning inför ny detaljplan inom fastigheterna Floda-Sund 2:1, Floda-Sund 3:1, Lövåsen 3:1, Malmsheden 2:1 m.fl., Katrineholms kommun, Södermanlands län)
 - PM steg 2, Eldrun kulturmiljö
 - PM för arkeologisk förundersökning av L2019:1496, Eldrun kulturmiljö
 - PM Sammanfattning av resultatet från den arkeologiska förundersökningen av fornlämning 2019:2127 och 2019:2128 inom fastigheten Lövåsen 3:1. Stora Malma socken, Katrineholms kommun, Södermanlands län. Eldrun kulturmiljö
 - Tillstånd till ingrepp inom fornlämningen L2019:1496 och dess fornlämningsområde, Katrineholms kommun. Länsstyrelsen i Södermanland
 - Tillstånd till ingrepp inom fornlämningarna L 2019:2127, L 2019:2128, Lövåsen 3:1, Katrineholms kommun. Länsstyrelsen i Södermanland

bilaga 2

- Beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämning L 2019:2127 och L2019:2128 med tillhörande fornlämningsområde med villkor om arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning, 2021-10-12
- **Dagvatten**
 - Dagvattenutredning, Bjerking, 2020-05-08
 - Dagvattenutredning, Ramböll, 2021-12-16
- **Elektromagnetiska fält**, Vattenfall, februari 2022
- **Hydrologi och geologi**
 - Översiktlig hydrogeologisk och geoteknisk undersökning vid Katrineholm-Uppsala i Katrineholms kommun, Structor, 2018-06-19
 - Tekniskt PM Geoteknik (TPM/Geo), Katrineholms kommun, Lövåsen - Uppsala, 2020-09-03
 - Markteknisk undersökningsrapport Geoteknik (MUR/Geo), Katrineholms kommun, Lövåsen - Uppsala, Ramböll, 2020-09-03
 - Kompletterande grundvattenundersökning vid Uppsala gård, Katrineholm, Structor, 2020-10-19
 - Markteknisk undersökningsrapport (MUR), Ramböll, 2021-12-06
 - PM Geoteknik, Ramböll, 2021-12-06
- **Miljökonsekvensbeskrivning**, slutversion, Detaljplan för del av Lövåsen 3:1, (Lövåsen/Uppsala), Katrineholms kommun, Structor, 2022-01-14
- **Miljöteknisk markundersökning**
 - Miljöteknisk markundersökning på Uppsala gård, Katrineholm, Structor 2018-06-29
 - PM Kompletterande undersökning av PFAS-förorening i grundvatten vid Uppsala gård, Afry 2021-11-01
- **Naturinventering**
 - PM Betesmarker Katrineholm, Ekologigruppen, 2018-09-24
 - Orkidéinventering mm, Lövåsen-Uppsala, Katrineholms kommun
- **Riskbedömning**, Detaljplan för del av fastigheten Lövåsen 3:1 - Katrineholm, Slutgiltig handling, Structor, 2021-11-04
- **Trafik**, Trafikrapport, Katrineholms kommun, 2020-06

bilaga 2

Syfte

Detaljplanen syftar till att ta fram etableringsbar mark för bilservice, drivmedelsförsäljning samt verksamheter kopplade till dessa, såsom handel med mera. Detaljplanen ska utformas så att en utbyggnad av en förbifart från rondellen söder om planområdet till riksväg 56 är möjlig. Uppsala gårds gamla tomtplats (fornlämning under mark) bevaras i den mån det är möjligt. Områden med hävdgynnad flora bevaras (utanför detaljplanen). Vid korsningen mellan Uppsalavägen och RV 52/56/57 lämnas mark utanför detaljplanen för att det ska vara möjligt att bygga en rondell vid behov.

Bakgrund

Det råder idag brist på etableringsbar mark för bilservice, drivmedelsförsäljning samt verksamheter kopplade till dessa. Läget utmed riksvägarna är en lämplig plats för detta. Planområdet har genomkorsats av en vägkorridor för en framtida förbifart öster om Vika avfallsanläggning. Trafikverket har beslutat att bygga 2-plus-1-väg längs riksväg 56:s nuvarande sträckning istället, varför det inte är aktuellt för Vägverket att bygga ut förbifarten. Kommunen anser fortfarande att utbyggnaden skulle gynna kommunen och påbörjar i och med detaljplanen planeringen för en sådan sträckning.

Plandata

Läge och areal

Planområdet är beläget cirka 2,5 km nordöst om Katrineholms centrum och omfattar cirka 16,5 hektar mark. Läget utmed riksvägarna är en lämplig plats för den tänkta verksamheten.

Markägoförhållanden

Fastigheten Lövåsen 3:1 ägs av Katrineholms kommun.

Tidigare ställningstaganden

Kommunala beslut

Bygg- och miljönämnden beslutade 2018-02-07 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta detaljplan för Lövåsen-Uppsala, del av fastigheten Lövåsen 3:1, i syfte att ta fram mer etableringsbar mark.

Översiktsplan

Planförslaget överensstämmer med intentionerna i Översiktsplan 2030. I gällande översiktsplan för Katrineholms kommun, Översiktsplan 2030, Katrineholms kommun – del staden, antagen 17 november 2014, pekas den sydvästra halvan av planområdet ut för etablering av mindre störande verksamheter. Den nordvästra delen behandlas i gällande översiktsplan för Katrineholms kommun, Översiktsplan 2030, Katrineholms kommun – del landsbygd, antagen i december 2016 och pekas ut som stadsnära landsbygd och ligger i ett utpekad stråk för stadens utbredning.

Grönplan

I grönplanen är den del av området som omfattas av grönplanen markerad som exploateringsområde. I väster gränsar planen till ett dike. Diket och skogsmarken öster om diket ingår i ett grönt samband.

Kartutsnitt med plangränsen (röd linje), exploateringsområde (röd) samt mark avsatt för grönt samband (grönt).

Riksintresse

Planområdet gränsar till riksvägarna 52/55/56/57 som är av riksintresse för kommunikation. Planområdet avvattnas till Näsnaren som är Natura 2000 område enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet.

Detaljplan

Planområdet är inte tidigare detaljplanelagt.

Miljöbedömning

En behovsbedömning är framtagen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det kan antas medföra en betydande miljöpåverkan om detaljplanen genomförs. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram. MKB:n visar att detaljplanen är förenlig med miljöbalkens bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden och att miljö kvalitetsnormer inte bedöms överskridas inom planområdet.

Inför miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) har en avgränsning gjorts, i samråd mellan Länsstyrelsen i Södermanlands län och kommunen. I MKB:n belyses detaljplanens konsekvenser för förorenade områden, vatten, jordbruksmark och olycksrisker. Med föreslagna

bilaga 2

skadeförebyggande åtgärder för dagvattenhantering bedöms miljökonsekvenserna bli små för vattenrecipienter och nedströms naturmiljöer.

I MKBn har en lokaliseringsutredning genomförts med avseende på att en lämplig plats kan väljas för ändamålet och som samtidigt beaktar hushållning med produktiv jordbruksmark. Exploateringen innebär att jordbruksmark tas i anspråk, men lokaliseringsutredningen har visat på att det inte finns någon annan lämplig plats som kan uppfylla detaljplanens ändamål.

Detaljplanen har utformats så att naturmiljöer, det vill säga betesmarker och rödlistade arter har undvikits, varför dessa inte behandlas i MKBn. I detaljplanearbetet har fornlämningar undersökts i två steg. De områden som kommer att exploateras har undersökts och fornlämningarna har dokumenterats och länsstyrelsen har gett sitt tillstånd till att ta bort dessa, alternativt sker den processen efter det att detaljplanen antagits.

Påverkan från elektromagnetiska fält vid högspänningsledningarna i norr och öster har utretts. Svenska Kraftnät har tidigare använt 0,4 µT (mikroTesla) som gränsvärde för ny bebyggelse. Ledningsägaren Vattenfall förutsätter 20 meter byggnadsfritt från yttersta ledaren, på det anståndet är den elektromagnetiska strålningen c:a 0,11µT. Därmed krävs inga särskilda åtgärder i detaljplanen.

Sammantaget bedöms konsekvenserna av detaljplanen bli små, förutsatt att föreslagna åtgärder vidtas. Även föroreningsituationen bedöms kunna hanteras.

Relaterade projekt/Övrigt

I "Välkommen till Lustgården – Inriktningsförslag: Gestaltningsprogram för Katrineholms nya stråk 2015-09-03" föreslås att rondellen/trafikplats Heden utformas som ett landmärke och igenkänningssymbol för Katrineholm. Ett fjärde ben i rondellen skapas och en ny informationsplats föreslås. Vid informationsplatsen föreslås en hantverksplats. Informationsplatsen och hantverksplatsen blir inte av i och med detaljplanen.

Förutsättningar och förändringar

Natur och kultur

Markerna brukas. Inne i planområdet har vissa ytor med fornlämningar lämnats i betesmark, medan vissa har tagits bort eller kommer tas bort för att ge plats för exploateringen.

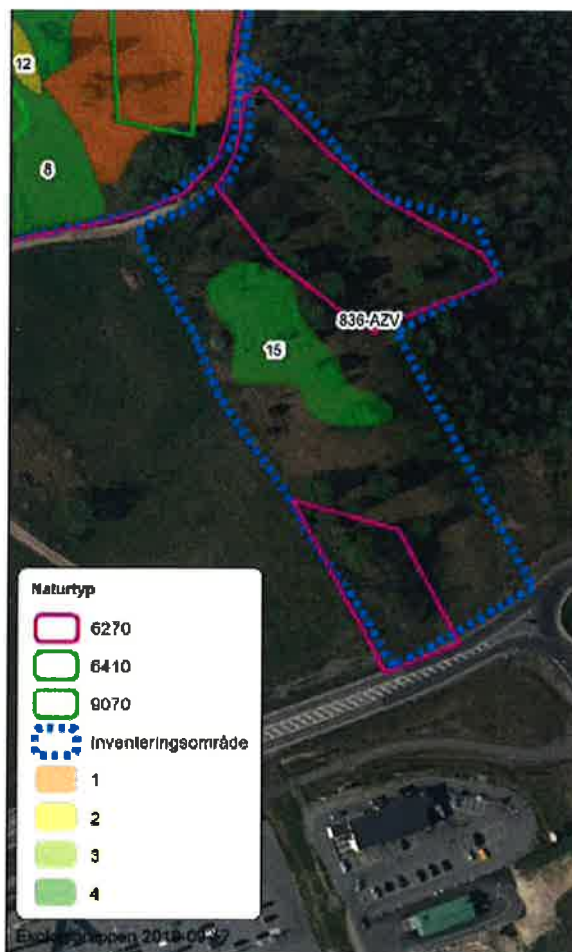
Urkarvat ur planområdet ligger Uppsala gård. Gården har funnits på platsen sedan mitten av 1700-talet, innan dess har gården legat öster om vägen.

Mark och vegetation

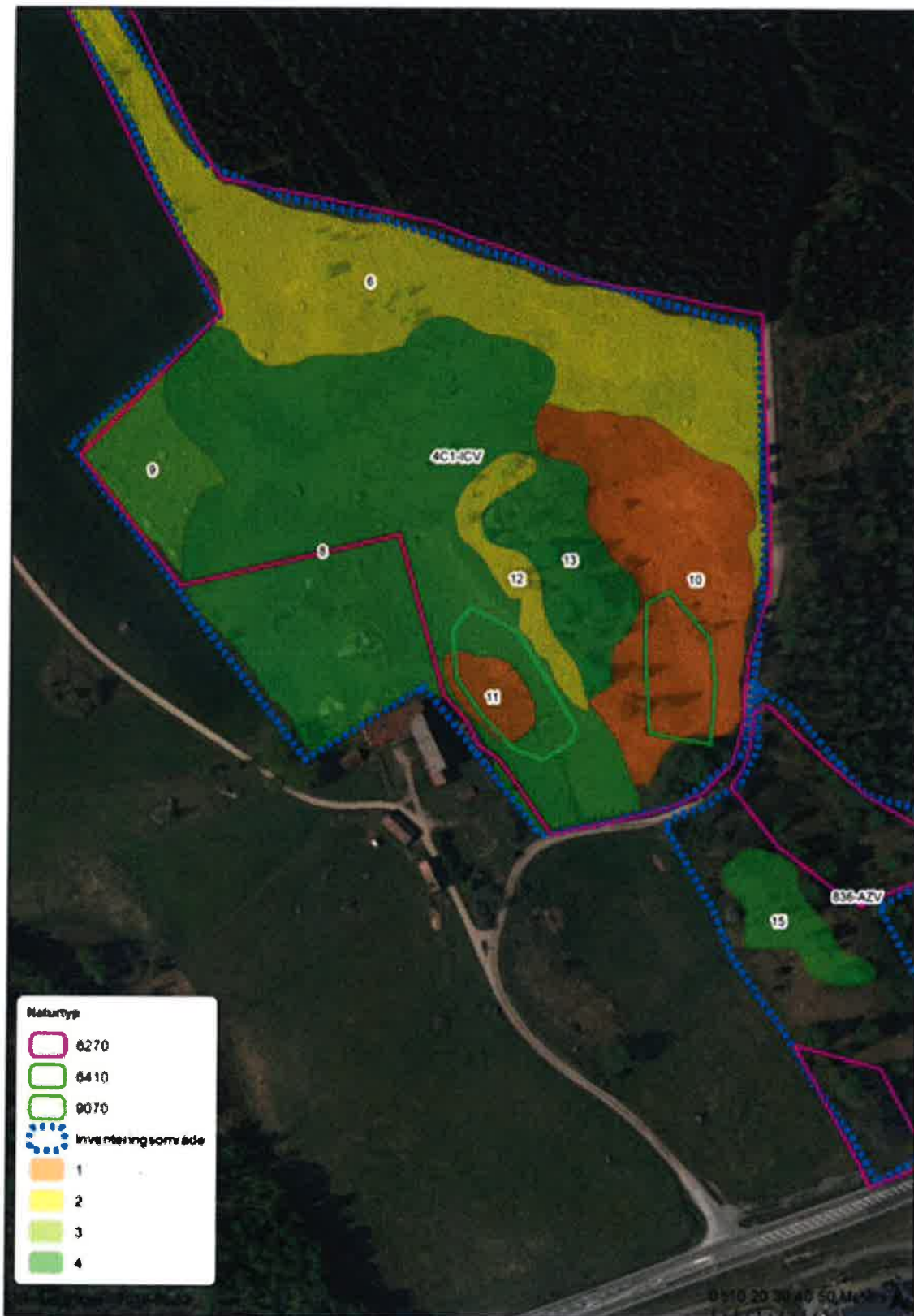
Planområdets sydvästra del består av ängs- och hagmark, medan den nordöstra delen är bevuxen med tall- och granskog.

I en stor ängs- och betesmarksinventering som gjordes 2002 pekades delar av området ut som hävdgynnad flora. Under hösten 2018 gjorde Ekologigruppen en ny inventering i områden som kommunen kan tänkas ta i anspråk för exploatering på kortare och längre sikt. Inventeringen visade att området norr och väster om Uppsala gårds gårdscentrum (4C1-ICV) har behållit en hävdgynnad flora som är värd att bevara. Kommunen ser ingen orsak att planlägga området. Enligt "Orkidéinventering mm" som kommunen gjort som en komplettering till Ekologigruppens inventering behöver grusvägen öster om detaljplanen behållas och även fortsättningsvis vara belagd med grus. Intrång i betesmarken för vägslänt har stämts av med kommunekolog, de skyddsvärda arterna återfinns längre norr ut i betesmarken.

Inom planområdet finns ett mindre område, 836-AZV, som till större delen består av gammal odlingsmark och där hävdgynnad flora kan påvisas i slänter och på öppna ytor. Spritt i området växer ängsvädd, gulmåra och blodrot. Området är under igenväxningsfas med sly av asp, al och björk, som är över tre meter höga. Kommunen gör bedömningen att området har ett lågt värde som biotop med hävdgynnad flora och anser att området kan provas för exploatering.

Området 836-AZV föreslås exploateras.

Området som betecknas 4C1-ICV har uteslutits ur planområdet.

bilaga 2

Sydväst om planområdet finns ett grävt dike som inte omfattas av strandskydd, längs diket har en ca 40 m bred markremsa avsatts för natur (rödprickad linje). Området innehåller ett område med brynvegetation. Inom planområdet finns enligt grundkartan flera diken. Dikena är av onaturlig karaktär och har troligtvis grävts ur för att dränera och avleda yt- och markvatten när marken tidigare brukades för odling. Idag är diken igenväxta och svåra att urskönja. Dessa diken omfattas inte av strandskydd. Söder om planområdet löper Trafikverkets avvattningsystem. Avvattningsystemet omfattas inte av strandskydd. Genomförandet av planen får inte medföra att dagvattenflöden ut från planområdet volym- och eller hastighetsmässigt ökar i Trafikverkets vägdiken och trummor. Kulverten under väg 55/57 avleder flöden från uppströms liggande områden till Vikadiket, däribland Trafikverkets anläggningar och detaljplanen Lövåsen-Finntorp.

Kartan visar diken och biotopvärdesobjekt inom området och i nära anslutning till området, Trafikverkets diken inom planområdet framgår inte av kartan. Plangräns - röd heldragen linje. Användningsgränser som nämns i texten - röd streckad linje. Stenar, block och liknande - blå markeringar. Områden som innehåller stenar, block och liknande - orange markering. Åkerholmar - gulgröna områden. Träd - klargröna markeringar.

Inga träd växer vid de mindre stenarna (blåa i kartan). Eftersom marken legat i träda de senaste åren är växtligheten ungefär densamma över gårdet. Inga skyddsvärda arter har hittats i genomförda naturinventeringar i anslutning till stenarna. Några mindre blocksamlingar med buskvegetation och en mindre björk finns i högra delen av kartan ovan. Den ljusgröna markeringen centralt i kartan är ett stenområde som är utmärkt i Länsstyrelsens GIS-skikt (LSTD Grön infrastruktur/Åkerholmar). I sydost finns en odlingssten, denna är även utmärkt i Länsstyrelsens GIS-skikt (LSTD Grön infrastruktur/Åkerholmar) och även en fornlämning. Kommunen kommer ansöka om att ta bort dessa objekt.

I nordväst finns två större åkerholmar, cirka 600 respektive 200 kvadratmeter stora, dessa ligger främst inom område som avsatts för L-odling (gräns mot vägområde är rödprickat i kartan ovan). Inga skyddsvärda arter har hittats vid inventering. Ungefär 35 m² av den större åkerholmen ligger

bilaga 2

inom området som är avsatt för väg. Åkerholmarnas flora och fauna kan komma att påverkas av att marken i närheten förändras och biotopskyddsdispens kommer att sökas.

I nordöstra delen av kartan är även fyra äldre träd inmätta (klargröna prickar,). Trädens ålder uppskattas till ca 70 - 100 år. Två av träden har håligheter och bedöms ha högt ekologiskt värde. Tillstånd kommer sökas för att ta ner träden. De kommer läggas i angränsande betesmark som substrat för svampar och insekter.

Utsnitt ur kartan som visar var de fyra träden står.

bilaga 2

Äldre träd i nordöstra delen av översiktskartan (tre bilder).

bilaga 2

Geotekniska förhållanden, skredrisk och grundläggning

Området sluttar generellt åt väst och sydväst och mindre höjdryggar och dalar förekommer. Marknivåerna varierar mellan +42 och +60 (i höjdsystemet RH2000).

I den sydvästra delen av området förekommer mycket finkornigt material och i den östra skogbevuxna delen består marken av cirka två meter morän över fast berg. Topografin inom området lutar åt sydväst och ytavrinningen sker troligen åt samma håll, men diket i sydväst leder ytvattnet i nordvästlig riktning.

Planområdet kan delas in i tre delar; en västlig del, en central del samt en östlig del (se nedan).

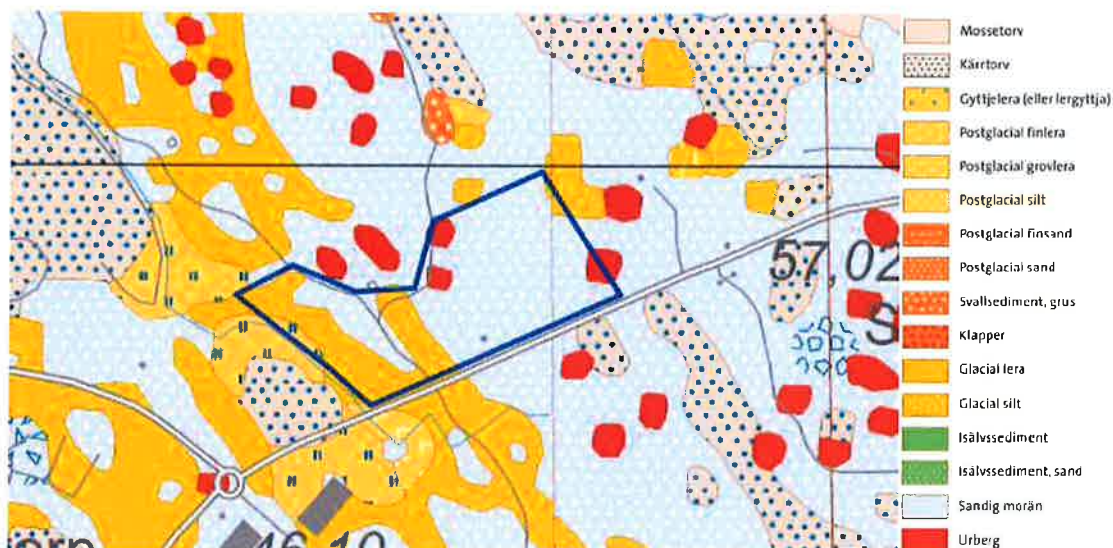
Satellitbild över området med indelningar i en västlig, en central samt en östlig del, Google Earth 2021.

Den västra delen utgörs av flack betes- och ängsmark, sluttandes västerut mot det dike som löper i nord-sydlig riktning längs områdets västra kant. Marknivåerna varierar från ca +46 i öst till ca +42 längst västerut (RH2000). Vid en generell bedömning anses området längs med diket i väster vara mindre lämpligt för byggnation då marken består av 2-3 meter lera och grundvattnet ligger relativt högt. Genom att välja rätt metod vid grundläggning kan området bebyggas (Ramböll 2020-09-03).

Den centrala delen utgörs också huvudsakligen av betes- och ängsmark. Marken sluttar mot områdets centrala/södra del som utgörs av en låglänt svacka/dike vars lägsta punkt befinner sig angränsandes till väg 57. Marknivåerna varierar från ca +51 till ca +44,5 (RH2000).

Den östra delen utgörs huvudsakligen av kuperad bland- och barrskog. I ytan förekommer rikligt med sten och block, berg i dagen förekommer på en plats. Området sluttar generellt från norr till söder, med marknivåer kring ca +60 som högst i norr och ca +50 längst i sydväst angränsandes till väg 57.

bilaga 2

SGU:s jordartskarta. Planområdets ungefärliga utbredning är markerat med en blå polygon.

Enligt SGU:s jordartskarta utgörs jordarna inom området av sandig morän (blått fält med vita prickar), glacial lera (gult fält) samt inslag av berg i dagen (rött fält). Strax väster om undersökningsområdet förekommer kärrtorv samt gyttjelera enligt jordartskartan.

Ingen grundvattendelare som separerar större delar av området har identifierats. De grundvattendelare som bedöms förekomma i området utgörs av mindre områden med ytligt berg/berg i dagen som lokalt separerar grundvattenströmningen, men som i stort inte påverkar grundvattnet inom undersökningsområdet.

Markradon

Området har hög risk för markradon och nya byggnader ska uppföras radonsäkert.

Markföroreningar

Vid en brand 2011 på Uppsala gård, som ligger precis utanför planområdet, användes skum innehållande PFAS. Den markkemiska undersökningen visar på PFAS i marken, även inom planområdet. Marken sanerades i november 2021. Checklista för arbete under grundvattenytan håller på att tas fram.

Platsens historia

Uppsala gård, liksom de närbelägna gårdarna Siggetorp och Viken finns belagd i skriftliga källor sedan 1400-talet medan Lena gård finns belagd sedan 1300-talet. Uppsala gårds gårdscentrum har flyttats något under årens lopp. Gården var bebodd till 2011, då boningshuset brann.

Kulturmiljövärden

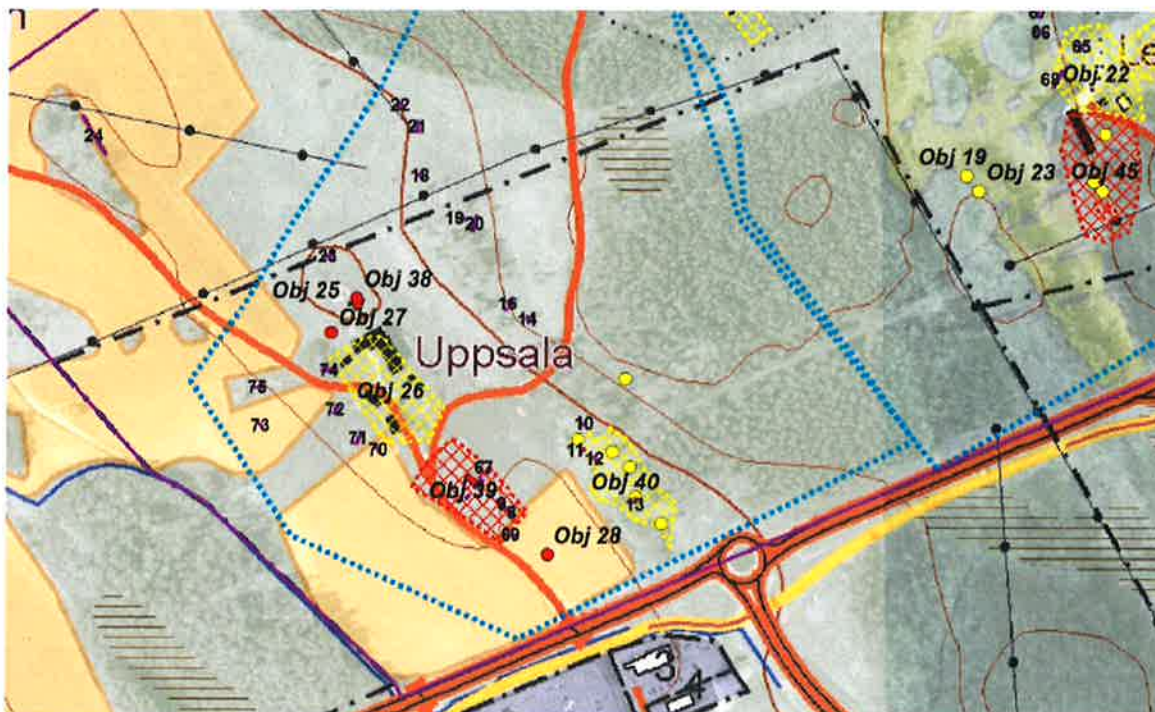
De främsta kulturmiljövärdena består av odlingslandskapet med betesmarker med hävdgynnad flora och fornlämningar efter nuvarande och tidigare gårdscentra för Uppsala gård. Det äldre gårdscentrat har i möjligaste mån bevarats, medan det nyare tagits bort. Inga byggnader har bevarats.

bilaga 2

Fornlämningar

En arkeologisk utredning, steg 1, gjordes för ett större område 2018.

Inom det ursprungligen tänkta planområdet fann arkeologerna 7 objekt:

Objekt 25, boplatssläge – ej fornlämning, hamnar utanför detaljplaneområdet eftersom det ligger i ett område med hävdgynnad flora.

Objekt 26, Uppsala - utgör nuvarande Uppsala gårds gårdstomt, till vilken gården flyttats under 1700-talet. Boningshuset brann 2011 och byggdes inte upp igen. Längs vägen söder om gården har utgrävningar gjorts för att göra det möjligt att förbättra och justera vägen för de planerade verksamheterna. Byggnaderna är rivna, kvarvarande fornlämningar kommer att tas bort. Större delen av området lämnas utanför detaljplanen, tillsammans med angränsande områden med hävdgynnad flora.

Objekt 27, hållristning/skålgrop, fornlämning, hamnar utanför detaljplaneområdet eftersom det ligger i ett område med hävdgynnad flora.

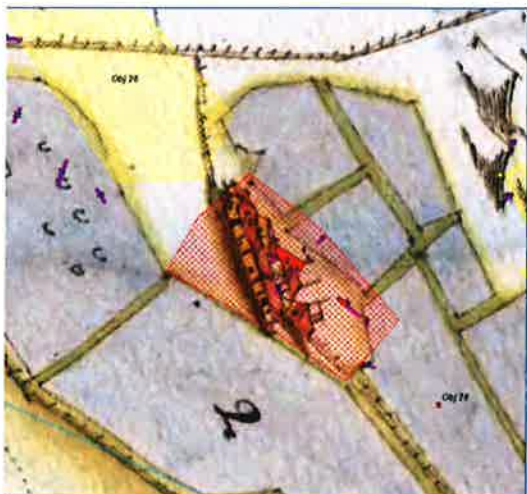
Objekt 28, Hållristning, fornlämning, Stenblocket ligger på odlingssten. Området planläggs som natur och kommer till stor del att upptas av en dagvattendamm. Området behöver undersökas närmare och stenen, hällen samt eventuella ytterligare fornlämningar kan behöva tas bort. Detta regleras med bestämmelserna a₂ och a₃. Undersökning och borttagande görs efter att detaljplanen har vunnit laga kraft.

Objekt 38, Hållristning/skålgrop, fornlämning - hamnar utanför detaljplaneområdet eftersom det ligger i ett område med hävdgynnad flora.

Objekt 39, sydöst om nuvarande Uppsala, har Uppsalas äldre tomt påträffats. Tomten finns på en karta från 1689 och första belägg för Uppsala är från 1400-talet. Vid utredningsgrävningarna påträffades husgrunder och en stensatt gårds- eller ladugårdsbacke.

bilaga 2

Teglet utgörs huvudsakligen av obränt lertegel men det framkom också handslaget stortegel. Övriga fynd utgjordes av typiska fynd såsom rödgods, kritpipor, handsmidda nitar och spikar etc., vilket bekräftar datering.

Kartan från 1689 där Uppsala ligger kvar på sin gamla tomtplats, samt bild på den stensatta gårds- eller ladugårdsbacken. I norr och väster har delar av fornlämningen tagits bort, de delar som återstår beläggs i detaljplanen med förbud mot schaktning och fyllning (a₁).

Objekt 40, fossil åker från sent 1700-tal eller tidigt 1800-tal, som av Länsstyrelsen klassats som fornlämning. Fornlämningen har förundersökts och Länsstyrelsen har utfärdat ett tillstånd för ingrepp i fornlämning. Området kommer att exploateras.

Objekt 41, är en husgrund från historisk tid. Vidare utredningar krävs inte. Området kommer att exploateras.

Om ytterligare fornlämningar påträffas i samband med exploatering föreligger anmälningsplikt enligt kulturminneslagen.

Inom planområdet har en fossil åker (Objekt 40) och en husgrund från historisk tid (den gula prickerna norr om Objekt 40) påträffats. Kommunen har låtit gräva ut dessa och har tillstånd från Länsstyrelsen att exploatera dessa områden. Delar av Objekt 26 och 39 har grävts ut och kommunen har fått tillstånd av Länsstyrelsen att exploatera området som behövs för att bygga väg. Om ytterligare fornlämningar påträffas i samband med exploatering föreligger anmälningsplikt enligt kulturminneslagen.

Bebyggelseområden

En carport som hör till ett rivet bostadshus finns vid cirkulationsplatsen och kommer rivas vid exploatering. Området kommer i och med detaljplanen bebyggas med vägre Restauranger, drivmedelsstation, övernattningsmöjligheter som till exempel hotell samt handel med mera.

Nordväst om planområdet fanns ekonomibyggnader tillhörande Uppsala gård, dessa är numer rivna. I öster finns byggnader som används av brukshundsklubben.

bilaga 2

Bostäder

Det finns inte några bostäder inom planområdet och inga bostäder kommer uppföras.

Norr om detaljplanen finns Uppsala gård, där boningshuset brann 2011 och inte har återuppförts. I norr, öster och väster finns bostäder och lantbruk utspridda i landskapet. Vägen genom planområdet leder till dessa. Sammanhängande bostadsbebyggelse finns i Lasstorp ca 400 meter väster om planområdet, enstaka bostäder finns på närmare håll.

Verksamheter

Söder om planområdet finns handelsområdet Lövåsen med storskaliga byggnader. I norr, öster och väster finns lantbruk utspridda i landskapet. Planförslaget kommer göra det möjligt att etablera vägresteranger, drivmedelsstation, övernattningsmöjligheter som till exempel hotell samt handel med mera.

Norr om planområdet finns Katrineholms flygfält, exploateringen påverkar inte flygfältets luftrum (Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) 2010:123).

Placering, skala, utformning och material

Området blir, liksom kringliggande områden, storskaligt. Nya byggnader tillåts ha samma skala som i handelsområdet söder om riksväg 57, med en högsta byggnadshöjd på 9 meter, men här begränsas pyloner till 12 meter. Avståndet från vägdikets bakkant till byggbar mark är minst 29 meter, vilket ger plats för både planteringar längs vägen och utrymme kring byggnaderna.

Service

I närområdet finns dagligvaruhandel och sällanköpshandel.

Området trafikeras av Sörmlandstrafikens linje 2 med timmestrafik dagtid, på vardagar samt på lördagar till klockan 14. En ny busshållplats planeras vid Riksvägen.

Jämställdhet, integration

Detaljplanen skapar förutsättningar för att fler företag ska etableras i kommunen. Ett växande näringsliv leder till att fler människor kan hållas sysselsatta och det bedömer kommunen som positivt för jämställdhet och integration.

Barnperspektiv

Barn kommer inte vistas i området stadigvarande. Vägresterangerna kan komma att ordna lekplatser för gästande barn.

Tillgänglighet

Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall vara tillgängliga om det inte är obefogat med hänsyn till terrängen. Anläggningarna bör utformas så att så stor del som möjligt är tillgänglig även för funktionshindrade barn och vuxna. Såväl fysiska som psykiska funktionshinder är viktiga att beakta i utformningen.

Friytor

Lek och rekreation

Vägresterangerna kan komma att ordna lekplatser för gästande barn. Inom planområdet finns cirka en hektar mark som avsatts för natur och som skulle kunna besökas. Markerna kring planområdet är uppskattade för rekreation.

bilaga 2

Naturmiljö

Väster om planområdet finns ett dike som kantas av vegetation. Diket omfattas inte av strandskydd, men omfattas av biotopskydd. Tidigare utpekade biotoper har inventerats och området 4C1-ICV (se karta under "Förutsättningar och förändringar - Mark och vegetation") som fortfarande har höga naturvärden har lämnats utanför planområdet.

Områden närmast diket i väster sparas och kan utvecklas för biologisk mångfald. Centralt i området rinner ett dike åt öster mot en lokal lågpunkt. Diket sparas och en gång- och cykelväg anläggs öster om diket. Fornlämningar i den centrala delen av planen har sparats, dessa ligger i betesmark. Hällristningen/odlingssten i söder kan komma att tas bort.

Vattenområden

Vattenområden

I planområdets västra kant går ett dike och mindre diken finns inom planområdet. Inom planområdet finns enligt grundkartan flera diken. Dikena är av onaturlig karaktär och har troligtvis grävts ur för att dränera och avleda yt- och markvatten när marken tidigare brukades för odling. Idag är diken igenväxta och svåra att urskönja. Söder om planområdet löper Trafikverkets avvattningsystem.

Strandskydd

Berörda diken är anlagda för att avvattna kringliggande mark och berörs inte av strandskydd (jmf Mark- och miljööverdomstolens dom M 10756-14).

Gator och trafik

Idag kommer man in till området via en väg från riksvägen i höjd med Biltema. Denna väg utgår och trafikplatsen Heden får ett fjärde ben som leder in i området. Vägen ska på sikt ansluta till riksväg 56 norr om Katrineholm. Från denna nya väg går gator in i verksamhetsområdena på båda sidor av vägen. Tillfart till gården Viken säkerställs och möjligheten att ta sig ut i landskapet innanför planområdet, sker genom att det nya vägnätet ansluter till den befintliga grusvägen i höjd med den centralt belägna transformatorstationen.

Gång- och cykelvägar

En cykeltunnel kommer anläggas under riksvägen, väster om rondellen. I söder ansluter cykelbanan till befintlig cykelbana. Norr om vägen delar sig cykelbanan och fortsätter på den östra sidan om ett befintligt dike för att ansluta till gatan och sedan vika av åt nordöst längs befintlig grusvägs sträckning. Den andra sträckningen går åt väster längs riksvägen och ansluter till den grusväg som idag är områdets infart.

Kollektivtrafik

Området trafikeras av Sörmlandstrafikens linje 2 med timmes trafik dagtid, på vardagar samt på lördagar till klockan 14. En ny busshållplats planeras vid Riksvägen i anslutning till planområdet.

Parkering

Parkering motsvarande verksamhetens behov ska ordnas på respektive fastighet.

Störningar

Buller

Trafiken längs riksvägen och den nya förbifarten medför bullerpåverkan på området. Inga åtgärder föreskrivs i detaljplanen.

bilaga 2

Risker

Läget vid riksvägen medför risker liksom hantering och lagring av drivmedel. Längs planområdets norra och östra kant går luftledningar som vid nedrivning och påkörning kan medföra olyckor. En riskutredning har tagits fram. Resultatet av genomförd riskbedömning avseende risker kopplade till transporter av farligt gods på Riksväg 57 och ev koppling till Riksväg 56 ger en individrisk som ligger inom ALARP-området fram till 29 meter från bakkant dike. Inom ALARP-område kan risker tolereras under förutsättning att alla rimliga åtgärder vidtas. På större avstånd anses risknivån vara acceptabel. Där bakkant dike inte har framgått av grundkartan har kompletterande inmätningar gjorts och bakkant dike projekterats.

Drivmedelsstationen bedöms vara möjlig att placera inom planområdet men behöver följa de lagkrav och riktlinjer som finns inom Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Exempelvis måste ett avstånd på 25 meter från vägkant till bebyggelsen inom planområdet finnas. Dessa avstånd hanteras dock inom kommande tillståndsprövning enligt LBE och regleras därmed inte i detaljplanen. Vid beräkning av strålningspåverkan vid pölbrand, vilket kan uppstå när exempelvis bensin brinner, bedöms även ett avstånd på 18 meter ifrån påfyllningsanslutningens spillzon vara nödvändigt. Vid eventuell försäljning av gas kan avstånden behöva bli längre.

Påverkan från elektromagnetiska fält vid högspänningsledningarna i norr och öster har utretts. Svenska Kraftnät har tidigare använt 0,4 μT (mikroTesla) som gränsvärde för ny bebyggelse. Ledningsägaren Vattenfall förutsätter 20 meter byggnadsfritt från yttersta ledaren, på det anståndet är den elektromagnetiska strålningen c:a 0,11 μT . Därmed krävs inga särskilda åtgärder i detaljplanen.

Riskreducerande åtgärder föreskrivs i detaljplanen

- Fördröjningsmagasin för dagvatten med en volym på 14 liter per kvadratmeter fastighetsyta ska anordnas.
- Marken inom 29 meter från detaljplanens södra gräns som har ett avstånd som är större än eller lika med 29 meter från tänkt bakkant dike ska utformas så stadigvarande vistelse inte uppmuntras (m_2).
- Marken närmast vägområdet för vägen tvärs genom planområdet ska utformas så stadigvarande vistelse inte uppmuntras, detta tar höjd för en framtida utbyggnad av vägen tvärs genom planområdet (m_2).
- Entréer och utrymningsvägar placeras så att utrymning är möjlig i riktning bort från riksvägen, genomfartsvägen och drivmedelsstationer.
- Friskluftsintag placeras på tak och riktas bort från riksvägen, genomfartsvägen och drivmedelsstationer.

Kommunen anlägger dagvattendamm och sköter dagvattenanläggningen. Övriga åtgärder åligger exploitören. Kommunen gör bedömningen att kostnaden för åtgärderna är acceptabla.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planområdet ligger utanför befintligt verksamhetsområde för vatten och avlopp. Verksamhetsområdet behöver utvidgas så att det även omfattar planområdet.

Dagvatten

En dagvattenutredning är gjord. Dagvatten ska fördröjas på kvartersmark. Kommunen ansvarar för diken för avledning av dagvatten samt dagvattendamm.

bilaga 2

Dagvattenutredningen visar att dagvattenflödet vid ett framtida 30-årsregn kan begränsas till flödet som ett 10-årsregn ger idag förutsatt att föreskrivna åtgärder görs. Minst 20 % av kvartersmarken ska vara genomsläpplig. Inom allmän platsmark kommer mark som inte behöver hårdgöras vara genomsläpplig. På kvartersmark ska dagvatten motsvarande 14 mm/m² fördröjas. Fördröjning sker även i fördröjningsdiken längs vägarna. Kommunen kommer att anlägga en fördröjningsdamm. Dagvattnets leds i ledningar där det inte är möjligt att anlägga diken.

I dagvattenutredningen har föroreningsberäkningar gjorts, dessa indikerar generellt en minskning av transporten av föroreningar förutsatt att reningsåtgärder implementeras på såväl kvartersmark som på allmän platsmark. Samtliga beräknade föroreningshalter understiger riktvärde för respektive ämne. Transporterade mängder av kväve, fosfor, krom, olja och BaP beräknas att öka, detta kan förklaras av att årsmedelavrinningen från området ökar till följd av att naturmarksytor hårdgörs. Dagvattendammen kommer vara tät för att undvika kontakt med grundvattnet samt ha en avstängning vid utloppet för att kunna hindra fortsatt spridning vid eventuellt utsläpp.

Brandvatten

Brandvattenförsörjning föreslås ske genom utbyggnad av konventionellt brandvattensystem. Avståndet mellan släckbil och brandpost bör vara högst 75 meter, och avståndet mellan brandposter bör inte överstiga 150 meter.

EI

Området ansluts till Tekniska Verken i Linköping ABs nät. En luftledning för starkström går öster och norr om planområdet. Ledningar med lägre spänning finns nedgrävda i och kring planområdet.

Fjärrvärme

Området ansluts till fjärrvärmenätet ifall efterfrågan är tillräcklig.

Tele

Området ansluts till telefoni ifall efterfrågan är tillräcklig.

Bredband

Bredbandsfiber finns inom planområdet.

Avfall

Avfall hämtas av Sörmland Vatten och Avfall AB.

Konsekvenser av planens genomförande

Sociala konsekvenser

Detaljplanen skapar förutsättningar för nya etableringar till kommunen. Fler företag genererar ökad sysselsättning som bland annat kan leda till socioekonomiska förbättringar.

Kulturmiljö

Natur- och odlingsmark tas i anspråk för exploatering. Odlingslandskapets kontinuitet bryts genom exploatering och vyn från riksvägen mot odlingslandskapet kommer att brytas upp. Fornlämningarna Objekt 26 och 40 tas bort. Delar av fornlämningen Objekt 39 (Uppsala äldre gårdstomt) tas bort, medan ett större område bevaras och kan lyftas fram och förklaras för besökare.

bilaga 2

Då drivmedelsstationerna kommer ersätta drivmedelsstationer i centrum frigörs centralt belägen mark för nya byggnader, vilket bör ha en positiv inverkan på stadsbilden i centrum.

Bebyggelse

Drivmedelsstationer, restauranger, med mera kommer att uppföras inom området. Garaget efter det rivna bostadshuset vid cirkulationsplatsen rivs. Byggnaderna vid Uppsala gård är rivna.

Då drivmedelsstationerna kommer ersätta drivmedelsstationer i centrum frigörs mark i centrum för exempelvis bostäder.

Trafik

Trafiken in i området flyttas från den nuvarande infarten till ett nytt ben i cirkulationsplatsen något längre öster ut. I detaljplanen ges utrymme att bygga ut vägen till en riksväg ifall det skulle bli aktuellt i framtiden. Sträckningen av övriga vägar inom planområdet justeras för att klara ökad trafik och fler tunga fordon.

Då drivmedelsstationerna kommer ersätta drivmedelsstationer i centrum så behöver inte drivmedelstransporterna längre köra i stadsmiljö. De passerande bilister som hittills åkt in i Katrineholm för att tanka kan när detaljplanen genomförts tanka i anslutning till sin färdväg.

Ekonomiska konsekvenser

Detaljplanen medför försäljning av kommunal mark och etableringar som medför fler arbetstillfällen. Planen medför kostnader för utbyggnad, underhåll och skötsel av kommunal väg och dagvattenanläggningar.

Näringsidkare inom planområdet och i närheten kan få en ökad kundkrets.

Inom området planeras det för två drivmedelsstationer och flera restauranger, samt verksamheter kopplade till området.

Ekologiska konsekvenser

Odlings- och naturmark tas i anspråk för exploatering. Området med hävdgynnad flora och närhet till vattendrag sparas. Grusvägen norr om transformatorstationen sparas och utgör buffertzona mellan naturmarken utanför detaljplanen och verksamhetsområdet. Kommunen har för avsikt att beta området, liksom naturområdet som ligger centralt i området, under förutsättning att bete kan kombineras med dagvattendammen. I norr, väster och öster sparas, av olika skäl, minst 20 meter breda markkremor som överlag inte förändras i och med exploateringen. Markkremorna kommer även fungera som buffertzoner mot omgivande marker.

Park och natur

Naturmark tas i anspråk. Kompensationsåtgärder, i form av bete vidtas i den sparade naturmarken. Värdefulla träd som fällt läggs i betesmarken.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Samråd	2021:2
Granskning	2022:1
Antagande	2022:2
Laga kraft	2022:2

Genomförandetid

Genomförandetiden föreslås vara 15 år från den dagen då detaljplanen vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmänna platser.

Ansvarsfördelning

Exploatören ansvarar för genomförandet av planen.

Fastighetsrättsliga frågor

Berörda fastigheter

Del av fastigheten Lövåsen 3:1 ingår i detaljplanen.

Fastighetsbildning

Fastigheter för kvartersmark behöver bildas. Kommunen ansvarar för att initiera och bekosta lantmäteriförrättning för detta.

Gemensamhetsanläggningar

En del av vägsträckningen som omfattas av Sköldingebruk g:a 4 ligger inom planområdet. Vägen kommer dras om och samfälligheten kommer att behöva tas bort på den del av vägen som går genom planområdet. Vägförbindelse som ansluter samfälligheten till riksvägen kommer även fortsättningsvis att finnas och fastställs i detaljplanen, därmed uppstår inte någon skada på gemensamhetsanläggningen och ersättningskyldighet enligt 40 a § anläggningslagen uppkommer inte. Ombildningen av samfälligheten sker genom en omprövningsförrättning enligt anläggningslagen hos Lantmäteriet och initieras och bekostas av kommunen.

Ledningsrätt

Befintliga ledningar med ledningsrätt eller rätt enligt avtalsservitut kvarstår. Ledningar längs med riksvägen kvarstår. Tekniska Verken/Katrineholm Nät AB har enligt avtal rätt att få ersättning från kommunen för flytt av ledningar.

Ledningsrätt behöver bildas för den nya dagvattenledningen som kommer att passera i södra delen av det västra området för bland annat "G" - drivmedelsstation samt vatten- och avloppsledning som kommer passera samma tomt.

bilaga 2

Detaljerad översikt över hur olika ledningar och ledningsägare påverkas av planarbetet:

- Avtalsservitut 04-IM3-93/7237.1
Rättighetshavare: Vattenfall Eldistribution AB
Säkerställs i detaljplan: Ledningsrätten säkras genom att området har lagts ut som allmän plats, NATUR eller kvartersmark "L" (odling) som inte får bebyggas.
Användningsbestämmelsen "L" har kompletterats med den administrativa bestämmelsen I₁ som anger att området ska hållas tillgängligt för "Markreservat för allmännyttig elledning i form av luftledning". Flytt av ledningen är inte aktuellt.
- Ledningsrätt 0483-85/39.1
Rättighetshavare: Tekniska Verken i Linköping AB
Ledningsrättens olika delar behandlas på olika sätt i detaljplanen beroende på läge och om de används. Ledningsrätten behöver uppdateras, kommunen bekostar detta.
Följande uppdelning har gjorts:
 - Ledningsrätt från befintlig transformatorstation med sträckning åt nord-nordväst. Säkerställs i detaljplan genom användningen "E₁-Transformatorstation", samt att ledningen ligger inom allmän plats GATA. Utanför planområdet fortsätter ledningen i betesmark med högt naturvärde, varsamhet krävs vid eventuella ingrepp. Flyttning är inte aktuellt.
 - Ledningsrätt från befintlig transformatorstation med sträckning åt syd-sydost. Ledningar flyttas på kommunens bekostnad.
 - Ledningsrätt igenom planområdet i väst-sydvästlig/ost-sydostlig riktning. Ledningar flyttas på kommunens bekostnad.
 - Ledning i nord-sydlig riktning i planområdets östra hörn. Säkerställs i detaljplanen. Flyttning är inte aktuellt.
- Ledningsrätt 0483-88/6.1
Rättighetshavare: Skanova
Skanovas ledning ligger utanför planområdet, ungefär 20 meter söder om ledningsrätten. Ledningsrätten behöver uppdateras, kommunen bekostar detta.
- Ledningsrätt 0483-15/66
Rättighetshavare: Tekniska Verken Katrineholm AB
Ledningsrätten ligger utanför planområdet. Den östra delen gränsar till mark med användningen NATUR, medan den norra delen ligger norr om detaljplanen, i mark med höga naturvärden, Varsamhet krävs vid eventuella ingrepp. Ledningsrätten påverkas inte.
- Ledning utan ledningsrätt
Tillhör: Tekniska Verken i Linköping AB
Typ av ledning: högspänningsledning
Beskrivning: Ledningen sträcker sig från öster om nuvarande infart till den befintliga transformatorstationen. Det ska noteras att ledningen går nära ett fornminne, en odlingssten som behöver beaktas vid eventuella grävarbeten. Ledningar flyttas på kommunens bekostnad.
- Ledning utan ledningsrätt
Tillhör: Tekniska Verken i Linköping AB
Typ av ledning: lågspänningsledning
Beskrivning: ledningen går från öster om den nuvarande infarten i nordvästlig riktning till ett kopplingskåp. Från kopplingskåpet går en servis till Uppsala Gård och en ledning går

bilaga 2

åt nordost till transformatorstationen. Det bör noteras att den sistnämnda ledningen går genom en fornlämning, eventuellt borttagande ska ske under arkeologisk övervakning. Ledningar flyttas på kommunens bekostnad.

- Tomrör/optofiber utan ledningsrätt
Tillhör: Tekniska Verken i Linköping AB / Utsikt
Typ av ledning: optofiber
Beskrivning: ledningen går från öster om den nuvarande infarten i nordvästlig riktning in i en fornlämning, enligt uppgifter från Utsikt så är Uppsala Gård ansluten via denna ledning. Tekniska Verken i Linköping AB/Utsikt bekostar eventuell flytt av ledningen.
- Optofiber utan ledningsrätt
Tillhör: Tekniska Verken i Linköping AB / Utsikt
Typ av ledning: optofiber
Beskrivning: ledningen går längs riksvägen, ibland inom planområdet, ibland utanför och skär planområdets östra hörn. Ledningen ligger inom område som avsatts som NATUR. Flyttning är inte aktuellt.
- Ledning utan ledningsrätt
Tillhör: Skanova
Typ av ledning: Teleledning
Beskrivning: ledningen går från öster om den nuvarande infarten i nordvästlig riktning för att sedan vika av åt norr, genom en fornlämning och fortsätta åt nordväst öster om Uppsala Gård. Skanova har meddelat att de ska riva ledningen och bekostar detta.

Enligt fastighetsregistret belastas fastigheten Lövåsen 3:1 även med avtalsservituten Sv 04-IM3-19/157.1 och Sv 04-IM3-41/525.1 till förmån för Vattenfall Eldistribution AB. Dessa rättigheter har inte kunnat härledas till detaljplaneområdet och antas därför ligga utanför planområdet.

Övrigt

En väganlutning byggs från den nya vägen för att säkerställa infart till de planerade verksamhetsområdena och gården Viken.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Detaljplanen bekostas av Katrineholms kommun. Planavgift tas inte ut i samband med bygglov.

Planförslaget innebär utökade uppdrag avseende drift, underhåll och skötsel av infrastruktur och dagvattenanläggningar inom området, vilket medför utökade kostnader för Service- och tekniknämnden.

Tekniska frågor

Behov av ledningsomläggningar inom planområdet kan uppstå. Vem som bekostar omläggning av ledning beror på vilken ledning det handlar om, se vidare under "Fastighetsrättsliga frågor: Ledningsrätt".

Vatten och avlopp

Anslutning till VA-nätet bekostas av fastighetsägaren enligt taxa.

bilaga 2

Dagvatten

Fördröjning på fastigheten ordnas av fastighetsägaren. Kommunen ansvarar för fördröjning i allmän platsmark.

Brandvatten

Sörmland Vatten och Avfall AB ordnar brandvattenposter. Kommunen bekostar dessa.

Ei

Anslutning till elnätet bekostas av fastighetsägaren enligt taxa.

Fjärrvärme

Anslutning till fjärrvärmenätet bekostas av fastighetsägaren enligt taxa.

Tele

Anslutning till telenätet bekostas av fastighetsägaren enligt taxa.

Bredband

Anslutning till bredbandsnätet bekostas av fastighetsägaren enligt taxa.

Marksanering

Marken vid Uppsala gård har sanerats. En handlingsplan för grävningsarbeten under grundvattennivå håller på att tas fram.

Avtal

Markanvisningsavtal

Några markanvisningsavtal har ännu inte upprättats, men kommunen kan komma att upprätta markanvisningsavtal med intressenter i ett senare skede.

Med markanvisning avses en överenskommelse mellan en kommun och en exploatör som ger exploatören ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande.

Utgångspunkten för kommunen ska vara att överlåta detaljplanerad mark framför råmark. Markanvisningen är vanligen kopplad till ett uppdrag att upprätta en ny detaljplan för det aktuella markområdet. I fall där aktuell detaljplan finns eller om mark av annat skäl kan avyttras utan en markanvisningsprocess sker detta genom tecknande av sedvanliga marköverlåtelseavtal/villkorat köpeavtal.

Katrineholm kommuns fastigheter ska förvaltas och utvecklas för att uppnå tillväxt i kommunen och ska vara självfinansierande över tid. Kommunen ansvarar också för att allmänna intressen säkerställs.

Katrineholms kommun ska införskaffa, äga, förvalta och utveckla fastigheter som bedöms vara av strategisk betydelse för framtida utveckling.

Markanvisningsavtal ger riktlinjer och lägger fast förutsättningar för planläggning och genomförande. Markanvisningsavtal anger de förutsättningar som gäller för markanvisningen samt villkor för kommande marköverlåtelse. Markanvisningen fullföljs senare vanligtvis genom tecknande av marköverlåtelseavtal.

bilaga 2

Områden som kan vara aktuella för markanvisning är kvartersmarken inom områdena som betecknas C₁GKHOZ, C₁HZ, C₁KHOZ och GC₁O i plankartan. Dessa har brun eller grå färg.

Övriga avtal

Kommunen har tecknat avtal med Trafikverket om byggande av gång- och cykeltunnel.

Avtal om anslutning till Trafikverkets cirkulationsplats håller på att tas fram.

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Katrineholm 2022-03-23

Maela Jaanivald
Planarkitekt

Erik Bjelmrot
Avdelningschef

Detaljplanen har enligt bevis vunnit laga kraft den 15 juni 2022.

Tillhör Kommunfullmäktige i Katrineholms beslut den 16 maj 2022, § 52 betygar.

Eleonor Härenvall
Administratör

Dagvattenpolicy

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 2015-03-16 § 120

Senast ändrad av kommunfullmäktige

Förlängd giltighetstid beslutat av kommunstyrelsen 2019-12-18 § 212

Kommunfullmäktige 2021-02-15 § 30

Förvaltare¹

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde - samhällsbyggnadsförvaltningen

Kategori

Inriktningsdokument

Uppföljning

Hur: En genomgång för eventuell revidering ska ske med fyra års intervall, sammankallande är samhällsbyggnadsförvaltningen.

När: 8 månader innan giltighetstiden upphör.

¹ Förvaltarens ansvar innebär att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Beslutshistorik.....	2
Senast ändrad av kommunfullmäktige	2
Förlängd giltighetstid beslutat av kommunstyrelsen 2019-12-18 § 212.....	2
Förvaltare.....	2
Kategori	2
Uppföljning	2
Inledning.....	4
Policy för dagvattenhantering.....	5
Genomförande.....	5
Revidering	5

MZ H

Inledning

I denna policy redovisas riktlinjer för dagvattenhantering i Flens-, Katrineholms- och Vingåkers kommuner. Här redogörs för hur avledning och uppsamling av dagvatten ska ske i detaljplanlagt område eller i område som omfattas av Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Dagvatten definieras som regn, smältande snö eller uppsträngande grundvatten som tillfälligt rinner över hårdgjorda ytor.

Policyn gäller i huvudsak vid nyproduktion och vid ändrad markanvändning. Policy gäller även i samband med renovering och ombyggnad i befintlig miljö där det är tekniskt möjligt.

Policyn förordar i första hand öppet, lokalt omhändertagande av dagvatten, så kallat LOD. Det innebär att dagvattnet ska reduceras och fördröjas inom varje fastighet där det bildas och därmed minimera behovet av bortledning och även minimera risken för översvämning och förorening av vattnet. Förutsättningar för dagvattenanläggningar ska hanteras tidigt i kommunernas planarbete och vattnet ska ses som en resurs i stadsbyggandet.

Dagvatten ska vid om- och nybyggnation inte blandas med spillvatten och det ska inte ledas till de kommunala reningsverken. Reningsverken är konstruerade för att rena spillvatten från främst organiskt material, kväve och fosfor. Förorenat dagvatten innehåller ofta tungmetaller och oljerester kan försämra reningsprocesserna i reningsverket. Dagvatten i spillvattennätet kan också orsaka breddning av orenat avloppsvatten vid höga flöden och ihållande regn.

Våra sjöar och vattendrag belastas i dagsläget av miljöskadliga ämnen och näringsämnen, som bl.a. kommer från dagvatten. I Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för vatten finns ett utpekat ansvar för kommunen och det är i EU:s ramdirektiv för vatten i svensk lagstiftning genom 5 kap. miljöbalken tydliggjort att miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten inte får försämrats. Det är därför viktigt att på olika sätt arbeta för att minska föroreningarna i dagvattnet. Framtagandet av denna dagvattenpolicy är ett led i detta arbete.

Policy för dagvattenhantering

Dagvattnet ska alltid ses som en resurs i stadsbyggandet, och användas för att höja naturvärden, ge ökad biologisk mångfald, ge möjlighet till rekreation och lek, samt höja de arkitektoniska värdena. Dagvattenflöden ska reduceras och fördröjas så att belastning på ledningsnät och recipienter begränsas.

Riktlinjer för att uppfylla policyn:

1. Dagvattenanläggningar ska utformas så att man undviker skadliga uppdämningar vid kraftiga regn.
2. Dagvattenanläggningar utformas med hänsyn till lokala förutsättningar vid placering, dimensionering och reningsfunktion.
3. Förorening av dagvatten ska förebyggas redan vid källan.
4. Dagvattenanläggningar ska utformas så att en så stor del som möjligt av föroreningarna avskiljs och bryts ned under vattnets väg till recipienten.
5. Ledningar ska dimensioneras enligt Svenskt Vattens publikationer och anvisningar om dagvattenhantering och med hänsyn till klimatförändringens effekter.
6. I detaljplaner bör det alltid utföras en dagvattenutredning som utreder områdets behov av dagvattenhantering och ett eventuellt bildande av verksamhetsområde för dagvatten.

Genomförande

Utöver denna dagvattenpolicy kommer konkretiseringar av policyn att göras i respektive kommun med mer detaljerade bedömningar och förhållningssätt genom framtagande av en handlingsplan för dagvatten. Där kommer det att fastställas hur dagvattenfrågor bör hanteras inom och mellan kommunen och VA-huvudmannen, från den fysiska planeringen via bygglov och vidare till tillsyn enligt miljöbalken.

Revidering

Dagvattenpolicyn ska revideras vid behov. En aktualitetsprövning för en eventuell revidering ska ske med fyra års intervall.
